

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΕΠΚΑ-ΥΔΕΠ/01/2017

Έλεγχος Λογαριασμών της Υπηρεσίας Διαχείρισης
Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) – Διαχείριση του
Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) και
άλλων παροχών για το έτος 2015

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ:

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ – ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

21 Νοεμβρίου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη.....	1
A. Εισαγωγή.....	3
B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	4
1. Σκοπός του ελέγχου.....	4
2. Μεθοδολογία.....	4
Γ. Ευρήματα.....	6
1. Νομοθετικό πλαίσιο.....	6
1.1 Νομοθεσία, Κανονισμοί και Διατάγματα.....	6
1.2 Μεταφορά αρμοδιοτήτων.....	7
1.3 Εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου και της νέας επιδοματικής πολιτικής.....	8
2. Πληρωμές - Άρθρο 04485.2 «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» του Κεφαλαίου 15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Διοίκηση.....	14
3. Συνθήκες διεξαγωγής ελέγχου.....	15
4. Στελέχωση/Δομή της ΥΔΕΠ.....	16
5. Μηχανογραφημένο σύστημα του ΕΕΕ.....	17
6. Διασύνδεση με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) του Τμήματος Εργασίας (ΤΕ).....	18
7. Διασύνδεση ΜΣ του ΕΕΕ με άλλα πληροφοριακά συστήματα (Οργανισμών/Αρχών κ.λπ.) για λήψη σχετικών πληροφοριών/στοιχείων.....	22
7.1 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα που καταβάλλονται.....	23
7.2 Πληροφορίες/στοιχεία από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ΤΕΕ&ΕΠ) και το Κεντρικό Αποθετήριο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).....	23
8. Διασύνδεση με Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ).....	25
9. Αδυναμίες στη βεβαίωση και τεκμηρίωση του αριθμού των τετραγωνικών μέτρων της ιδιόκτητης κατοικίας, στην οποία ο αιτητής/δικαιούχος διαμένει, για σκοπούς εφαρμογής της σχετικής διάταξης του Νόμου.....	30
10. Περιπτώσεις ληπτών ΕΕΕ που χρήζουν επαναξιολόγησης ή παρακολούθησης εντός ή εκτός των πλαισίων της κοινωνικής παρέμβασης.....	31
10.1 Περιπτώσεις για επαναξιολόγηση.....	31
10.2 Περιπτώσεις για παρακολούθηση εντός ή εκτός των πλαισίων της κοινωνικής παρέμβασης.....	32
11. Λήπτες ΕΕΕ που λαμβάνουν, ως άτομα με αναπηρία, επιπρόσθετο μηνιαίο αναπηρικό επίδομα καθώς και επίδομα στα πλαίσια εφαρμογής μέτρων κοινωνικής συνοχής ατόμων με αναπηρία.....	33
12. Έλεγχος στη σύνθεση της οικογενειακής μονάδας.....	35
13. Δικαιούχοι ΕΕΕ που έλαβαν οικονομική βοήθεια σε μετρητά σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11 του Ν.109(Ι)/2014.....	36
14. Εισοδήματα από εργασία μισθωτού και αυτοτελώς εργαζόμενου.....	37
15. Δικαιούχοι/Αιτητές ΕΕΕ για τους οποίους υπάρχει ανώνυμη ή επώνυμη καταγγελία για εργοδότηση/απασχόληση.....	39

16. Καταβολή μειωμένης Κοινωνικής Σύνταξης ή τμηματικής Θεσμοθετημένης Σύνταξης και ΕΕΕ.....	41
17. Καθυστερημένα Έσοδα/Υπερπληρωμές/Συμψηφισμός του ΕΕΕ με άλλες παροχές ή/και άλλα οφειλόμενα ποσά	42
17.1 Μη υποβολή Έκθεσης Καθυστερημένων Εσόδων – Έντυπο Γ.Λ. 20.....	42
17.2 Εξαγωγή στοιχείων από το ΜΣ όσον αφορά στα καθυστερημένα και ανείσπρακτα ποσά (υπερπληρωμές) του ΕΕΕ	43
17.3 Συμψηφισμός του ΕΕΕ με άλλες παροχές ή οφειλόμενα ποσά προς το Κράτος.....	43
18. Επίδομα ενοικίου για ενοικιαζόμενη κατοικία	46
18.1 Διαπίστωση της ύπαρξης του ενοικιαζόμενου υποστατικού και της διαμονής του αιτητή σε αυτό.....	47
18.2 Ύψος μηνιαίου ενοικίου σε σχέση με τα εισοδήματα που δηλώνονται	47
18.3 Επίδομα ενοικίου για ενοικιαζόμενη κατοικία που ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο του αιτητή/δικαιούχου	47
19. Τήρηση φυσικών φακέλων αιτητών/δικαιούχων – Αδυναμίες στη φύλαξη των σχετικών εγγράφων/στοιχείων.....	48

Σύνοψη.

Στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας και του εκσυγχρονισμού/ανασχεδιασμού της επιδοματικής πολιτικής, ψηφίστηκε ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμος (Ν.109(Ι)/2014), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευσή του στις 11.7.2014. Για την εφαρμογή του Ν.109(Ι)/2014 δημιουργήθηκε Φορέας Διαχείρισης καλούμενος Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) που, κατά την έννοια του υπό αναφορά Νόμου, σημαίνει τη Διεύθυνση Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του ΥΕΠΚΑ. Σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις του εν λόγω Νόμου ορίστηκε λειτουργός της δημόσιας υπηρεσίας ως Προϊστάμενος της ΥΔΕΠ. Αρμοδιότητα της ΥΔΕΠ είναι η εφαρμογή του Ν. 109(Ι)/2014 όσον αφορά στην παροχή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) και άλλων παροχών καθώς και στη παροχή «άλλων Κοινωνικών Παροχών», κατά την έννοια του εν λόγω Νόμου, μέσω των Τομέων που δημιουργήθηκαν και στους οποίους κατανεμήθηκαν οι εν λόγω παροχές για διαχείριση.

Ο έλεγχος που διεξήχθη από την Υπηρεσία μας αφορούσε στον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου (Ν.109(Ι)/2014) όσον αφορά στην παροχή του ΕΕΕ) και άλλων παροχών (οτιδήποτε άλλο παρέχεται με βάση τον εν λόγω Νόμο και δεν περιλαμβάνει το ΕΕΕ). Τα σημαντικότερα ευρήματα των ελέγχων, αφορούν:

- Λειτουργία της ΥΔΕΠ κάτω από ιδιάζουσες συνθήκες που διαμορφώθηκαν λόγω των σημαντικών αλλαγών, των χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν για την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας και διαχείρισης του μεγάλου όγκου των αιτήσεων που υποβλήθηκε. Αρκετές νομοθετικές τροποποιήσεις και έκδοση πολλών εγκυκλίων από τη Διοίκηση του Υπουργείου ή από την Προϊστάμενη ΥΔΕΠ για τον καθορισμό διαδικασιών ή κατευθυντήριων γραμμών για την επίλυση αριθμού ζητημάτων πρακτικής ή άλλης φύσεως που προέκυπταν διαχρονικά, υιοθέτηση συνοπτικών διαδικασιών εξέτασης με σκοπό την επιτάχυνση του ελέγχου των αιτήσεων και αναδρομική εφαρμογή διατάξεων που απαιτούσε επανεξέταση αιτήσεων ή υποβολή ενστάσεων με όλες τις ενδεχόμενες συνέπειες που μπορεί μια τέτοια πρακτική να συνεπάγεται.
- Καθυστέρηση στην εφαρμογή κάποιων διατάξεων του νέου νομοθετικού πλαισίου, Διαταγμάτων και Αποφάσεων της Υπουργού (π.χ. Κοινωνική Παρέμβαση, Σχέδιο Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας). Μη έγκαιρη ή μη πλήρης ανάπτυξη επιμέρους μηχανογραφημένων υποσυστημάτων/ εργαλείων σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Τμήματα για την εφαρμογή της νέας επιδοματικής πολιτικής.
- Μη επαρκής στελέχωση, δομή, στέγαση και αδυναμίες στη τήρηση φυσικών φακέλων των αιτητών/δικαιούχων και φύλαξη των σχετικών εγγράφων/στοιχείων.
- Αδυναμίες/Ελλείψεις ηλεκτρονικών διασυνδέσεων για επίτευξη νομοθετικής συμμόρφωσης.
- Μη ύπαρξη επαρκών μηχανισμών ελέγχου για βεβαίωση/τεκμηρίωση/διερεύνηση σημαντικών παραμέτρων που δηλώνονται ή προκύπτουν καθώς και τυχόν αλλαγών που σημειώνονται (π.χ. αναθεώρηση ύψους κοινωνικής σύνταξης ή τμηματικής θεσμοθετημένης σύνταξης, εισοδημάτων εξωτερικού, έναρξη απασχόλησης, συμβίωση, καθυστέρηση στη διερεύνηση καταγγελιών για αδήλωτη εργασία).

- Μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για ψευδείς δηλώσεις. Δημιουργία υπερπληρωμών και ανάκτησή τους με δόσεις μόνο από όσους εξακολουθούν να είναι δικαιούχοι. Μη εφαρμογή της διαδικασίας συμψηφισμού και μη έκδοση του προβλεπόμενου από τη νομοθεσία Διατάγματος για το θέμα αυτό.

Καθυστέρηση στην αξιολόγηση ληπτών ΕΕΕ που λαμβάνουν, ως άτομα με αναπηρία επιπρόσθετο μηνιαίο αναπηρικό επίδομα κ.ά. από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας και ειδικότερα των πρώην ληπτών ΔΒ που λάμβαναν και συνεχίζουν να λαμβάνουν από την ΥΔΕΠ τα εν λόγω επιδόματα μέχρι να πιστοποιηθούν ως άτομα με αναπηρία.

A. Εισαγωγή.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΠΚΑ) αποστολή του είναι η υποστήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της πλήρους αξιοποίησης, της κατάρτισης και επανακατάρτισης του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με τα δεδομένα της αγοράς εργασίας, η εφαρμογή μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής στρατηγικής κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας, η προστασία του εισοδήματος, με την επέκταση και συνεχή εκσυγχρονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, η διαφύλαξη και διασφάλιση ασφαλών και αρμονικών πρακτικών στο χώρο εργασίας. Όραμά του η διασφάλιση πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και ευημερίας των πολιτών μέσω της εφαρμογής αποτελεσματικών πολιτικών απασχόλησης, κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας.

Η Διοίκηση του ΥΕΠΚΑ είναι αρμόδια για το συντονισμό της εφαρμογής της στρατηγικής του Υπουργείου, η οποία καθορίζεται κατά κύριο λόγο με βάση την κυβερνητική πολιτική. Το Υπουργείο είναι αποκεντρωμένο σε μεγάλο βαθμό, με τη λειτουργία οκτώ τμημάτων πέραν της Διοίκησης, τα οποία αποτελούν τους εκτελεστικούς βραχίονες της πολιτικής του Υπουργείου. Η Διοίκηση έχει ως κύρια αρμοδιότητα την επικοινωνία στα Τμήματα και παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής και των στόχων του Υπουργείου, ώστε να εφαρμόζεται η κυβερνητική πολιτική με αποτελεσματικό τρόπο. Στα πλαίσια της πιο πάνω αρμοδιότητας, παρακολουθούνται και συντονίζονται οι ενέργειες των Τμημάτων, ώστε να δημιουργείται συνέργεια και να αποφεύγονται αντιβαίνοντες ενέργειες. Περαιτέρω, σημαντικό μέρος των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου αφορά τη συμμετοχή του σε ευρωπαϊκά και διεθνή σώματα με στόχο αφενώς την ανάδειξη των εθνικών θέσεων σε θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητες του Υπουργείου και αφετέρου την ενημέρωση για διεθνείς εξελίξεις και τάσεις που θα λαμβάνονται υπόψη στην υλοποίηση των δράσεων όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Επιπρόσθετα, παρακολουθείται η διαδικασία θέσπισης νομοθεσιών (περιλαμβανομένης της μεταφοράς της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο), καθώς επίσης η ετοιμασία και η υλοποίηση του προϋπολογισμού των Τμημάτων ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτή συμβαδίζει με τρόπο αποτελεσματικό με την πολιτική του Υπουργείου.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) δημιουργήθηκε τον Ιούλιο 2014 ως μέρος της Διοίκησης του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΠΚΑ) για τη δημιουργία του Ενιαίου Μητρώου Επιδομάτων Πρόνοιας και τη διαχείριση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων που υποβάλλονται για παροχή ΕΕΕ καθώς και της πληρωμής του επιδόματος στους δικαιούχους, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Άλλων Κοινωνικών Παροχών Νόμου του 2014, και τη διασφάλιση ότι αυτό παρέχεται σε όλους τους πολίτες που το έχουν ανάγκη. Το ΕΕΕ εγγυάται την αξιοπρεπή διαβίωση των πολιτών του Κράτους, όταν οι ίδιοι αδυνατούν να παρέχουν στον εαυτό τους και στην οικογένειά τους τα απαραίτητα προς το ζην. Το όριο αξιοπρεπούς διαβίωσης, και κατά συνέπεια το ύψος του ΕΕΕ, υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι βασικές ανάγκες και οι ανάγκες στέγασης όπως αυτές προκύπτουν από μελέτες που διεξήγαγε το ΥΕΠΚΑ.

B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.

1. Σκοπός του ελέγχου.

Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Επίσης ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα και υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια νόμου.

Για το σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε ετήσιους οικονομικούς και ελέγχους συμμόρφωσης όλων των Τμημάτων/Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας.

2. Μεθοδολογία.

2.1 Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

2.2 Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ISSAI 100 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ISSAI 200 - Θεμελιώδεις Αρχές Οικονομικού Ελέγχου
- ISSAI 400 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

2.3 Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προτύπου ISSAI 200, οι οικονομικοί έλεγχοι των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων στοχεύουν στη βελτίωση του βαθμού εμπιστοσύνης των χρηστών οικονομικών καταστάσεων σε αυτές τις καταστάσεις, μέσω της έκφρασης ελεγκτικής γνώμης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με ένα εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή παρέχουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα, σύμφωνα με το εν λόγω πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως

κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται αξιολογώντας κατά πόσο οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι πληροφορίες συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τις αρχές που διέπουν την ελεγχόμενη οντότητα.

2.4 Η λήψη των απαραίτητων, για τον έλεγχο, στοιχείων έγινε στη βάση των προνοιών του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου, ο οποίος παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Ο έλεγχος των λογαριασμών της ΥΔΕΠ διενεργήθηκε κάτω από ιδιάζουσες συνθήκες, ως αναφέρεται στο μέρος Γ της παρούσας ειδικής έκθεσης. Τα αρχικά θέματα/ευρήματα που προέκυψαν διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στο Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ και κοινοποιήθηκαν στην Υπουργό Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην Αν. Προϊστάμενη ΥΔΕΠ και στην Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας. Οι σχετικές απόψεις ενσωματώθηκαν, όπου ενδεικνυόταν, στην παρούσα έκθεση.

Γ. Ευρήματα.

Ο έλεγχος διεξήχθη κάτω από ιδιαίζουσες συνθήκες για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 3 πιο κάτω και αφορούσε στον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου (Ν.109(Ι)/2014) όσον αφορά στην παροχή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) και άλλων παροχών (οτιδήποτε άλλο παρέχεται με βάση τον εν λόγω Νόμο και δεν περιλαμβάνει το ΕΕΕ). Σημειώνεται ότι δεν περιλαμβάνει ευρήματα που προέκυψαν από τον έλεγχο των άλλων κοινωνικών παροχών (κατά την έννοια του πιο πάνω Νόμου), την διαχείριση των οποίων έχουν άλλοι Τομείς της ΥΔΕΠ, για τα οποία θα σταλεί ξεχωριστή επιστολή και ενδεχομένως να εκδοθεί και ξεχωριστή έκθεση, αν τούτο κριθεί αναγκαίο.

Από τον πιο πάνω έλεγχο προέκυψαν τα ακόλουθα θέματα/ευρήματα τα οποία τέθηκαν ενώπιον του Γενικού Διευθυντή ΥΕΠΚΑ για απόψεις και ανάλογη ενέργεια.

Ως γενικό σχόλιο για αριθμό θεμάτων/ευρημάτων που παρατίθενται πιο κάτω ο Γενικός Διευθυντής μάς ανέφερε ότι για την εφαρμογή της απόφασης της Κυβέρνησης για την ευρεία μεταρρύθμιση του Κράτους Πρόνοιας, το ΥΕΠΚΑ, αφού έλαβε υπόψη το εύρος των αλλαγών που προγραμματίστηκαν και τους σχετικά περιορισμένους ανθρώπινους και άλλους πόρους που είχε στη διάθεσή του, εκούσια και εκ των πραγμάτων στοχευμένα, ακολούθησε στρατηγική ιεράρχησης και σταδιακής εφαρμογής των επιδιωκόμενων αλλαγών. Στο εν λόγω πλαίσιο εντάσσεται, όπως μας ανέφερε, και η σταδιακή, κατά φάσεις ολοκλήρωση του νέου μηχανογραφημένου συστήματος (κάθε υποσύστημα αναπτυσσόταν με τη σειρά σύμφωνα με την εν λόγω ιεράρχηση). Σημείωσε επίσης ότι το μηχανογραφημένο σύστημα αναπτύχθηκε σχεδόν εξ' ολοκλήρου με ίδιους – σχετικά ελάχιστους – πόρους σε πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα. Για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης αναπτύχθηκαν πρώτα τα υποσυστήματα που αφορούν στην καταχώριση των αιτήσεων, του ελέγχου αυτών και των σχετικών διασυνδέσεων με άλλα μητρώα και βάσεις δεδομένων ακολούθως και στη συνέχεια τα συστήματα πληρωμών κ.ο.κ.

1. Νομοθετικό πλαίσιο.

1.1 Νομοθεσία, Κανονισμοί και Διατάγματα. Στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας και του εκσυγχρονισμού/ ανασχεδιασμού της επιδοματικής πολιτικής, καθώς και της διαχείρισής της από ένα ενιαίο φορέα, ως οι δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας που απορρέουν από το Μνημόνιο Συναντίληψης με την Τρόικα, προωθήθηκε, από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΠΚΑ), (στο οποίο δόθηκε η αρμοδιότητα για τον σχεδιασμό και διαχείριση της νέας επιδοματικής πολιτικής) και ψηφίστηκε ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμος (Ν.109(Ι)/2014), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευσή του στις 11.7.2014. Με την ψήφιση του Νόμου και την έκδοση σχετικών Κανονισμών και Διαταγμάτων, επήλθαν σημαντικές αλλαγές στην επιδοματική πολιτική, στη βάση της αρχής της εξασφάλισης ενός ελάχιστου εισοδήματος σε κάθε άτομο που δεν διαθέτει επαρκείς πόρους συντήρησης, ως ύστατο δίκτυο προστασίας για αξιοπρεπή διαβίωση, με ακρογωνιαίο λίθο το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ). Για την εφαρμογή του Ν.109(Ι)/2014 δημιουργήθηκε Φορέας Διαχείρισης καλούμενος Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) που, κατά την έννοια του υπό αναφορά Νόμου, σημαίνει τη Διεύθυνση Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του

ΥΕΠΚΑ. Σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις του εν λόγω Νόμου ορίστηκε λειτουργός της δημόσιας υπηρεσίας ως Προϊστάμενος της ΥΔΕΠ.

Συναφώς αναφέρθηκε ότι από το 2014 έχει περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του ΥΕΠΚΑ- Διοίκηση μία θέση Προϊσταμένου Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (μεταφέρθηκε από το Κεφάλαιο 1801 «Υπουργείο Οικονομικών»). Όπως διαπιστώσαμε στις 17.3.2017 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το Σχέδιο Υπηρεσίας για την εν λόγω θέση και σύμφωνα με αυτό η θέση είναι Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, παρόλο που όπως αναφέρεται πιο πάνω, σύμφωνα με τον Ν. 109 (Ι)/2014 «Προϊστάμενος Υπηρεσίας» σημαίνει λειτουργό της δημόσιας υπηρεσίας που ορίζεται ως Προϊστάμενος της ΥΔΕΠ.

1.2 Μεταφορά αρμοδιοτήτων. Ενόψει των πιο πάνω αλλαγών η αρμοδιότητα για την παραχώρηση των πλείστων επιδομάτων που προηγουμένως εξετάζονταν και παρέχονταν από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων (ΥΧΕ) του Υπουργείου Οικονομικών, μεταφέρθηκε το 2014 στο ΥΕΠΚΑ με συμπερίληψη των σχετικών Κονδυλίων στον Προϋπολογισμό του ΥΕΠΚΑ - Διοίκηση (Κεφάλαιο 13 – Παροχές Κοινωνικής Προστασίας) για το 2014 και εντεύθεν. Στον Προϋπολογισμό του ΥΕΠΚΑ-Διοίκηση μεταφέρθηκε, επίσης από το 2014 και η πρόνοια για την παροχή δημόσιου βοηθήματος καθώς και για κάποιες άλλες κοινωνικές παροχές που παραχωρούνταν από άλλες κυβερνητικές Υπηρεσίες/Τμήματα. Με την ολοκλήρωση της απόσπασης αριθμού λειτουργών, που υπηρετούσαν στην πρώην ΥΧΕ, στη Διοίκηση του ΥΕΠΚΑ/ΥΔΕΠ, στελεχώθηκαν και λειτουργούν δύο Τομείς για τη παροχή των επιδομάτων που παραχωρούνταν από την πρώην ΥΧΕ. Η εποπτεία των εν λόγω Τομέων και η διαχείριση των σχετικών επιδομάτων που κατανεμήθηκαν σε αυτούς, ανατέθηκε σε αρμόδιους λειτουργούς, οι οποίοι σύμφωνα με σχετικές γραπτές οδηγίες του Γενικού Διευθυντή ΥΕΠΚΑ αναφέρονται ο καθένας, όπως και η Προϊστάμενη της ΥΔΕΠ, κατευθείαν στον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ για την επίλυση οποιουδήποτε υπηρεσιακού ζητήματος κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Συναφώς αναφέρεται ότι πρόσφατα ψηφίστηκε ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος αρ. 118(Ι)/2017 (με ισχύ από 1.1.2018) με πρόνοιες που δίνουν ρητά στην Προϊσταμένη ΥΔΕΠ την αρμοδιότητα εφαρμογής του περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμου. Επίσης από 13.6.2017, σύμφωνα με σχετικό Σημείωμα του Γενικού Διευθυντή ΥΕΠΚΑ η διαχείριση του Σχεδίου Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα μεταφέρεται κάτω από την αρμοδιότητα της Προϊσταμένης ΥΔΕΠ.

Όσον αφορά στο δημόσιο βοήθημα, η παραχώρηση του οποίου θα τερματιστεί, και θα παρέχεται με την μορφή που προβλέπει ο Ν.109(Ι)/2014 (κατά κύριο λόγο με την παραχώρηση ΕΕΕ), αναφέραμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 39 «επιφυλάξεις, μεταβατικές διατάξεις και καταργήσεις» του πιο πάνω Νόμου, το δικαίωμα σε δημόσιο βοήθημα (ΔΒ), με βάση τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο, θα συνεχίζει να υφίσταται, μέχρι την ημερομηνία λήψης της τελικής απόφασης σχετικά με την αίτηση για παροχή ΕΕΕ, την οποία, σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο, είχε την υποχρέωση ο λήπτης ΔΒ να υποβάλει. Πέραν των πιο πάνω, δίνονται στις ΥΚΕ, δυνάμει άλλων διατάξεων του ίδιου Νόμου και άλλες αρμοδιότητες, είτε απευθείας είτε με ανάθεση/εξουσιοδότηση εφαρμογής τους με Διάταγμα ή με απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τέτοιες αρμοδιότητες αφορούν, μεταξύ άλλων, στην παραπομπή στις ΥΚΕ περιπτώσεων για την άσκηση Κοινωνικής Παρέμβασης και στην εφαρμογή του Σχεδίου Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας, στην κάλυψη Έκτακτων Αναγκών, εμπλοκή σε θέματα που αφορούν σε υπηκόους τρίτων χωρών και θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης κατά την έννοια

του σχετικού Νόμου, καθώς και σε (κυρίως με την έναρξη εφαρμογής του Νόμου) διαδικαστικά θέματα αιτήσεων ληπτών ΔΒ (παραλαβή, καταχώριση).

1.3 Εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου και της νέας επιδοματικής πολιτικής.

(α) Το νέο αυτό εγχείρημα αποσκοπούσε στον εξορθολογισμό της κοινωνικής πολιτικής και τη θέσπιση ενός νέου νομικού πλαισίου και την εισαγωγή διατάξεων που να εξορθολογίζουν τα κριτήρια και προϋποθέσεις χορήγησης των υφιστάμενων ή/και νέων επιδομάτων/κοινωνικών παροχών, επανυπολογισμό/κοστολόγηση των ελάχιστων αναγκών διαβίωσης κ.ά. Για την εύρυθμη λειτουργία του Φορέα και την εφαρμογή του νομικού πλαισίου απαιτείτο η ανάπτυξη και εγκατάσταση νέου πληροφοριακού συστήματος, αξιόπιστων λογισμικών υποσυστημάτων και εργαλείων και αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου εισοδηματικών και περιουσιακών στοιχείων περιλαμβανομένων και ηλεκτρονικών διασυνδέσεων, η εξεύρεση κατάλληλου χώρου στέγασης του Φορέα, η έγκαιρη στελέχωση του και εκπαίδευση (με μετακίνηση/τοποθέτηση προσωπικού, ως οι πρόνοιες του Μνημονίου) και γενικότερα ο σχεδιασμός τέτοιας δομής που να εξασφαλίζει την ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εξυπηρέτηση των αιτητών/δικαιούχων, και παράλληλα να διασφαλίζει την καταβολή των προβλεπόμενων παροχών μόνο σε όσους πληρούν τα κριτήρια για στήριξη, αποφεύγοντας έτσι τις οποιεσδήποτε υπερπληρωμές ή επικαλύψεις που ενδεχομένως προέκυπταν προηγουμένως με τη διαχείριση των κοινωνικών παροχών από διαφορετικές Υπηρεσίες/Τμήματα. Συναφώς αναφέρεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 75.535, ημερ. 26.7.2013 ενέκρινε τη μεταρρύθμιση της Πολιτικής Κοινωνικής Πρόνοιας καθώς και τις ενέργειες στις οποίες το Υπουργείο θα έπρεπε να προβεί με χρονικό ορόσημο ολοκλήρωσής τους μέχρι και τον Ιούνιο του 2014.

Με την από 11.7.2014 έναρξη ισχύος του Νόμου και την έναρξη λειτουργίας της ΥΔΕΠ, η Διοίκηση του ΥΕΠΚΑ και η ΥΔΕΠ θα έπρεπε να προβούν σε μια σειρά ενεργειών είτε αυτές αφορούσαν στην ολοκλήρωση των ενεργειών που άρχισαν πριν τη ψήφιση του Νόμου (π.χ. επαρκής στελέχωση, πλήρης ανάπτυξη μηχανογραφικών εργαλείων και μηχανογραφικού συστήματος, εκπαίδευση) είτε στη διαχείριση της παραλαβής, καταχώρισης και εξέτασης του μεγάλου όγκου των αιτήσεων, που αναμενόταν να υποβληθεί, με ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο, έτσι ώστε να αποφευχθούν προβλήματα καθυστέρησης καταβολής των επιδομάτων στους δικαιούχους (νέους λήπτες και πρώην λήπτες ΔΒ).

Παρατηρήσαμε ότι για την εφαρμογή κάποιων διατάξεων του νέου νομοθετικού πλαισίου και διαδικασιών προβλεπόταν από τον Νόμο ο καθορισμός/ρύθμιση σημαντικών παραμέτρων ή/και διαδικασιών είτε με την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο είτε με ανάθεση/εξουσιοδότηση εφαρμογής τους με Διάταγμα ή με απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή του Γενικού Διευθυντή ΥΕΠΚΑ. Περαιτέρω, πρόνοιες στον Νόμο, Αποφάσεις και Διατάγματα για εμπλοκή στην υλοποίηση/εφαρμογή κάποιων διατάξεων τους από άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα/Φορείς όπως για παράδειγμα παραπομπή περιπτώσεων για την άσκηση Κοινωνικής Παρέμβασης (ΚΠ) ή εφαρμογή του Σχεδίου Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας (ΣΕΥΦ) απαιτούσαν την ανάπτυξη από τις εν λόγω Υπηρεσίες/Τμήματα/Φορείς επιμέρους αξιόπιστων υποστηρικτικών μηχανογραφημένων διαδικασιών/λογισμικών και εγχειριδίων.

Επιπρόσθετα με την έναρξη εφαρμογής του Νόμου και την εξέταση των αιτήσεων παρουσιάστηκαν κάποιες αδυναμίες/ελλείψεις που επηρέαζαν την έγκαιρη ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων (π.χ. λόγω μη υποβολής και παραλαβής, εξ αρχής, των

απαιτούμενων στοιχείων/αποδεικτικών) ή απαιτούσαν έκδοση οδηγιών για χειρισμό κατ' ομοίομορφο τρόπο κάποιων διαδικαστικών ή συγκεκριμένων εξειδικευμένων ζητημάτων που διαχρονικά προέκυπταν, για την ρύθμιση των οποίων χρειάστηκε να τροποποιηθεί ακόμη και ο Νόμος ή να εκδοθούν εσωτερικές εγκύκλιοι ή εγκύκλιοι από τη Διοίκηση του ΥΕΠΚΑ. Σε κάποιες περιπτώσεις προβλεπόταν αναδρομική εφαρμογή ή επανεξέταση κάποιων αιτήσεων με ότι αυτό συνεπαγόταν σε πρόσθετο διοικητικό κόστος ή/και καθυστερήσεις.

(β) Παρατηρήσαμε ότι μέχρι και την ολοκλήρωση του ελέγχου (Νοέμβριος του 2016) συνεχιζόταν η παροχή ΔΒ σε σημαντικό αριθμό ληπτών ΔΒ, για τους οποίους δεν λήφθηκε ακόμη τελική απόφαση για παροχή ΕΕΕ. Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το Μηχανογραφημένο Σύστημα (ΜΣ) της ΥΔΕΠ και τα οποία έτυχαν σχετικής επεξεργασίας από την Υπηρεσία μας, ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν από τις διάφορες κατηγορίες προσώπων για παροχή ΕΕΕ (καθορισμένο κατά κατηγορία έντυπο), που ήταν στο στάδιο καταχώρισης ή αξιολόγησης ή/και επανεξέτασης (π.χ. κατόπιν υποβολής ένστασης), στις 30.9.2015 ανερχόταν σε 18.701 για λήπτες ΔΒ από σύνολο 21.294 αιτήσεων, και 10.896 για τις υπόλοιπες κατηγορίες, αριθμός που μειώθηκε περαιτέρω και συγκεκριμένα σε 6.928 από σύνολο 21.292 και 3.438 στις 21.11.2016, αντίστοιχα. Όπως πληροφορηθήκαμε, ο αριθμός των ληπτών ΔΒ αφορά κυρίως σε λήπτες ΔΒ για τους οποίους δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί οι ανάγκες τους για φροντίδα από τις Μονάδες Διαχείρισης Διατάγματος (ΜΔΔ) των ΥΚΕ, στα πλαίσια επισκέψεων στον χώρο διαμονής των αιτητών/επωφελοούμενων. Η κατάσταση των αιτήσεων κατά κατηγορία και στάδιο δεικνύεται στους πιο κάτω Πίνακες:

ΣΤΑΔΙΟ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΣ 21.11.2016						
	ΚΥΠΡΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ (ΕΕΕ.1)*	ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΕ (ΕΕΕ.2)*	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ (ΕΕΕ.3)*	ΛΗΠΤΕΣ ΔΒ (ΕΕΕ.4)*	ΧΑΜΗΛΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ (ΕΕΕ.5)*	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ	1.973	295	313	214	483	3.278
ΑΝΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	93	93	5	6.582	31	6.804
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	7	49	7	104	2	169
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ	47	17	18	28	5	115
ΣΥΝΟΛΟ 1	2.120	454	343	6.928	521	10.366
ΑΠΟΡΡΙΨΗ	1.360	1.256	843	163	96	3.718
ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ	14.745	2.539	260	3.174	25.796	46.514
ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ	76	8	1	21	4	110
ΣΥΝΟΛΟ 2	16.181	3.803	1.104	3.358	25.896	50.342
ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ	237	13	1	21	2	274
ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΕΕΕ	9.197	1.146	1.343	10.985	3.266	25.937
ΣΥΝΟΛΟ 3	9.434	1.159	1.344	11.006	3.268	26.211
Γενικό Σύνολο (1+2+3)	27.735	5.416	2.791	21.292	29.685	86.919

ΣΤΑΔΙΟ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΣ 30.9.2015						
	ΚΥΠΡΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ (ΕΕΕ.1)*	ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΕ (ΕΕΕ.2)*	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ (ΕΕΕ.3)*	ΛΗΠΤΕΣ ΔΒ (ΕΕΕ.4)*	ΧΑΜΗΛΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ (ΕΕΕ.5)*	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ	1.529	2.289	81	313	4.732	8.944
ΑΝΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	167	73	6	18.248	1.741	20.235
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	93	75	9	138	76	391
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ	22	1	1	2	1	27
ΣΥΝΟΛΟ 1	1.811	2.438	97	18.701	6.550	29.597
ΑΠΟΡΡΙΨΗ	1.197	1.019	681	108	68	3.073
ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ	8.948	209	23	2.245	18.617	30.042
ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ	148	4	0	0	1	153
ΣΥΝΟΛΟ 2	10.293	1.232	704	2.353	18.686	33.268
ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ	1.254	3	0	6	0	1.263
ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΕΕΕ	6.781	335	484	234	3.008	10.842
ΣΥΝΟΛΟ 3	8.035	338	484	240	3.008	12.105
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (1+2+3)	20.139	4.008	1.285	21.294	28.244	74.970

*ΕΕΕ.1: Αίτηση για Πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας

ΕΕΕ.2: Αίτηση για Πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (εκτός από πολίτες της ΚΔ)

ΕΕΕ.3: Αίτηση για Υπηκόους Τρίτης Χώρας

ΕΕΕ.4: Αίτηση για Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος

ΕΕΕ.5: Αίτηση για δικαιούχους του επιδόματος Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα

Από τους πιο πάνω Πίνακες προκύπτει ότι στις 21.11.2016 από τις 86.919 αιτήσεις που υποβλήθηκαν, οι 50.342 αιτήσεις απορρίφθηκαν/τερματίστηκαν, οι 10.366 βρίσκονταν στο στάδιο καταχώρισης/αξιολόγησης/επανεξέτασης και για τις 26.211 παραχωρείτο ΕΕΕ.

(γ) Κοινωνική Παρέμβαση (ΚΠ). Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν.109(Ι)/2014, σε περίπτωση που αιτητής ή/και δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στα άρθρα 18 και 19 του εν λόγω Νόμου, τότε ο Προϊστάμενος της ΥΔΕΠ, πριν αποφασίσει εάν ο αιτητής καθίσταται ή παύει να είναι δικαιούχος, τον παραπέμπει σε πρόσωπα/Υπηρεσίες/Αρχές/Ομάδες προσώπων για ΚΠ. Για ΚΠ δυνατόν επίσης να παραπεμφθούν και περιπτώσεις αιτητών/δικαιούχων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 23 του ιδίου Νόμου, καθώς και περιπτώσεις μη δικαιούχων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11.

Παρατηρήσαμε ότι για πρώτη φορά οι διαδικασίες και το περιεχόμενο της ΚΠ καθορίστηκαν με απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, απόφαση που στάληκε στη Διευθύντρια ΥΚΕ, τον Διευθυντή Τμήματος Εργασίας και την Προϊστάμενη ΥΔΕΠ, με την εγκύκλιο του ΥΕΠΚΑ αρ. ΕΕΕ-06/2014, ημερ. 15.12.2014, με οδηγίες για εφαρμογή της. Με την εν λόγω απόφαση εξουσιοδοτήθηκαν οι ΥΚΕ, εκεί όπου κρίνουν σκόπιμο, να αναθέτουν συγκεκριμένες εργασίες σε πρόσωπα ή/και Υπηρεσίες ή/και Αρχές ή/και Ομάδες προσώπων, με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ΚΠ. Σύμφωνα με τις διαδικασίες εφαρμογής της ΚΠ, στη βάση της πιο πάνω εγκυκλίου, ημερ. 15.12.2014, η ΥΔΕΠ παραπέμπει στις ΥΚΕ περιπτώσεις αιτητών/δικαιούχων ΕΕΕ, για τις οποίες διαπιστώνεται εκ πρώτης όψεως η ανάγκη για ΚΠ, τα αποτελέσματα της οποίας θα λαμβάνονται υπόψη

από την ΥΔΕΠ για τη λήψη της απόφασής της για τερματισμό ή όχι του δικαιώματος για παροχή ΕΕΕ.

Συναφώς αναφέραμε ότι, σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 20(3) του πιο πάνω Νόμου, μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της ΚΠ και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα, δύναται ο αιτητής στη βάση της προέγκρισης ή/και ο δικαιούχος να συνεχίσει να λαμβάνει το ΕΕΕ.

Ωστόσο παρατηρήσαμε μεγάλη καθυστέρηση και αδυναμίες στην υλοποίηση της πρώτης αυτής απόφασης, ενώ στις 8.9.2016 λήφθηκε νέα απόφαση από την Υπουργό, η οποία καταργεί την προηγούμενη, στην οποία περιγράφεται ο σκοπός και οι επωφελούμενοι της ΚΠ, εξουσιοδοτούνται (πέραν των ΥΚΕ) και άλλοι (π.χ. Τμήμα Εργασίας) για εφαρμογή/υλοποίηση της ΚΠ, από κοινού ή ξεχωριστά με βάση το πλαίσιο, αρμοδιότητες και διαδικασίες που καταγράφονται στην εν λόγω απόφαση, για κάθε εμπλεκόμενη Υπηρεσία/Τμήμα ξεχωριστά.

Όπως προκύπτει από σχετική αλληλογραφία μεταξύ των ΥΚΕ και της ΥΔΕΠ, ημερ. 29.5.2015 και 16.7.2015, η Διευθύντρια ΥΚΕ εξέφρασε την άποψη ότι παρόλο που με την πιο πάνω απόφαση της Υπουργού καθορίστηκαν οι διαδικασίες εφαρμογής ΚΠ, εντούτοις οι ΥΚΕ δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στη διαχείριση των πιο πάνω περιπτώσεων, αφού δεν είχαν αναπτυχθεί/καθορισθεί οι απαραίτητοι μηχανισμοί λειτουργίας και συνεργασίας με άλλα εμπλεκόμενα Τμήματα. Στις 3.9.2015, οι ΥΚΕ σε επιστολή τους προς τον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι οι ΥΚΕ βρίσκονται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο όσον αφορά στην ετοιμασία των κατάλληλων εργαλείων/εγγράφων για την αξιολόγηση και παρακολούθηση των περιπτώσεων δικαιούχων ΕΕΕ που θα παραπέμπονται από την ΥΔΕΠ για ΚΠ και ζήτησαν όπως γίνουν οι απαραίτητες διασυνδέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων και αναπτυχθεί εξειδικευμένο λογισμικό που θα υποστηρίζει τις εργασίες των ΥΚΕ (αξιολόγηση, λήψη απόφασης και παρακολούθηση της εφαρμογής της).

Τα πιο πάνω τέθηκαν υπόψη των ΥΚΕ με την επιστολή μας αρ. φακ. 26.15.004.001, ημερ. 31.10.2016. Στην απαντητική τους επιστολή, ημερ. 31.1.2017, αναφέρεται ότι στα πλαίσια των ενεργειών τους για εφαρμογή της πρώτης απόφασης διαπιστώθηκε ότι η απόφαση χρειαζόταν αναθεώρηση με τρόπο που να καθορίζει τους διακριτούς ρόλους μεταξύ των διαφόρων Τμημάτων/Υπηρεσιών γι' αυτό και ζήτησαν ανάπτυξη των απαραίτητων μηχανισμών και στη συνέχεια αναθεώρηση της απόφασης με ξεκάθαρους ρόλους. Αναφέρεται επίσης ότι η ΥΔΕΠ παρέπεμπε αριθμό περιπτώσεων στις ΥΚΕ, χωρίς όμως να τηρείται η μεταξύ τους συμφωνημένη διαδικασία (διαβίβαση μαζί με την περίπτωση και του συμφωνημένου εντύπου με τα επικαιροποιημένα στοιχεία τους), ωστόσο οι ΥΚΕ εξέτασαν πιλοτικά κάποιες περιπτώσεις που όπως διαφάνηκε, το ζητούμενο από την ΥΔΕΠ δεν αφορούσε ΚΠ (όπως ορίζεται από τον Νόμο) αλλά έλεγχο της ορθότητας κάποιων στοιχείων στις δηλώσεις των αιτητών. Στην ίδια επίσης επιστολή σημειώνεται επίσης ότι οι ΥΚΕ είναι σχεδόν στο τελικό στάδιο για εφαρμογή της ΚΠ (η εφαρμογή της οποίας απαιτεί ορθή αξιολόγηση της ανάγκης από την ΥΔΕΠ και συμπλήρωση του σχετικού εντύπου), ωστόσο αναφέρεται ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένο μηχανογραφημένο σύστημα το οποίο να υποστηρίζει το εν λόγω ζήτημα, η ετοιμασία των σχετικών οθονών είναι σε εξέλιξη, ενώ εκφράζεται η άποψη ότι δεν θεωρούν ότι αυτές ικανοποιούν τις σχετικές με το θέμα μηχανογραφικές τους ανάγκες.

Όσον αφορά στις περιπτώσεις αιτητών/δικαιούχων που ισχυρίζονται ότι είναι ανίκανοι για εργασία λόγω σωματικής ή/και πνευματικής ή/και ψυχικής αδυναμίας

ή/και λόγω ιδιαίτερων προσωπικών καταστάσεων, αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 21 δύνανται να παραπεμφθούν από τον Προϊστάμενο της ΥΔΕΠ για Κοινωνική Παρέμβαση, περιλαμβανομένης της ιατρικής εξέτασης ή άλλου είδους φροντίδας η οποία θα θεωρηθεί κατάλληλη για την περίπτωση τους. Συναφώς αναφέραμε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 81.412, ημερ. 7.10.2016 ενέκρινε το διορισμό του Δευτεροβάθμιου Ιατρικού Συμβουλίου, που συστάθηκε για σκοπούς της περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσίας ώστε να εξετάζει περιπτώσεις που ισχυρίζονται ανικανότητα για εργασία ή και συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Έχοντας υπόψη ότι στο ΜΣ του ΕΕΕ δημιουργήθηκε σχετικό πεδίο (Κατάσταση Αιτητή) όπου καταχωρίζεται η περίοδος ανικανότητας του αιτητή/δικαιούχου, στη βάση μόνο ιατρικής βεβαίωσης από ιδιώτη ιατρό, ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε κατά πόσο τέτοιες (υφιστάμενες) περιπτώσεις θα σταλούν στο υπό αναφορά Ιατρικό Συμβούλιο για επανεξέταση.

Σημειώσαμε τη μεγάλη καθυστέρηση στην εφαρμογή των προβλεπόμενων στην αρχική απόφαση της Υπουργού, η μη έγκαιρη εφαρμογή της οποίας, ενδεχομένως να συνεπάγεται συνέχιση καταβολής του ΕΕΕ για μακρό χρονικό διάστημα και σε άτομα ίσως μη δικαιούχα, αφού μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της ΚΠ και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα, ο αιτητής, στη βάση προέγκρισης, συνεχίζει να λαμβάνει το ΕΕΕ.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι η ΚΠ αποτελεί σημαντικό στάδιο της όλης φιλοσοφίας της νέας επιδοματικής πολιτικής, γι' αυτό η ΥΔΕΠ και το ΥΕΠΚΑ σε συνεννόηση και συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα πρέπει να προβούν σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για εφαρμογή της νέας απόφασης της Υπουργού, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε για τυχόν εξελίξεις όσον αφορά στην εφαρμογή της νέας απόφασης της Υπουργού και της διαδικασίας παραπομπής στο Ιατρικό Συμβούλιο και ενημέρωσης του ΜΣ με τη σχετική απόφαση.

Ο Γενικός Διευθυντής ΥΕΠΚΑ μάς ενημέρωσε ότι η απόφαση της Υπουργού για ΚΠ εφαρμόζεται πλήρως και το ΜΣ για την υποστήριξη της εφαρμογής της έχει ολοκληρωθεί (στη σειρά που ήταν προγραμματισμένο να αναπτυχθεί περί τα τέλη του 2016). Παράλληλα μας ενημέρωσε ότι προωθούνται και σχετικές αναβαθμίσεις για περαιτέρω λειτουργίες που έχει διαπιστωθεί ότι είναι αναγκαίες, σημειώνοντας ότι η ΥΔΕΠ κλήθηκε να εφαρμόσει μια νέα νομοθεσία γι' αυτό και συνεχώς επιδιώκει να αναβαθμίσει και να βελτιώνει διαδικασίες που εφαρμόζονται αξιολογώντας τα δεδομένα και τις εμπειρίες που διαχρονικά αποκτώνται.

Όσον αφορά το θέμα της λειτουργίας του Ιατρικού Συμβουλίου ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι περιπτώσεις δικαιούχων ΔΒ που μεταφέρθηκαν στο ΕΕΕ ως ανίκανοι για εργασία, βάσει ιατρικών πιστοποιητικών, παραπέμπονται στο Ιατρικό Συμβούλιο, το οποίο εξετάζει σε εβδομαδιαία βάση τον μέγιστο δυνατό αριθμό. Ωστόσο η Υπηρεσία μας θα είναι σε θέση να εκφράσει άποψη για τις πιο πάνω διαδικασίες που ακολουθούνται καθώς και τον τρόπο ενημέρωσης του ΜΣ, όταν προβεί σε σχετικό έλεγχο.

(δ) Σχέδιο Επιδότησης Υπηρεσιών Φροντίδας (ΣΕΥΦ). Με τα περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Διατάγματα, που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το 2014, 2015 και 2016, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξουσιοδότησε τη Διευθύντρια ΥΚΕ για την εφαρμογή των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 10 «Έκτακτες ανάγκες και ανάγκες φροντίδας» και τους Λειτουργούς των ΥΚΕ όπως

υλοποιούν το ΣΕΥΦ, σύμφωνα με τις οδηγίες της Διευθύντριας των ΥΚΕ. Στο εν λόγω Σχέδιο προβλέπονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος εφαρμογής του, που περιλαμβάνει τα αιτήματα για κάλυψη αναγκών φροντίδας, τα οποία αξιολογούνται, με βάση συγκεκριμένα εργαλεία, από Ειδικές Ομάδες Αξιολόγησης (ΕΟΑ) των ΥΚΕ στα πλαίσια επισκέψεων στον χώρο διαμονής των αιτητών/επωφελοούμενων.

Όπως διαπιστώσαμε, έχουν ήδη δημιουργηθεί Μονάδες Διαχείρισης Θεμάτων Φροντίδας σε όλες τις Επαρχίες και για σκοπούς ομοιόμορφης εφαρμογής του ΣΕΥΦ έχει καταρτιστεί σχετικό Εγχειρίδιο. Σε κάθε Επαρχία λειτουργεί μια ΕΟΑ. Θέματα που προέκυψαν από σχετική επίσκεψη της Υπηρεσίας μας στη Μονάδα στη Λευκωσία, τον Νοέμβριο του 2015, τέθηκαν υπόψη της Διευθύντριας ΥΚΕ με την επιστολή μας αρ. Φακ. 26.15.004.001, ημερ. 31.10.2016. Τέθηκε μεταξύ άλλων και η διαπίστωσή μας ότι παρόλο που εγκρίνονταν σχετικά αιτήματα από την ΕΟΑ και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταχωρίζονταν στο μηχανογραφικό σύστημα του ΕΕΕ, εντούτοις δεν γίνονταν πληρωμές από την ΥΔΕΠ, λόγω της μη ανάπτυξης σχετικού υποσυστήματος στο σύστημα πληρωμών της. Στην απαντητική επιστολή των ΥΚΕ ημερ. 31.1.2017, αναφέρεται ότι οι ΥΚΕ άρχισαν να εφαρμόζουν πλήρως το ΣΕΥΦ στις 30.6.2015, αρχικά σε δικαιούχους ΕΕΕ και από 1.6.2016 σε περιπτώσεις ληπτών ΔΒ και οι επισκέψεις στους αξιολογούμενους λήπτες ΔΒ ολοκληρώθηκαν τέλη Δεκεμβρίου του 2016. Η διαδικασία λήψης σχετικής απόφασης βρισκόταν σε εξέλιξη. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται επίσης ότι δεν έχει ολοκληρωθεί το μηχανογραφημένο σύστημα υποστήριξης του ΣΕΥΦ και ότι οι ΥΚΕ μπορούσαν να καταχωρίζουν μόνο το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης.

Όσον αφορά στις πληρωμές του υπό αναφορά επιδόματος παρατηρήσαμε ότι αυτό υπολογίζεται από την ΥΔΕΠ με τη χρήση αρχείου MS Excel, ενόψει της μη ολοκλήρωσης του σχετικού υποσυστήματος πληρωμών, και ότι αυτό άρχισε να καταβάλλεται/πληρώνεται μόλις τον Φεβρουάριο του 2016. Τον Σεπτέμβριο του 2016, οι δικαιούχοι επιδόματος φροντίδας ανέρχονταν σε 1.331, στους οποίους καταβλήθηκε ποσό ύψους €294.287.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι ο εν λόγω τρόπος πληρωμής δεν διασφαλίζει την ορθότητα των πληρωμών αφού οι πιθανότητες δημιουργίας λαθών είναι αυξημένες, ενώ δεν επιτρέπει την καταβολή αναδρομικών ποσών φροντίδας (ακόμη και αν η μη καταβολή τους οφείλεται σε λάθος της ΥΔΕΠ). Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση με αρ. αίτησης ΜΣ 17696, που εκκρεμούσε η καταβολή του επιδόματος φροντίδας για τους μήνες Μάιο του 2016 (λανθασμένο IBAN, αφού ο λογαριασμός έκλεισε λόγω του θανάτου της συζύγου) και Ιούνιο του 2016 (λάθος της ΥΔΕΠ και μη συμπερίληψη για πληρωμή στην κατάσταση excel).

Σημειώσαμε τη μεγάλη καθυστέρηση στην εφαρμογή του ΣΕΥΦ.

Σύσταση: Το Κράτος δεν νοείται να συνεχίσει να καταβάλλει βοήθημα για την κάλυψη της ίδιας ανάγκης είτε μέσω του ΔΒ (υφιστάμενοι λήπτες μέχρι την τελική εξέταση για ΕΕΕ), είτε με τη μορφή του ΕΕΕ, με διαφορετικές όμως προϋποθέσεις. Να δρομολογηθούν, το συντομότερο δυνατόν, όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες, στη βάση συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και κατάλληλου συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων, για την πλήρη εφαρμογή του Σχεδίου και γενικότερα των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης ολοκληρωμένου συστήματος πληρωμών και της εφαρμογής/ολοκλήρωσης αξιόπιστων υποστηρικτικών μηχανογραφημένων διαδικασιών/λογισμικών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης.

Ο Γενικός Διευθυντής ΥΕΠΚΑ μάς πληροφόρησε ότι το υποσύστημα παροχής υπηρεσιών φροντίδας και διενέργειας των σχετικών πληρωμών έχει αναπτυχθεί και βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία. Υπέδειξε ότι το εν λόγω υποσύστημα αναπτύχθηκε στη σειρά που ήταν προγραμματισμένο (σύμφωνα με την ιεράρχηση των αναγκών) να αναπτυχθεί, περί τα τέλη του 2016 και εξέφρασε την άποψη ότι κατά το στάδιο μέχρι την ολοκλήρωσή του, οι πληρωμές πραγματοποιούνταν εκτός συστήματος, τηρουμένων όμως όλων των σχετικών διαδικασιών και ελέγχων που απαιτούνταν και ως εκ τούτου η μη διαθεσιμότητα του υποσυστήματος εξ αρχής δεν επηρέασε. Ωστόσο η Υπηρεσία μας υποδεικνύει ότι οι πιο πάνω διαπιστώσεις της υποδηλούν ότι οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν δεν διασφάλιζαν πλήρως την έγκαιρη αξιολόγηση των αναγκών και την ορθή και έγκαιρη καταβολή του επιδόματος, όπως εκτενώς αναφέρεται πιο πάνω.

2. Πληρωμές - Άρθρο 04485.2 «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» του Κεφαλαίου 15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Διοίκηση.

(α) Το ΕΕΕ αποτελείται:

- από το μηνιαίο ποσό που αντιστοιχεί στις ανάγκες διαβίωσης του αιτητή/δικαιούχου που περιλαμβάνονται στο ελάχιστο καλάθι διαβίωσης και
- από το μηνιαίο ποσό που μπορεί να παραχωρείται για παροχή στέγασης.

Σημειώνεται ότι το μηνιαίο ποσό που αντιστοιχεί στο ελάχιστο καλάθι διαβίωσης είναι:

- €480 για τον αιτητή/δικαιούχο
- €240 για το/τη σύζυγο και για κάθε μέλος της οικογένειας ηλικίας άνω των 14 ετών
- €144 για κάθε μέλος της οικογένειας κάτω των 14 ετών

Επιπρόσθετα σε δικαιούχο ΕΕΕ δύναται να καταβάλλονται:

- δημοτικά ή άλλα παρόμοια τέλη
- βοήθεια για κάλυψη έκτακτων αναγκών ή/και αναγκών φροντίδας.

Σημειώνεται ότι το μηνιαίο ΕΕΕ που δύναται να παραχωρηθεί σε δικαιούχο είναι η διαφορά του συνολικού μηνιαίου ποσού ΕΕΕ και του συνολικού μηνιαίου ποσού του εισοδήματός του.

(β) Το ύψος του ΕΕΕ και ΔΒ και άλλων βοηθημάτων που πληρώθηκε από την ΥΔΕΠ και τις ΥΚΕ (περιλαμβανομένου και του ποσού που καταβλήθηκε από τις ΥΚΕ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11 του Ν. 109(Ι)/2014), και βάρυνε το πιο πάνω άρθρο κατά το 2016 και το 2015, ανήλθε σε περίπου €258,2 εκ. και €220,6 εκ., αντίστοιχα. Επιπρόσθετα κατά τα έτη 2016 και 2015 καταβλήθηκαν €783.469 και €587.739 αντίστοιχα σε μορφή δελτίων ή/και χρηματικού βοηθήματος σε αιτητές ασύλου από σχετικό Κονδύλι των ΥΚΕ. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά οι πιο πάνω πληρωμές που έγιναν κατά τα έτη 2012 – 2016, καθώς και οι πληρωμές που αφορούν στην παροχή επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχου, καθότι αρκετοί χαμηλοσυνταξιούχοι κατέστησαν δικαιούχοι ΕΕΕ και έπαυσαν να λαμβάνουν επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου.

Είδος Παροχής	2016 €	2015 €	2014 €	2013 €	2012 €
Δημόσιο Βοήθημα (ΔΒ)	62.931.106	146.783.932	171.696.996	166.111.066	199.001.085
ΔΒ σε αιτητές ασύλου ^{σημ.1}	Δ/Ε*	Δ/Ε*	1.085.823	1.834.021	4.328.295
Άλλα βοηθήματα ^{σημ.2}	783.469	587.739			
Σύνολο από ΥΚΕ	63.714.575	147.371.671	172.782.819	167.945.087	203.329.380
Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)	193.981.301	72.569.820	2.061.353	Δ/Ε*	Δ/Ε*
Χρηματική βοήθεια δυνάμει του άρθρου 11 ^{σημ.3}	1.272.879	1.216.691	Δ/Ε*	Δ/Ε*	Δ/Ε*
Σύνολο ΕΕΕ	195.254.180	73.786.511	2.061.353	0	0
Σύνολο ΥΚΕ και ΕΕΕ	258.968.755	221.158.182	174.844.173	167.945.087	203.329.380
Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων (ΧΣ) (Άρθρο 04483.2) ^{σημ. 4}	45.358.121	57.112.699	75.023.234	79.375.844	109.301.967
Έκτακτες Χορηγίες ΧΣ (Άρθρο 04323.2) ^{σημ. 5}	2.632.640	2.907.950	3.776.060	3.548.250	18.918.630
Σύνολο ΧΣ	47.990.761	60.020.649	78.799.294	82.924.094	128.220.597
Σύνολο Παροχών	306.959.517	281.178.831	253.643.467	250.869.181	331.549.977
*Δ/Ε: Δεν εφαρμόζεται					
Σημ. 1+2: Στους αιτητές διεθνούς προστασίας (ασύλου) καταβαλλόταν ΔΒ μέχρι και τον Ιούλιο του 2013. Από 1.8.2013 οι αιτητές ασύλου λαμβάνουν παροχές σε μορφή δελτίων ή/και χρηματικού βοηθήματος και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.109(Ι)/2014 δεν είναι δικαιούχοι ΕΕΕ.					
Σημ. 3: Καταβάλλεται από τις ΥΚΕ και χρεώνεται στο Κονδύλι στο οποίο χρεώνεται και το ΕΕΕ.					
Σημ. 4+5: Στους ΧΣ που καθίστανται δικαιούχοι ΕΕΕ, παύει να παρέχεται επίδομα ΧΣ.					
Στους ΧΣ που δεν καθίστανται δικαιούχοι ΕΕΕ, συνεχίζεται η παροχή επιδόματος ΧΣ.					

3. Συνθήκες διεξαγωγής ελέγχου.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε κάτω από ιδιόζουσες συνθήκες, οι οποίες διαμορφώθηκαν ως αποτέλεσμα των πιο πάνω σημαντικών αλλαγών, των χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν για την εφαρμογή της νομοθεσίας αλλά και τη διαχείριση του μεγάλου όγκου των αιτήσεων που υποβλήθηκε, με την έναρξη εφαρμογής του σχετικού Νόμου. Στα πλαίσια αυτών των συνθηκών ο νέος Φορέας έπρεπε να συσταθεί και να λειτουργήσει αντιμετωπίζοντας, με την έναρξη εξέτασης των αιτήσεων, αριθμό ζητημάτων πρακτικής ή άλλης φύσεως που έπρεπε να επιλύσει αλλά και την ανάπτυξη επιμέρους υποσυστημάτων/εργαλείων σε συνεργασία και με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Τμήματα. Με σκοπό την επιτάχυνση του ελέγχου των δεκάδων χιλιάδων αιτήσεων που υποβλήθηκαν, υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν συνοπτικές διαδικασίες, με όλες τις ενδεχόμενες συνέπειες που μπορεί μια τέτοια πρακτική να έχει. Η Υπηρεσία μας κατά τον έλεγχο έπρεπε να λάβει υπόψη τις αλλαγές που έγιναν σταδιακά μετά την έναρξη ισχύος του Νόμου, που αφορούσαν είτε σε τροποποιήσεις του νομοθετικού πλαισίου για ρύθμιση θεμάτων/κενών που προέκυπταν από την πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας είτε στην έκδοση πολλών εγκυκλίων από τη Διοίκηση του Υπουργείου ή τη Προϊστάμενη ΥΔΕΠ (εσωτερικές)

για καθορισμό διαδικασιών/κατευθυντήριων γραμμών για χειρισμό διαφόρων θεμάτων κατ' ομοιόμορφο τρόπο. Σε κάποιες περιπτώσεις προβλεπόταν αναδρομική εφαρμογή ή επανεξέταση κάποιων αιτήσεων ή υποβολή ένστασης. Ο έλεγχος επίσης διεξήχθη εν μέσω ακόμη διεργασιών, που ήταν σε εξέλιξη, για ρύθμιση κάποιων θεμάτων, γεγονός που δεν διευκόλυνε τον έλεγχο, μεταξύ των οποίων αδυναμίες/ελλείψεις ηλεκτρονικών διασυνδέσεων, υποστηρικτικών της εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου, καθυστέρηση στην εφαρμογή κάποιων Διαταγμάτων (ΣΕΥΦ) και Αποφάσεων της Υπουργού (ΚΠ), μη ολοκλήρωση λογισμικών υποσυστημάτων/λογισμικών και εργαλείων (π.χ. πληρωμές φροντίδας).

4. Στελέχωση/Δομή της ΥΔΕΠ.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μνημονίου Συναντίληψης, η ΥΔΕΠ θα έπρεπε να στελεχωθεί με μετακίνηση/τοποθέτηση προσωπικού (δεν έχει δικό της οργανόγραμμα και εγκεκριμένες Θέσεις). Παρατηρήσαμε ότι στα αρχικά στάδια της λειτουργίας της η ΥΔΕΠ άρχισε να στελεχώνεται με μόνιμο και έκτακτο προσωπικό από άλλα κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες που αποσπάστηκε/τοποθετήθηκε εκεί, και για την παραλαβή και καταχώριση αιτήσεων διαχρονικά ενισχύθηκε για κάποια χρονικά διαστήματα με αριθμό ατόμων με αγορά υπηρεσιών από εγγεγραμμένους άνεργους (Απόφαση Υπ. Συμβουλίου αρ. 77.252, ημερ. 9.7.2014). Επίσης, ενισχύθηκε από άτομα που εξευρέθηκαν μέσω του Σχεδίου της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για την τοποθέτηση νέων ανέργων πτυχιούχων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας.

Παράλληλα με την Απόφασή του αρ. 78.294, ημερ. 4.2.2015, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την τοποθέτηση/μετακίνηση πενήντα ατόμων, από τον συνολικό αριθμό ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που ενέκρινε για απασχόληση για το 2015 (για 8 μήνες) για την κάλυψη των αναγκών διαφόρων κυβερνητικών Τμημάτων, για ενασχόλησή τους με τις διαδικασίες παροχής του ΕΕΕ ή/και στο Τμήμα Ευημερίας. Τα άτομα αυτά, σύμφωνα με την πιο πάνω Απόφαση, θα προσλαμβάνονταν από Τμήματα/Υπηρεσίες (Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Δασών κ.λπ.) που έχουν τη δυνατότητα πρόσληψης εποχικού ωρομίσθιου προσωπικού και θα έπρεπε να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να έχουν γνώσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών. Έκτοτε γίνεται κάθε χρόνο επαναπρόσληψη και επανατοποθέτηση ή παράταση της απασχόλησης των εν λόγω ατόμων (γύρω στα 44 το 2016) με σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Σημειώνεται ότι στην Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την επαναπρόσληψη και την επανατοποθέτηση του πιο πάνω προσωπικού για τις ανάγκες του 2016, γίνεται αναφορά στο ότι το ΥΕΠΚΑ ζήτησε όπως τα ίδια άτομα που απασχολήθηκαν κατά το 2015 (44 στο σύνολο), συνεχίσουν να απασχολούνται, λόγω της εμπειρίας και γνώσης που απέκτησαν και ως εκ τούτου είναι άμεσα αξιοποιήσιμα χωρίς να χρειάζεται να εκπαιδευτούν ή/και να ενημερωθούν εκ νέου, ενώ στη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρεται ότι η επαναπρόσληψη και η επανατοποθέτηση του εν λόγω προσωπικού γίνεται, κατ' εξαίρεση της διαδικασίας που ακολουθείται για τις προσλήψεις του Εποχικού Ωρομίσθιου Προσωπικού.

Στην επιστολή του το ΤΔΔ&Π, ημερ.14.5.2015, προς τον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ σχετικά με την κάλυψη των αναγκών της ΥΔΕΠ στα πλαίσια και της σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για προώθηση της εναλλαξιμότητας του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, εφιστά την προσοχή του στο γεγονός ότι η εκτέλεση γραφειακών καθηκόντων εμπίπτει στην σφαίρα καθηκόντων του δημοσιούπαλληλικού προσωπικού και κατά συνέπεια δεν μπορούν να ανατίθενται σε ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό, ενώ παράλληλα υπενθυμίζεται η ισχύουσα

πολιτική όπως αυτή διατυπώθηκε στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 41.917 ημερ. 9.12.1994 και 50.546 ημερ. 29.10.1999, καθώς και στην εγκύκλιο της ΜΕΕ με αρ. 9/99 και ημερ. 29.11.1999 σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η απασχόληση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού σε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, ενώ οι προϊστάμενοι Τμημάτων που απασχολούν ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό σε άλλα καθήκοντα από αυτά για τα οποία έχουν προσληφθεί καθίστανται προσωπικά υπεύθυνοι. Ενόψει των πιο πάνω, ζητήσαμε να πληροφορηθούμε ποια καθήκοντα έχουν ανατεθεί στο υπό αναφορά προσωπικό και αν έχουν διασφαλίσει γενικά τα όσα το ΤΔΔ&Π αναφέρει στην πιο πάνω επιστολή.

Σύσταση: Η έγκαιρη και ορθή στελέχωση της ΥΔΕΠ θεωρούμε ότι είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες για την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της, παράγοντες που εκτιμούμε εξασφαλίζουν την ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εξυπηρέτηση των αιτητών/δικαιούχων αλλά παράλληλα διασφαλίζει την καταβολή οποιασδήποτε παροχής μόνο σε όσους πληρούν τα κριτήρια για στήριξη, αποφεύγοντας υπερπληρωμές ή υπερκαλύψεις που ενδεχομένως υπήρχαν στο παρελθόν. Η Υπηρεσία μας εκτιμά ότι ο τρόπος αντιμετώπισης των αναγκών σε προσωπικό, όπως αναφέρεται πιο πάνω, χρήζει επανεξέτασης, με βάση και την εμπειρία που αποκτήθηκε μέχρι σήμερα καθώς και τις ανάγκες που διαχρονικά έχουν αλλάξει. Προβάλλει κατά την άποψή μας επιτακτική η ανάγκη επανεξέτασης, επανασχεδιασμού και προσδιορισμού της κατάλληλης δομής της ΥΔΕΠ που να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα. Η αποχώρηση αποσπασμένου προσωπικού και μάλιστα προσωπικού σε θέσεις κλειδιά ή η αντιμετώπιση συνεχών και μόνιμων αναγκών με τρόπους που έχουν ημερομηνία λήξης (κατ'εξαίρεση εγκρίσεις), δεν φαίνεται να είναι επαρκής λύση. Αντιλαμβανόμαστε ότι οι μνημονιακές δεσμεύσεις καθώς και η ανάγκη αντιμετώπισης της μαζικής παραλαβής αιτήσεων κατά την περίοδο αμέσως μετά την εφαρμογή της νομοθεσίας προσδιόρισε σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο στελέχωσης της ΥΔΕΠ. Επιπλέον, για την καλύτερη λειτουργία και εποπτεία, προβάλλει επίσης η ανάγκη εξασφάλισης των αναγκαίων χώρων στέγασης του προσωπικού και των άλλων σχετικών Τομέων σε πιο λειτουργικούς χώρους.

Ο Γενικός Διευθυντής συμφώνησε για την ανάγκη άμεσης και ορθής στελέχωσης της ΥΔΕΠ. Μας ανέφερε επίσης ότι το ΥΕΠΚΑ, με την έναρξη ισχύος του Νόμου, προώθησε στο Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση αίτημα για δημιουργία οργανικών θέσεων, σύμφωνα με τη μελέτη που είχε εκπονήσει για τη δομή και στελέχωση της ΥΔΕΠ, το οποίο όμως, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειές του ΥΕΠΚΑ, δεν έγινε αποδεκτό. Όπως επίσης μας ανέφερε, στο ωρομίσθιο προσωπικό, το οποίο προσελήφθη ειδικά για την ΥΔΕΠ με συγκεκριμένα προσόντα, ανατίθενται, ενόψει και του τρόπου στελέχωσης της ΥΔΕΠ και των συνεχών αναγκών που προκύπτουν, και δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα. Η ανάθεση δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων σε ωρομίσθιο προσωπικό αποτελεί, όπως μας ανέφερε, λύση ανάγκης και θα συνεχίσει να ισχύει μέχρις ότου η ΥΔΕΠ αποκτήσει οργανωτική μορφή και στελεχωθεί ορθά τόσο αριθμητικά όσο και ποιοτικά.

Όσον αφορά στην εξασφάλιση κατάλληλων λειτουργικών χώρων για τη στέγαση του προσωπικού μάς πληροφόρησε ότι έχει ενοικιαστεί πρόσθετος όροφος στο κτίριο που στεγάζεται η ΥΔΕΠ στον οποίο θα μετακινηθεί προσωπικό που τώρα στεγάζεται σε άλλους χώρους.

5. Μηχανογραφημένο σύστημα του ΕΕΕ.

Η ανάπτυξη του πιο πάνω συστήματος έγινε από ομάδα λειτουργών της Μονάδας Πληροφορικής του ΥΕΠΚΑ. Παράλληλα το υποσύστημα πληρωμών ανατέθηκε και

αναπτύχθηκε από ιδιωτική εταιρεία. Χαρακτηριστικό του εν λόγω συστήματος είναι η δυνατότητα λήψης και επεξεργασίας στοιχείων που λαμβάνονται μέσω αρκετών διασυνδέσεων με κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες, ημικρατικούς οργανισμούς αλλά και κατόπιν εξουσιοδότησης των αιτητών/δικαιούχων από αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα κ.ά., στη βάση και των διατάξεων του σχετικού Νόμου.

Σύσταση: Θα πρέπει να εισαχθούν οι απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες που να διασφαλίζουν την ασφάλεια του συστήματος.

Ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε κατά πόσο έχει ετοιμαστεί εγχειρίδιο για τη διαχείριση ολόκληρου του μηχανογραφημένου συστήματος (όχι μόνο για το υποσύστημα πληρωμών που έχουμε εντοπίσει).

6. Διασύνδεση με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) του Τμήματος Εργασίας (ΤΕ).

Στο άρθρο 18 του Ν.109(Ι)/2014 προβλέπονται οι υποχρεώσεις δικαιούχων ΕΕΕ μεταξύ των οποίων και οι ακόλουθες:

«Οποιοσδήποτε αιτητής ή/και δικαιούχος ο οποίος είναι ικανός για εργασία οφείλει:

- (α) Να εγγραφεί ως άνεργος στο Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης
- (β) σε περίπτωση που είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, να αποδεχθεί εργασία την οποία είναι ικανός να εκτελέσει και έχει τις δεξιότητες να εκτελέσει·
- (γ) να μην παραιτείται εκούσια από την εργασία του –
 - (i) έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος·
 - (ii) μετά την υποβολή της αίτησης για παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος· και
 - (iii) καθόλη την περίοδο που λαμβάνει ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα»

Για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων λαμβάνονται μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης τα απαραίτητα στοιχεία και τα οποία εμφανίζονται στο σχετικό πεδίο του ΜΣ του ΕΕΕ «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου».

Όπως διαπιστώσαμε τον Ιούλιο του 2016 η ΥΔΕΠ προέβη σε στοχευμένη διερεύνηση (συγκεκριμένη ζήτηση με σχετικές παραμέτρους) για δικαιούχους (αιτητές, συζύγους και εξαρτώμενα τέκνα άνω των 18 ετών) των κατηγοριών Πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕ.2) και Υπήκοοι Τρίτης Χώρας (ΕΕΕ.3) που λάμβαναν ΕΕΕ, η οποία κατέδειξε (βάση της πληροφόρησης στο πιο πάνω πεδίο) ότι σημαντικός αριθμός δικαιούχων δεν ήταν εγγεγραμμένοι ως άνεργοι στην Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ), αφού δεν είχαν συμπληρωμένο το πιο πάνω Δείκτη (με √), ο οποίος υποδηλοί ότι είναι εγγεγραμμένος άνεργος, στοιχείο που, σύμφωνα με σχετικό σημείωμα αρμόδιας λειτουργού, θεωρήθηκε ανησυχητικό αφού η μη εγγραφή τους ή η μη ανανέωση εγγραφής ως άνεργοι, ενδεχομένως να ήταν και ένδειξη ότι απουσιάζουν ή δεν διαμένουν πλέον στην Κυπριακή Δημοκρατία (προϋπόθεση για να είναι δικαιούχος είναι και η συνεχής διαμονή κατά τη διάρκεια λήψης του ΕΕΕ).

Με βάση τα πιο πάνω σημειώματα και την πληροφόρηση του αρμόδιου λειτουργού της Μηχανογράφησης προς την Υπουργό, τα αποτελέσματα της διερεύνησης συνοψίζονται στους πιο κάτω Πίνακες:

Δικαιούχοι Πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σύνολο εγκεκριμένων αιτήσεων 1.210)			
	Άτομα	Άτομα που δεν είναι εγγεγραμμένα στη ΔΥΑ	Ποσοστό (%)
Αιτητές	1.210	753	62,2
Σύζυγοι	677	519	76,7
Τέκνα άνω των 18	284	265	93,3
Σύνολο	2.171	1.537*	70,8

*Περιλαμβάνονται 55 άτομα που δήλωσαν ανάπηροι και 189 άτομα άνω των 60 χρονών.

Δικαιούχοι Υπήκοοι Τρίτης Χώρας (Σύνολο εγκεκριμένων αιτήσεων 1.137)			
	Άτομα	Άτομα που δεν είναι εγγεγραμμένα στη ΔΥΑ	Ποσοστό (%)
Αιτητές	1.137	531	46,6
Σύζυγοι	466	266	57,1
Τέκνα άνω των 18	105	81	77,1
Σύνολο	1.708	878**	51,4

**Περιλαμβάνονται 40 άτομα που δήλωσαν ανάπηροι και 24 άτομα άνω των 60 χρονών.

Όπως φαίνεται στους πιο πάνω Πίνακες, συνολικά 2.415 (1.537 και 878) άτομα δεν ήταν εγγεγραμμένα στην ΔΥΑ. Από αυτά 95 συνολικά άτομα δήλωσαν (στην αίτηση) ως ανάπηροι και 213 συνολικά άτομα ήταν άνω των 60 χρονών. Λήπτες δημοσίου βοηθήματος δεν περιλαμβάνονται καθώς και όσοι δηλώθηκαν στην αίτηση για παροχή ΕΕΕ ότι υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους ή ότι είναι φοιτητές.

Ενόψει της πιο πάνω διαπίστωσης η ΥΔΕΠ, κατόπιν οδηγιών του ΥΕΠΚΑ, προχώρησε σε διορθωτικές ενέργειες με την ετοιμασία και αποστολή σχετικής επιστολής καλώντας τους δικαιούχους και όλα τα μέλη της οικογενειακής τους μονάδας να εγγραφούν ως άνεργοι μέχρι τις 6.9.2016, διαφορετικά, χωρίς άλλη προειδοποίηση θα τερματιζόταν η μηνιαία καταβολή του ΕΕΕ που αναλογεί στο κάθε ένα μέλος της οικογενειακής μονάδας που δεν θα έχει εγγραφεί.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας ζήτησε μηχανογραφημένη κατάσταση με συγκεκριμένες παραμέτρους σε μορφή excel, με απώτερο στόχο να ερευνηθεί και η κατάσταση που επικρατεί (όσον αφορά στο πεδίο με τον υπό αναφορά δείκτη) σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες δικαιούχων (Πολίτες της ΚΔ (ΕΕΕ.1), Λήπτες ΔΒ (ΕΕΕ.4)). Στους δικαιούχους ζητήθηκε να μην περιληφθούν όσοι δήλωσαν ανάπηροι, φοιτητές και στρατιώτες.

Κατόπιν επεξεργασίας των στοιχείων που μας δόθηκαν, με ημερομηνία 7.9.2016, διαπιστώσαμε ότι και σε αυτές τις κατηγορίες μεγάλος αριθμός δικαιούχων ΕΕΕ και μελών των οικογενειών τους δεν είχαν συμπληρωμένο (με √) τον σχετικό Δείκτη. Συγκεκριμένα ποσοστό 66,7% από σύνολο 24.912 ατόμων (δεν περιλήφθηκαν τα άτομα άνω των 60 χρονών) δηλαδή 16.616 άτομα ηλικίας άνω των 18 μέχρι 60 ετών δεν ήταν εγγεγραμμένα στο Μητρώο της ΔΥΑ.

Συναφώς αναφέρεται ότι το ΥΕΠΚΑ και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (φορέας υλοποίησης) ανακοίνωσαν τον Νοέμβριο 2016 Σχέδια/Προγράμματα για την παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για την πρόσληψη ανέργων δικαιούχων ΕΕΕ. Από

τα πιο πάνω, συμπεραίνεται ότι άνεργοι δικαιούχοι ΕΕΕ δεν μπορούσαν να ενταχθούν στα πιο πάνω Προγράμματα, αφού δεν ήταν εγγεγραμμένοι ως άνεργοι στη ΔΥΑ.

Τον Οκτώβριο 2016 η ΥΔΕΠ απέστειλε επιστολή σε 1.200 μονήρεις δικαιούχους διάφορων κατηγοριών (εκτός των Συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα (ΕΕΕ.4) και σε ακόμα 20 περιπτώσεις νέων αιτητών, που δεν τους είχε ακόμα καταβληθεί ΕΕΕ, για να εγγραφούν ως άνεργοι στο Μητρώο της ΔΥΑ εντός 15 ημερών από τη λήψη της εν λόγω επιστολής, ώστε να πληρούν τις προϋποθέσεις του Νόμου και να συνεχίσουν ή να ξεκινήσουν να λαμβάνουν ΕΕΕ.

Ενδεικτικά αναφέρονται ως παραδείγματα οι πιο κάτω περιπτώσεις Κυπρίων υπηκόων στις οποίες η Υπηρεσία μας διενήργησε έλεγχο συμμόρφωσης προς τις υπό αναφορά διατάξεις του Νόμου.

(α) Αρ. αίτησης ΜΣ 6103. Πρόκειται για δικαιούχο ΕΕΕ από τον Οκτώβριο 2014, ο οποίος στην αίτησή του (ΕΕΕ.1), με ημερ. παραλαβής 11.8.2014, δήλωσε ότι είναι άνεργος. Στις 23.8.2016 (ημερομηνία λήψης των στοιχείων για έλεγχο) το πεδίο «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» ήταν κενό, γεγονός που υποδεικνυε ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν παρουσιάστηκε για να υπογράψει και να ανανεωθεί η περίοδος ανεργίας του. Συναφώς αναφέρεται ότι το πεδίο «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» παραμένει κενό όταν το άτομο δεν είναι εγγεγραμμένο στη ΔΥΑ ως άνεργος, ενώ υπάρχει το σύμβολο √ όταν είναι εγγεγραμμένος ως άνεργος στη ΔΥΑ και δίπλα αναγράφεται η κατηγορία ανέργου, χωρίς όμως να καταγράφονται οποιαδήποτε άλλα στοιχεία/ιστορικό των περιόδων ανεργίας (εγγραφής και των ανανεώσεων), παρόλο που ενδεχομένως να αποστέλλονται από τη ΔΥΑ στα πλαίσια της Διασύνδεσης.

Η Υπηρεσία μας συνομίλησε τηλεφωνικά με αρμόδιο λειτουργό στη ΔΥΑ και ζήτησε στοιχεία σχετικά με τις ημερομηνίες εγγραφής ή ανανέωσης της εγγραφής του στο Μητρώο της ΔΥΑ. Σύμφωνα με το έγγραφο που μας απέστειλε, η τελευταία περίοδος που είχε εγγραφεί ως άνεργος (Κανονικός Άνεργος (ΚΩΔ. 1)) έληξε στις 19.04.2013.

(β) Αρ. Αίτησης ΜΣ 14428. Πρόκειται για δικαιούχο ΕΕΕ, μέλος οικογενειακής μονάδας 3 ατόμων (της ίδιας, του συζύγου της και ενός εξαρτωμένου (ανήλικου) παιδιού), που λαμβάνει ΕΕΕ από τον Φεβρουάριο 2015. Το πεδίο «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» του ΜΣ του ΕΕΕ, κατά την ημερομηνία ελέγχου ήταν κενό, που σημαίνει ότι το ζεύγος δεν εγγράφηκε ή δεν ανανέωσε την εγγραφή του ως άνεργο στη ΔΥΑ. Συναφώς αναφέρεται ότι κατά την περίοδο Μαρτίου-Ιουνίου του 2016 (από στοιχεία που λήφθηκαν από τη διασύνδεση με το ΜΣ των ΥΚΑ), ο σύζυγός της εργάστηκε και είχε εισόδημα, το οποίο λήφθηκε υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού του ΕΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 19 του σχετικού Νόμου έπρεπε να εγγραφεί στο Μητρώο ως εργαζόμενος που ζητά καλύτερη εργασία καθ' όσον αφορά στην αμοιβή. Επίσης όσον αφορά το ανήλικο εξαρτώμενο το υπό αναφορά πεδίο ήταν κενό όπως ακριβώς στην περίπτωση των γονιών χωρίς να καταγράφεται οποιαδήποτε ένδειξη για μη υποχρέωση εγγραφής του.

(γ) Αρ. Αίτησης ΜΣ 10228. Πρόκειται για δικαιούχο ΕΕΕ που κατά την ημερομηνία ελέγχου λάμβανε ΕΕΕ από τον Δεκέμβριο 2014 και στην αίτησή της δήλωσε άνεργη προσκομίζοντας στοιχεία μέχρι τον Αύγουστο του 2014. Το πεδίο «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» του ΜΣ του ΕΕΕ κατά την ημερομηνία ελέγχου ήταν κενό που σημαίνει ότι δεν ανανέωσε την εγγραφή της ως άνεργη στη ΔΥΑ. Συναφώς αναφέρεται ότι στο σύστημα η κατάσταση της αίτησης είναι «Προέγκριση» γεγονός το οποίο κατά την άποψή μας εγείρει ερωτηματικά αφού θα έπρεπε εντός

εύλογου χρονικού διαστήματος να είχε ολοκληρωθεί ο έλεγχος της αίτησης και να ληφθεί τελική απόφαση.

(δ) Αρ. Αίτησης ΜΣ 9434. Πρόκειται για δικαιούχο μονογονιό (με ένα εξαρτώμενο) που κατά την ημερομηνία ελέγχου λάμβανε ΕΕΕ από τον Νοέμβριο 2015. Στην αίτηση δεν δήλωσε την κατάσταση της στον σχετικό με την εργοδότηση/ανεργία χώρο συμπλήρωσης και κατά την ημερομηνία ελέγχου το πεδίο «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» του ΜΣ του ΕΕΕ ήταν κενό που σημαίνει ότι δεν εγγράφηκε ή δεν ανανέωσε την εγγραφή της ως άνεργη στη ΔΥΑ. Συναφώς αναφέρεται ότι στο σύστημα η κατάσταση και αυτής της αίτησης, όπως η προηγούμενη περίπτωση είναι «Προέγκριση».

Τίθεται εύλογα το ερώτημα πως τα εν λόγω πιο πάνω άτομα εγκρίθηκαν να λαμβάνουν ή συνέχισαν να λαμβάνουν ΕΕΕ σε αντίθεση με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου και κατά πόσο υπάρχει επαρκής μηχανισμός λήψης όλων των απαιτούμενων πληροφοριών ή/και ορθής χρήσης τους, κατάλληλης ενημέρωσης του ΜΣ (παρουσίαση/απεικόνιση) με όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που λαμβάνονται από τη διασύνδεση με το ΤΕ καθώς και κατά πόσο υπάρχει μηχανισμός συνεχούς παρακολούθησης των εν λόγω πληροφοριών με απώτερο στόχο την ορθή και έγκαιρη εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων.

Συστάσεις: Θα πρέπει να δρομολογηθούν ενέργειες ή/και να ληφθούν μέτρα για ρύθμιση των πιο πάνω διαπιστώσεων/αδυναμιών ούτως ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η ορθή εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων. Για δε τις κατηγορίες ευρωπαϊών πολιτών και υπηκόων τρίτης χώρας, η συνεχής παρακολούθηση είναι σημαντική γιατί περιπτώσεις που δεν προσέρχονται για υπογραφή στη ΔΥΑ ενδεχομένως να υποδηλούν απουσία από την Κύπρο και να μη πληρούν και την προϋπόθεση συνεχούς διαμονής κατά τη διάρκεια λήψης του ΕΕΕ (άρθρο 5(2)). Πιο συγκεκριμένα:

(i) Οι αρμόδιοι λειτουργοί πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους την κατάλληλη πληροφόρηση στο σύστημα ή τρόπους (προειδοποίηση από το ίδιο το σύστημα ή εξαγωγή ειδικών καταστάσεων) ούτως ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις για την έγκριση, παροχή ή τερματισμό του ΕΕΕ ή άλλων παροχών που να συνάδουν με τις νομοθετικές απαιτήσεις.

Να εξεταστεί το ενδεχόμενο βελτίωσης της πληροφόρησης μέσω του Δείκτη «Δείκτης για Ανέργους και Κατηγορία Ανέργου» με την αποτύπωση/απεικόνιση για παράδειγμα αναλυτικά των περιόδων ανεργίας στη βάση και της πολιτικής που θα αποφασιστεί για χειρισμό κενών στην περίοδο ανεργίας (μη προσέλευση ή καθυστέρηση στην ανανέωση εγγραφής) ή σωστής αποτύπωσης του για ανήλικα, εξαρτώμενα ή φοιτητές κ.ά., ούτως ώστε να μπορεί ο Δείκτης αυτός να συνδεθεί με το σύστημα πληρωμών για να επιτυγχάνεται αυτόματη αναστολή καταβολής (προσωρινού τερματισμού) του ΕΕΕ. Την 1.9.2017 η ΥΔΕΠ εξέδωσε Ανακοίνωση με την οποία ενημερώνει τους αιτητές ή/και δικαιούχους ΕΕΕ ότι αποτελεί βασική προϋπόθεση για την καταβολή του ΕΕΕ, με βάση τη νομοθεσία για το ΕΕΕ, η εγγραφή στη ΔΥΑ, των ιδίων και των μελών της οικογενειακής τους μονάδας, που είναι ικανά προς εργασία και δεν εργάζονται και σε περίπτωση που δεν συμμορφώνονται με την πιο πάνω υποχρέωσή τους και δεν προσκομίσουν τις απαραίτητες εξηγήσεις στην ΥΔΕΠ, η καταβολή του ΕΕΕ θα τερματίζεται, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω προειδοποίηση.

(ii) Θα πρέπει να εξασφαλιστούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία από το ΤΕ/ΔΥΑ και να διερευνηθούν όλες οι περιπτώσεις που είχαν τον υπό αναφορά Δείκτη κενό ή

με κατηγορία ανέργου με περιορισμούς και εκεί όπου διαπιστωθεί ότι δεν είναι πια δικαιούχοι ή δεν συμμορφώθηκαν με την υπόδειξη για εγγραφή στη ΔΥΑ να τερματιστεί η παροχή ΕΕΕ. Για τις προηγούμενες επίσης περιόδους εκεί όπου διαπιστωθεί ότι για όλη ή κάποιες περιόδους δεν ήταν δικαιούχοι να υπολογιστούν υπερπληρωμές και να γίνουν οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την ανάκτησή τους.

Ο Γενικός Διευθυντής ΥΕΠΚΑ μάς ενημέρωσε ότι έχει τεθεί σε λειτουργία η οθόνη του ΜΣ που αφορά στη λήψη των αναγκαίων στοιχείων/πληροφόρησης που διαθέτει και λαμβάνονται από τη ΔΥΑ, η οποία είναι συνδεδεμένη και με τη λειτουργία της ΚΠ. Οι αρμόδιοι λειτουργοί χρησιμοποιούν τις εν λόγω οθόνες για τη λήψη πληροφόρησης για έλεγχο της υποχρέωσης των αιτητών/δικαιούχων για εγγραφή στο Μητρώο της ΔΥΑ, ενώ έχει τεθεί σε εφαρμογή και η προβλεπόμενη διαδικασία κήρυξης δικαιούχων ως εκούσια άνεργων αφού πρώτα εφαρμοστεί η καθοριζόμενη διαδικασία για ΚΠ. Ωστόσο, η Υπηρεσία μας θα είναι σε θέση να εκφράσει άποψη για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της πιο πάνω διαδικασίας ελέγχου, όταν προβεί σε σχετικό έλεγχο.

Επιπρόσθετα ο Γενικός Διευθυντής υπέδειξε ότι σε τέτοιες περιπτώσεις η εισήγησή μας για αυτόματη αναστολή της πληρωμής από το ΜΣ, δεν μπορεί να εφαρμοστεί καθώς αυτή είναι αντίθετη με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, η οποία προνοεί εξέταση της κάθε περίπτωσης ανάλογα με τα δικά της δεδομένα. Ωστόσο η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι η εισήγηση μας αυτή έγινε στα πλαίσια της σύστασης μας για εξέταση του ενδεχομένου βελτίωσης της πληροφόρησης μέσω του Δείκτη του ΜΣ με τον τρόπο που υποδείξαμε, και εάν αυτή υλοποιείτο, η αυτόματη αναστολή από το ΜΣ θα αφορούσε πλέον μόνο αυτούς που ήταν ικανοί για εργασία και παρέλειψαν να εγγραφούν.

7. Διασύνδεση ΜΣ του ΕΕΕ με άλλα πληροφοριακά συστήματα (Οργανισμών/Αρχών κ.λπ.) για λήψη σχετικών πληροφοριών/στοιχείων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13(β) και 13Α(1), ο αιτητής ή/και δικαιούχος ή/και οποιοδήποτε μέλος της οικογενειακής μονάδας αναφορικά με το ΕΕΕ και άλλες κοινωνικές παροχές, αντίστοιχα, υποχρεούται να εξουσιοδοτήσει τον Προϊστάμενο Υπηρεσίας για να ληφθούν οποιοσδήποτε πληροφορίες από αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα, δυνάμει των διατάξεων του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ή/και ασφαλιστικούς οργανισμούς ή/και άλλους οργανισμούς ή/και άλλες κρατικές αρχές.

Όπως αναφέρεται σε προηγούμενη παράγραφο, κατά την ανάπτυξη του ΜΣ του ΕΕΕ και κατόπιν εξασφάλισης των σχετικών αδειών διασύνδεσης, το σύστημα λαμβάνει, με διάφορους τρόπους, σημαντική πληροφόρηση που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας. Από τον δειγματοληπτικό έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία διαπιστώσαμε ότι υπάρχει ανάγκη περαιτέρω διασυνδέσεων καθώς και βελτίωσης των ήδη υφιστάμενων διασυνδέσεων. Παρατίθενται πιο κάτω αναλυτικά οι αδυναμίες/ελλείψεις που εντοπίστηκαν. Θεωρούμε ότι, η ΥΔΕΠ και το ΥΕΠΚΑ, βάσει και της εμπειρίας που μέχρι σήμερα αποκτήθηκε, θα πρέπει να μελετήσουν και να βελτιώσουν ή να υιοθετήσουν και άλλους μηχανισμούς/πηγές ελέγχου και άντλησης όλων των απαιτούμενων πληροφοριών τόσο από το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να επιτυγχάνεται τόσο νομοθετική συμμόρφωση αλλά και διαφάνεια και ίση μεταχείριση μεταξύ των αιτητών/δικαιούχων και γενικότερα των πολιτών.

7.1 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα που καταβάλλονται. Για την λήψη πληροφοριών/στοιχείων σχετικά με τα μηνιαία ποσά συντάξεων και άλλα εφάπαξ ποσά συντάξεων που καταβάλλονται σε αιτητές/λήπτες ΕΕΕ από Επαγγελματικά Συνταξιοδοτικά Σχέδια (εκτός δηλαδή από συντάξεις ή/και επιδόματα ή/και εφάπαξ που λαμβάνονται μέσω της διασύνδεσης με τις ΥΚΑ και πρώην ΥΧΕ) για να ληφθούν υπόψη στα εισοδήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, έχει επιτευχθεί, κατά την ανάπτυξη από την ιδιωτική εταιρεία του υποσυστήματος των πληρωμών του ΕΕΕ και κατόπιν εξασφάλισης των σχετικών αδειών διασύνδεσης, διασύνδεση με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας καθώς επίσης την ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, ΡΙΚ και τον ΚΟΑΠ μόνο. Σύμφωνα με το σχετικό Εγχειρίδιο που ετοιμάστηκε από την ιδιωτική εταιρεία υπάρχουν τουλάχιστον 157 άλλοι οργανισμοί που έχουν Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων για τα οποία η ΥΔΕΠ δεν λαμβάνει πληροφόρηση, άρα δεν ελέγχονται από το σύστημα. Συναφώς αναφέρεται ότι σύμφωνα με πληροφόρηση που είχαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου, παρόλο που για το ΡΙΚ υπάρχει άδεια διασύνδεσης, δεν είχε παραληφθεί, μέχρι και τη ημερομηνία συμπλήρωσης του ελέγχου, οποιοδήποτε αρχείο με στοιχεία από συνταξιοδοτικά ωφελήματα που καταβάλλονται από το ΡΙΚ.

Ενόψει των πιο πάνω θα πρέπει να μελετηθούν και να εξασφαλιστούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω διασυνδέσεις αλλά και άλλοι μηχανισμοί/πηγές ελέγχου και άντλησης όλων των απαιτούμενων πληροφοριών από το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα καθώς και από το εξωτερικό (συντάξεις και επιδόματα εξωτερικού, παρόλο που κάποια ένδειξη για την ύπαρξή τους λαμβάνεται από την διασύνδεση με ΥΚΑ και πρώην ΥΧΕ, απαιτεί όμως περαιτέρω διερεύνηση) ώστε να επιτυγχάνεται τόσο νομοθετική συμμόρφωση αλλά και διαφάνεια και ίση μεταχείριση μεταξύ των αιτητών/δικαιούχων και γενικότερα των πολιτών.

Σύσταση: Η ΥΔΕΠ να προβεί, το συντομότερον δυνατόν, σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες ώστε να επιτευχθούν περαιτέρω διασυνδέσεις για μεγαλύτερη πληρότητα της σχετικής πληροφόρησης αλλά και να εξεύρει τρόπους άντλησης πληροφοριών/στοιχείων από άλλες πηγές (π.χ. μηχανισμός ελέγχου της κίνησης των τραπεζικών λογαριασμών κατά τακτά χρονικά διαστήματα και όχι μόνο με την υποβολή της αίτησης, ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα τυχόν αδήλωτα εισοδήματα είτε από συντάξεις ή από άλλες πηγές). Και αυτό γιατί είναι ευθύνη και αρμοδιότητα της ΥΔΕΠ, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης, να διασφαλίζει ότι καταβάλλονται τα ορθά ποσά και σε αυτούς που πραγματικά καθίστανται δικαιούχοι.

7.2 Πληροφορίες/στοιχεία από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ΤΕΕ&ΕΠ) και το Κεντρικό Αποθετήριο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Στο άρθρο 13 του Ν.109(Ι)/2014 προβλέπεται πότε ένα πρόσωπο ή αιτητής δεν καθίσταται δικαιούχο για παροχή ΕΕΕ. Συγκεκριμένα σε αυτό τίθενται διάφοροι όροι/κριτήρια/προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και όσον αφορά στην κατοχή χρηματοοικονομικών στοιχείων, όρος που σύμφωνα με την έννοια που αποδίδεται από τον εν λόγω Νόμο, σημαίνει οποιαδήποτε άυλη περιουσία που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και εμπορεύσιμους τίτλους (ομολογίες, μετοχές, χρεόγραφα). Επιπρόσθετα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 στην έννοια του εισοδήματος περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων και οποιοδήποτε εισόδημα από κινητή ή/και ακίνητη περιουσία ή/και χρηματοοικονομικά στοιχεία. Γι' αυτό και στις σχετικές αιτήσεις ζητείται να δηλωθούν σχετικά στοιχεία όπως ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών/χρεογράφων/ομολόγων, τα εισοδήματα από μερίσματα από μετοχές σε δημόσιες ή/και ιδιωτικές εταιρείες και τόκοι από καταθέσεις/ομόλογα/χρεόγραφα. Παρακαλούμε όπως μας πληροφορήσετε κατά πόσο στο μέρος

6γ της αίτησης για ΕΕΕ, ο αιτήτης θα πρέπει να δηλώσει την αξία των μετοχών/ομολόγων/χρεογράφων μόνο σε δημόσιες εταιρείες (όχι ιδιωτικές) για να πληροί τις πρόνοιες του Ν.109(Ι)/2014 που αφορά σε «εμπορεύσιμους τίτλους», καθότι το θέμα αυτό κατά τον έλεγχο δεν διασαφηνίστηκε.

Μέχρι και τον Μάιο του 2016, σύμφωνα με την πληροφόρηση που είχαμε, δεν υπήρχε οποιαδήποτε μορφή ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το ΤΕΕ&ΕΠ και το Κεντρικό Αποθετήριο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Διασύνδεση με το ΤΕΕ&ΕΠ επιτεύχθηκε πολύ αργότερα και μάλιστα με τη μορφή παροχής πρόσβασης λειτουργιών της ΥΔΕΠ στο ΜΣ του ΤΕΕ&ΕΠ, μορφή που εξυπακούει διερεύνηση από τον λειτουργό για κάθε εξεταζόμενη αίτηση για εντοπισμό και ενημέρωση σχετικά του φακέλου του ή/και σημείωση στην αίτηση (αριθμός και αξία των μετοχών που δεν δήλωσε ή επιβεβαίωση των στοιχείων που δηλώθηκαν).

Συναφώς αναφέρθηκε ότι από τον δειγματοληπτικό έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μας εντοπίστηκε η περίπτωση με αρ. αίτησης ΜΣ 3905, που ο αιτητής δήλωσε μέτοχος και Γενικός Διευθυντής της εταιρείας του, χωρίς να δηλώσει τον αριθμό και την ονομαστική αξία των μετοχών και οποιαδήποτε μερίσματα για τα έτη 2014 και 2015. Στον φυσικό φάκελο δεν εντοπίστηκαν οποιαδήποτε σχετικά έγγραφα (ενδεχομένως δεν ζητήθηκαν άρα δεν προσκομίστηκαν). Ο αιτητής λαμβάνει ΕΕΕ από τον Οκτώβριο του 2014. Στην αίτησή του δήλωσε μηνιαίο μισθό, ως Διευθυντής της εταιρείας του, ύψους €500, ενώ αργότερα προσκόμισε βεβαίωση από Λογιστή, ημερ. 11.3.2016, ότι η εταιρεία του δεν έχει κανένα εργαζόμενο καθώς ανέστειλε τις εργασίες της από τις 11.3.2016. Όπως διαπιστώσαμε στις 10.3.2016 ο ίδιος τερμάτισε την εργοδότησή του και εγγράφηκε στην αρμόδια Υπηρεσία ως άνεργος.

Ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε για τυχόν εξελίξεις έχουν σημειωθεί όσον αφορά στην μορφή της πιο πάνω διασύνδεσης και ποιες είναι οι οδηγίες σχετικά με τις ενέργειες/τρόπους εξακρίβωσης/ελέγχου των στοιχείων που δηλώθηκαν ή δηλώνονται πριν και μετά τη διασύνδεση, αντίστοιχα. Ιδιαίτερα, δεδομένου ότι δεν λαμβάνεται σχετικό αρχείο από το ΤΕΕ&ΕΠ και το Κεντρικό Αποθετήριο του ΧΑΚ κάθε μήνα και δεν ενημερώνεται το ΜΣ της ΥΔΕΠ παρακαλούμε να μας πληροφορήσετε κατά πόσο στις περιπτώσεις που δεν δηλώνονται στην αίτηση οποιεσδήποτε μετοχές ή μερίσματα γίνεται οποιαδήποτε διερεύνηση.

Σύσταση: Να δρομολογηθούν όλες οι ενδεικνυόμενες ενέργειες ούτως ώστε να εξασφαλίζονται όλα τα διαθέσιμα στοιχεία από το ΤΕΕ&ΕΠ και το Κεντρικό Αποθετήριο του ΧΑΚ που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων του Νόμου και να τεθούν τέτοιες διαδικασίες/μηχανισμοί ούτως ώστε να διασφαλίζεται/ελέγχεται τόσο η ορθότητα των στοιχείων που δηλώνονται από τους αιτητές αλλά και να εντοπίζονται και οι περιπτώσεις αιτητών που δεν δηλώνουν τα ορθά και όλα τα στοιχεία/πληροφόρηση που απαιτούνται από τη σχετική νομοθεσία. Αυτό είναι απαραίτητο ώστε να διασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι η ΥΔΕΠ βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης της διασύνδεσης με το ΤΕΕ&ΕΠ, μέσω της Κεντρικής Αποθήκης Πληροφοριών (ΚΑΠ), ενώ στη συνέχεια θα μελετηθεί η διασύνδεση με τα μητρώα του ΧΑΚ.

8. Διασύνδεση με Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ).

Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη παράγραφο (7(β)), στο άρθρο 13 του Ν.109(Ι)/2014 προβλέπεται τότε ένα πρόσωπο ή αιτητής δεν καθίσταται δικαιούχο για παροχή ΕΕΕ. Συγκεκριμένα σε αυτό τίθενται διάφοροι όροι/ κριτήρια/ προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και όσον αφορά στην κατοχή χρηματοοικονομικών στοιχείων, όρ προϋποθέσεις, ος που σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο, σημαίνει οποιαδήποτε άυλη περιουσία που περιλαμβάνει, χρήματα (καταθέσεις, γραμμάτια, επιταγές), εισπρακτέους λογαριασμούς, εμπορεύσιμους τίτλους (ομολογίες, μετοχές, χρεόγραφα), ασφαλιστικά συμβόλαια και άλλα παρόμοια στοιχεία. Ο αιτητής καθίσταται δικαιούχος αν ο ίδιος ή/και οποιονδήποτε άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας πληροί τα κριτήρια/όρια όσον αφορά στο ύψος των καταθέσεων ή/και αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων που ορίζονται στο υπό αναφορά άρθρο.

Σύμφωνα επίσης με το άρθρο 17 του Ν.109(Ι)/2014 παρέχεται, υπό τους όρους/προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο, μηνιαίο επίδομα για κάλυψη των τόκων στεγαστικού δανείου κατοικίας (που σύμφωνα με την νομοθεσία σημαίνει χώρο που χρησιμοποιείται ως κύριος χώρος διαμονής), περιλαμβανομένων των τόκων δανείου για αναδιάρθρωση υφιστάμενου δανείου, αλλά εξαιρουμένων τόκων υπερημερίας, του ίδιου του αιτητή ή/και δικαιούχου ή μέλους της οικογενειακής μονάδας. Το εν λόγω επίδομα δύναται να καταβάλλεται απευθείας στο πιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει συναφθεί το δάνειο και εφόσον υπάρχει έγκυρη συμφωνία στεγαστικού δανείου.

Για να καταστεί δυνατή από την ΥΔΕΠ η αξιολόγηση ή η επιβεβαίωση των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που διατηρούν στα ΑΠΙ, ο αιτητής ή/και οποιονδήποτε άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας, ή/και για επιβεβαίωση του γεγονότος ότι συνεχίζουν να είναι δικαιούχοι όπως ορίζεται στον Νόμο, ή/και για να καταστεί διαδικαστικά δυνατή η καταβολή τόκου προς το ΑΠΙ για το στεγαστικό τους δάνειο, ζητείται από τον αιτητή/τρια, τη σύζυγο και τα τέκνα από 18 μέχρι 28 ετών, μέλη της οικογενειακής μονάδας, μαζί με την αίτηση όπως υπογράφουν και υποβάλλουν το προβλεπόμενο (άρθρο 13) Έντυπο ΕΕΕ.8 με το οποίο εξουσιοδοτούν όλα τα ΑΠΙ να παρέχουν στον Προϊστάμενο της ΥΔΕΠ οποιεσδήποτε πληροφορίες αναφορικά με όλους τους λογαριασμούς κάθε μορφής (όπως για παράδειγμα καταθετικούς, όψεως, προθεσμίας, τρεχούμενου, δανείου, περιλαμβανομένων και πληροφοριών αναφορικά με την εξυπηρέτηση των δανείων τους), που δυνατόν να ζητηθούν από την ΥΔΕΠ, καθώς και άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία τα ΑΠΙ κατέχουν για τους υπογράφοντες όσο και για τα ανήλικα τέκνα του αιτητή/τριας και του/της συζύγου. Η αποστολή του Εντύπου στα ΑΠΙ, το ακριβές περιεχόμενο και γενικά ο τρόπος ανταλλαγής των αρχείων γίνεται στη βάση συμφωνημένης με τα ΑΠΙ διαδικασίας για ανταλλαγή πληροφοριών/αρχείων.

Οι πληροφορίες που αντλούνται από τα ΑΠΙ είναι πολύ σημαντικές για την αξιολόγηση των αιτήσεων αλλά και παρακολούθηση των υφιστάμενων δικαιούχων.

Στα πλαίσια του δειγματοληπτικού ελέγχου που διενήργησε η Υπηρεσία μας διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, το Έντυπο ΕΕΕ.8 δεν αποστέλλονταν από την ΥΔΕΠ σε όλα τα ΑΠΙ και επομένως δεν λαμβάνονταν σχετικά αρχεία από όλα τα ΑΠΙ όσον αφορά κυρίως στις καταθέσεις σε τραπεζικούς λογαριασμούς καθώς και δεδομένων για δάνεια και τόκους που τηρούνταν από τα εν λόγω ΑΠΙ (πέραν ενδεχομένως των εγγράφων που εκδίδονταν και προσκομίζονταν από τους αιτητές).

Ενδεικτικά αναφέραμε 2 ΑΠΙ, καθώς και αρκετά άλλα αδειοδοτημένα υποκαταστήματα ξένων πιστωτικών ιδρυμάτων από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) ή εκτός Ε.Ε.

(β) Παρατηρήσαμε ότι με την έναρξη εφαρμογής του Νόμου και την εφαρμογή της συμφωνημένης διαδικασίας με τα ΑΠΙ για τη λήψη στοιχείων για τις καταθέσεις διαπιστώθηκε ότι σε κάποιες περιπτώσεις που αφορούσαν πολίτες της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών δεν δινόταν από τα ΑΠΙ σχετική πληροφόρηση, μέσω της διασύνδεσης, για ύπαρξη λογαριασμών καταθέσεων και έτσι η ΥΔΕΠ προχωρούσε στην έγκρισή τους για καταβολή ΕΕΕ. Όπως διεφάνη ο λόγος για τη μη ύπαρξη πληροφοριών ήταν ότι τα ΑΠΙ δεν καταχώριζαν τους εν λόγω πελάτες τους πάντοτε με τον αριθμό του Δελτίου Εγγραφής Αλλοδαπού (ARC) ή τον αριθμό ταυτότητας ή/και διαβατηρίου των χωρών τους, στοιχεία που δίνονταν από την ΥΔΕΠ στα ΑΠΙ και ως εκ τούτου, από την διαδικασία της διασύνδεσης δεν εμφανίζονταν τυχόν καταθέσεις των αιτητών, αφού δεν υπήρχε κοινό στοιχείο ταυτοποίησης.

Όπως πληροφορηθήκαμε για την επίλυση του θέματος δόθηκαν οδηγίες όπως δίνονται από την ΥΔΕΠ στα ΑΠΙ και άλλα στοιχεία, όπως χώρα προέλευσης, ώστε να διαβιβάζονται στα ΑΠΙ περισσότερα στοιχεία για τον εντοπισμό τους.

Ωστόσο η Υπηρεσία μας παρόλο που κατά τον έλεγχο περιπτώσεων εντόπισε στους φυσικούς φακέλους καταστάσεις λογαριασμών από ΑΠΙ, που προσκομίστηκαν από τους αιτητές με την υποβολή της αίτησής τους (όπως ζητείτο), ή/και δηλώθηκαν στην αίτησή τους ότι έχουν, δεν φαίνεται να εντοπίστηκαν μέσω της διασύνδεσης με τα συγκεκριμένα ΑΠΙ. Όπως μας ανέφερε ο αρμόδιος λειτουργός σε περίπτωση που δεν εντοπιστεί από τα ΑΠΙ οποιοσδήποτε λογαριασμός, τότε οι εν λόγω περιπτώσεις, στο αρχείο που αποστέλλεται πίσω από τα ΑΠΙ, παρουσιάζονται με Κωδικό 1, που σημαίνει «Τα στοιχεία του λογαριασμού δεν μπορούν να σταλούν (από την τράπεζα)» ή με Κωδικό 2 που σημαίνει «Απουσιάζει από το απαντητικό αρχείο». Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι περιπτώσεις με αρ. αίτησης ΜΣ 63399, 71581 και 64654.

Εντοπίστηκε το ίδιο πρόβλημα και στην περίπτωση με αρ. αίτησης ΜΣ 47782, που αφορά πρώην λήπτρια ΔΒ (άτομο με αναπηρία και κυπριακή ταυτότητα) η οποία προσκόμισε με την αίτησή της στοιχεία για δύο λογαριασμούς που διατηρεί σε συγκεκριμένο ΑΠΙ (στο όνομά της ή/και τη μητέρα και πατέρα της). Παρόλο που δεν υπήρξε απάντηση (Κωδικός 2) για οποιοσδήποτε καταθέσεις από κανένα ΑΠΙ, άρχισε να της καταβάλλεται ΕΕΕ από τον Νοέμβριο 2015. Στις 29.2.2016 η συγκεκριμένη περίπτωση στάληκε εκ νέου στα ΑΠΙ από την ΥΔΕΠ και εντοπίστηκαν οι σχετικοί λογαριασμοί (οι οποίοι επιβεβαίωσαν ότι πληρούσε τα κριτήρια για παροχή ΕΕΕ). Από τον αρμόδιο Λειτουργό, μας λέχθηκε ότι η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα στην οποία υπαγόταν το συγκεκριμένο ΑΠΙ αντιμετώπισε κάποια προβλήματα ταυτοποίησης αιτητών ΕΕΕ κατά το 2015.

(γ) Ενόψει των πιο πάνω η Υπηρεσία μας προέβη σε περαιτέρω διερεύνηση του χειρισμού που τυχάνουν σήμερα οι περιπτώσεις με λάθη ταυτοποίησης, καθώς και αν ενημερώνεται σχετικά η οθόνη (καταθέσεων) για κάθε αίτηση. Όπως διαπιστώσαμε, δεν έχει καθοριστεί διαδικασία συστηματικού και ολοκληρωμένου ελέγχου/διερεύνησης των εν λόγω λαθών και η ΥΔΕΠ ενδέχεται να προχωρήσει σε καταβολή ΕΕΕ που να αφορούν τέτοιες περιπτώσεις. Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι σχετική οθόνη που δημιουργήθηκε για τα δεδομένα των καταθέσεων για κάθε αίτηση δεν περιλαμβάνει πληροφορίες αποστολής και λήψης των στοιχείων των καταθέσεων από όλα τα ΑΠΙ είτε εντοπιστούν είτε δεν εντοπιστούν λογαριασμοί, με

αποτέλεσμα να μην υπάρχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση που να τεκμηριώνει ότι όλα τα ΑΠΙ απάντησαν για κάθε περίπτωση. Επίσης ενδεχομένως να υπάρχει παρόμοιο πρόβλημα ταυτοποίησης με τα δεδομένα που λαμβάνονται από τις διασυνδέσεις κυρίως με το ΜΣ των ΥΚΑ ή με το Κτηματολόγιο.

(δ) Δεν φαίνεται να τέθηκε σε εφαρμογή, τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου η ζήτηση, πάνω σε συστηματική βάση, τουλάχιστον ανά διμηνία των δεδομένων των καταθέσεων, όπως προβλέπεται στην εγκύκλιο αρ. ΕΕΕ-13/2016, ημερ. 16.8.2016.

Επιπρόσθετα οι οδηγίες που δίνονται στην πιο πάνω εγκύκλιο για διεξοδική αξιολόγηση όλων των στοιχείων που απαιτούνται να προσκομιστούν, περιλαμβανομένων και των καταστάσεων των καταθετικών λογαριασμών αφορούν στην εξέταση κάθε αίτησης που παραλαμβάνεται από την ημερομηνία λήψης της εγκυκλίου ή που εκκρεμεί για εξέταση και δεν γίνεται αναφορά στον τρόπο χειρισμού των περιπτώσεων που έχει παρέλθει σημαντικός χρόνος από την πρώτη ζήτηση των καταθετικών δεδομένων και πως θα τυγχάνουν χειρισμού τα νέα δεδομένα που ενδεχομένως προκύπτουν από κάθε επόμενη ζήτηση. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση με αρ. αίτησης ΜΣ 62260. Στην εν λόγω περίπτωση η παροχή ΕΕΕ τερματίστηκε με τον εντοπισμό κατά τη δεύτερη ζήτηση των καταθετικών δεδομένων (1.3.2016) σε υφιστάμενο τραπεζικό λογαριασμό, δεδομένα που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις παροχής ΕΕΕ (υπόλοιπο ύψους €13.619,06 και μέγιστο υπόλοιπο των τελευταίων 12 μηνών ύψους €50.034,23), χωρίς να γίνει οποιαδήποτε διερεύνηση/εξέταση για την προέλευσή του και από πότε (ενδεχόμενο ύπαρξης υπερπληρωμής).

(ε) Με σκοπό την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας για την παροχή του επιδόματος για κάλυψη τόκων στεγαστικού δανείου καθώς και τη συνέχιση της παροχής του σε υφιστάμενους/ενεργούς δικαιούχους συμφωνήθηκε μεταξύ της ΥΔΕΠ και ΑΠΙ ο τρόπος/διαδικασία λήψης της σχετικής πληροφόρησης από τα ΑΠΙ. Όπως διαπιστώσαμε έχει συμφωνηθεί όπως το επίδομα καταβάλλεται απευθείας στο ΑΠΙ. Συμφωνήθηκε επίσης ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού τόκων «Εντύπου Τόκων» που θα εκδίδεται από το ΑΠΙ προς τον αιτητή για υποβολή στην ΥΔΕΠ μαζί με την αίτησή του, ενώ η λήψη στοιχείων για τον μεταγενέστερα αναμενόμενο μηνιαίο τόκο για δάνεια που εγκρίθηκαν από την ΥΔΕΠ καθώς και στοιχείων για την κατάσταση του δανείου (τερματισμός και λόγος τερματισμού (εξόφληση, λήψη νομικών μέτρων) ή ότι είναι εξυπηρετούμενο) να γίνεται, αντίστοιχα, μέσω αποστολής, κάθε τέλος του χρόνου από την ΥΔΕΠ στο κάθε ΑΠΙ, αρχείου με τους υφιστάμενους ενεργούς δικαιούχους και την αποστολή ενδιάμεσων αρχείων/πληροφόρησης μεταξύ τους.

Επειδή η πληρότητα των απαιτούμενων πληροφοριών που λαμβάνονται για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του νόμου είναι συνάρτηση του κατά πόσο τηρείται η συμφωνημένη διαδικασία, η οποία όπως διαφάνηκε, από πληροφόρηση που λήφθηκε κατά τη διενέργεια του ελέγχου δε φαίνεται να ακολουθήθηκε, παρακαλείσθε όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο η διαδικασία αυτή τυγχάνει εφαρμογής επί τακτικής βάσης ώστε να διασφαλίζεται ότι καταβάλλονται ή συνεχίζουν να καταβάλλονται τα ορθά ποσά και στους πραγματικά δικαιούχους.

Συναφώς αναφέρεται ότι με την υποβολή της αίτησης ζητείται να προσκομιστούν από τον αιτητή, αντίγραφο συμφωνίας στεγαστικού δανείου καθώς και κατάσταση τόκων του στεγαστικού δανείου από το ΑΠΙ. Εκεί όπου χρειάζεται προσκομίζεται και

αγοραπωλητήριο έγγραφο. Για τη μετέπειτα όμως παρακολούθηση, τα στοιχεία θα έπρεπε να λαμβάνονται μέσω της πιο πάνω συμφωνημένης διαδικασίας.

Επιπρόσθετα, έχοντας υπόψη τα πιο πάνω καθώς και τις προϋποθέσεις που τίθενται στις διατάξεις του άρθρου 17, μεταξύ των οποίων, ότι στο επίδομα δεν περιλαμβάνονται τόκοι δανείων που έχουν συναφθεί για σκοπούς ανακαίνισης ή/και αναπαλαίωσης κτιρίου, για απόκτηση εξοχικής κατοικίας ή για σκοπούς άλλους από στεγαστικούς αλλά και ότι το ύψος του επιδόματος δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο από το μηνιαίο επίδομα ενοικίου που καθορίστηκε (που είναι συνάρτηση της επαρχίας της διαμονής του και της σύνθεσης της οικογένειας), τίθενται για προβληματισμό και ανάλογες ενέργειες τα ακόλουθα:

- (i) Το ποσό που παρέχεται από την ΥΔΕΠ για κάλυψη τόκων στεγαστικού δανείου σε κάποιες περιπτώσεις είναι κατά πολύ μικρότερο από αυτό που δηλώνει το ΑΠΙ, με το οποίο συνήφθη το στεγαστικό δάνειο για την κύρια κατοικία, ως αναμενόμενος μηνιαίος τόκος. Σε άλλες περιπτώσεις η δόση των δανείων είναι σημαντικό ποσό σε σχέση με τα εισοδήματα του αιτητή δικαιούχου τα οποία και εμφανώς δεν μπορούν να καλύψουν τη δόση (εκτός αν υπάρχουν άλλα αδήλωτα εισοδήματα), έστω και αν επιχορηγείται μέρος των τόκων.
- (ii) Επιπρόσθετα, ενόψει της οικονομικής κρίσης και τις νέες διαδικασίες που εφαρμόζονται ώστε τα υφιστάμενα δάνεια να καταστούν εξυπηρετούμενα (σύμπτυξη/συγχώνευση δανείων (για διάφορους σκοπούς και όχι μόνο στεγαστικούς) και συνομολόγηση νέων συμφωνιών ή αλλαγές στον τρόπο αποπληρωμής) προκύπτει η ανάγκη προσκόμισης στην ΥΔΕΠ επιπρόσθετων στοιχείων από τους αιτητές ή/και τα ΑΠΙ για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων στην εξέταση των αιτήσεων ή την παρακολούθηση υφιστάμενων ληπτών και κατά συνέπεια πρόσθετο διοικητικό κόστος. Το πρόβλημα εστιάζεται στο γεγονός ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι το ποσό που καταβάλλεται στα ΑΠΙ αποπληρώνει αποκλειστικά την υποχρέωση του αιτητή για πληρωμή τόκων στεγαστικού δανείου και δεν αποπληρώνονται και δάνεια που συνάφθηκαν για άλλους σκοπούς. Η Υπηρεσία μας επίσης θεωρεί ότι πρέπει να διασαφηνιστεί η έννοια του όρου «στεγαστικό δάνειο» που χρησιμοποιούν τα ΑΠΙ στα πιστοποιητικά που χορηγούν σε σχέση με τον όρο «στεγαστικό δάνειο κατοικίας» που αναφέρεται στη σχετική Νομοθεσία.

Ενδεικτικές περιπτώσεις τίθενται για προβληματισμό πιο κάτω:

- **Αρ. αίτησης ΜΣ 60024.** Ο αναμενόμενος μηνιαίος τόκος σύμφωνα με το «έντυπο τόκων» ημερ. 4.8.2014 που προσκομίστηκε με την υποβολή της αίτησης ανέρχεται σε €742, ενώ η ΥΔΕΠ καταβάλλει/εμβάζει στο λογαριασμό δανείου μηνιαίο επίδομα τόκων ύψους μόνο €154. Επιπρόσθετα σύμφωνα με τη συμφωνία του δανείου που προσκομίστηκε η μηνιαία δόση ανέρχεται σε €1.128,90. Αν υποθέσουμε ότι ο δανειολήπτης καταβάλλει κανονικά τη δόση, εύλογα τίθεται θέμα προέλευσης των εισοδημάτων (αδήλωτο εισόδημα ή άλλη πηγή), ενώ σε περίπτωση που δεν καταβάλλει δόση (και αποπληρώνεται μόνο μέρος των τόκων) τίθεται θέμα κατά πόσο η δανειακή σύμβαση εξυπηρετείται και μπορεί να θεωρείται ότι είναι σε ισχύ, όπως προβλέπει ο Νόμος. Συναφώς αναφέρεται ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε άλλη μεταγενέστερη πληροφόρηση στον φυσικό ή ηλεκτρονικό φάκελο, ούτε κατά πόσο

ζητήθηκαν ή λήφθηκαν στοιχεία από το συγκεκριμένο ΑΠΙ για τον αναμενόμενο τόκο ή κατά πόσο το δάνειο είναι εξυπηρετούμενο.

- **Αρ. αίτησης ΜΣ 60090.** Με την αίτηση προσκομίστηκε πιστοποιητικό από συγκεκριμένο ΑΠΙ, ημερ. 31.10.2014, με υπόλοιπο δανείου (επ' ονόματι του ιδίου και της συζύγου του) €259.069,11 και αναμενόμενο μελλοντικό μηνιαίο τόκο €1.600. Όπως διαφάνηκε από την συμφωνία του εν λόγω στεγαστικού δανείου, που προσκομίστηκε, σκοπός του ήταν η ενοποίηση αριθμού υφιστάμενων δανείων (στεγαστικού, για ανακαίνιση κατοικίας και για άλλους σκοπούς). Η ΥΔΕΠ καταβάλλει/εμβάζει στο λογαριασμό δανείου μηνιαίο επίδομα τόκων ύψους €294 (ποσό που δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο από το επίδομα ενοικίου στην περίπτωση που κατοικούσε σε ενοικιαζόμενο υποστατικό). Τίθενται τα ίδια ερωτήματα που αναφέρονται στην πιο πάνω περίπτωση και επιπρόσθετα το ερώτημα πώς διασφαλίζεται ότι το ποσό που καταβάλλεται καλύπτει μόνο τους τόκους για το στεγαστικό δάνειο με την έννοια του σχετικού νόμου (άρθρο 17). Συναφώς αναφέρεται ότι για την εν λόγω περίπτωση υποβλήθηκε από τον αρμόδιο λειτουργό σχετικό σημείωμα, ημερ. 27.10.2015, για οδηγίες χειρισμού της περίπτωσης καθώς και άλλων παρόμοιων περιπτώσεων, με την εισήγηση όπως γίνεται επιμερισμός των τόκων. Για τεκμηρίωση της εισήγησής του προέβη σε επιμερισμό των τόκων (κατ' αναλογία των επί μέρους δανείων που συμποσούσαν το ποσό του συνολοποιηθέντος δανείου) σύμφωνα με τον οποίο διαφάνηκε ότι θα έπρεπε να καταβάλλεται μικρότερο μηνιαίο ποσό και συγκεκριμένα ποσό ύψους €217,84 αντί €294 που εμβάζονταν, δηλαδή από τον Οκτώβριο του 2014 μέχρι και τον Αύγουστο του 2015, του εμβάστηκε συνολικά ποσό ύψους €3.234, ενώ σύμφωνα με τους υπολογισμούς επιμερισμού, θα έπρεπε να του εμβαστεί ποσό ύψους €2.396,24 (εμβάστηκαν €837,76 περισσότερα).

Συστάσεις: Θα πρέπει να δρομολογηθούν ενέργειες ή/και να ληφθούν μέτρα για ρύθμιση των πιο πάνω διαπιστώσεων/αδυναμιών ούτως ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η ορθή εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων και να διασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και χρηστής διοίκησης. Συγκεκριμένα η ΥΔΕΠ να προβεί, το συντομότερο δυνατόν:

- (i) Σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες ώστε να επιτευχθούν όλες οι διασυνδέσεις με τα ΑΠΙ για τη λήψη ολοκληρωμένης πληροφόρησης. Να δρομολογηθούν οι ενδεικνυόμενες ενέργειες και να υιοθετηθούν οι κατάλληλες πρακτικές ή/και διαδικασίες που να διασφαλίζουν την ορθή λήψη και χρήση όλων των δεδομένων/στοιχείων για κάθε αιτητή μέσω των διασυνδέσεων ή άλλως πως και να καθοριστεί ενιαία πολιτική για ομοιόμορφο τρόπο χειρισμού των νέων δεδομένων που λαμβάνονται σε σχέση με τις καταθέσεις των ήδη δικαιούχων.
- (ii) Να επανελεγχθούν όλες οι περιπτώσεις αλλοδαπών και ευρωπαϊών πολιτών που είτε προσκόμισαν ή/και δήλωσαν ύπαρξη τραπεζικών λογαριασμών και δεν εντοπίστηκαν από τη ζήτηση στοιχείων από τα ΑΠΙ, αλλά και όλες οι περιπτώσεις που δεν στάληκαν καθόλου στοιχεία από τα ΑΠΙ και να γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις.
- (iii) Να καθοριστεί διαδικασία συστηματικού και ολοκληρωμένου ελέγχου των λαθών που προκύπτουν (κωδικός 1 και 2) πριν την έγκριση της καταβολής ΕΕΕ.

- (iv) Στην τροποποίηση της σχετικής οθόνης (δεδομένα καταθέσεων) που να παρουσιάζει μεταξύ άλλων και ποια ΑΠΙ δεν απάντησαν.
- (v) Να μελετηθούν οι προβληματισμοί/ερωτήματα που τέθηκαν πιο πάνω όσον αφορά στη λήψη πληροφοριών για την παροχή επιδόματος τόκων στεγαστικού δανείου και να δρομολογηθούν ενέργειες για διόρθωσή τυχόν αδυναμιών/ελλείψεων.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι οι πιο πάνω συστάσεις υιοθετούνται πλήρως, όμως η ΥΔΕΠ θα είναι σε θέση να τις εφαρμόσει μόλις στελεχωθεί με το αριθμητικά αναγκαίο και ποιοτικά κατάλληλο μόνιμο προσωπικό. Μάς ενημέρωσε επίσης ότι η συμφωνημένη διαδικασία με τα ΑΠΙ για την αποστολή σχετικών αρχείων κάθε τέλος του έτους ή ενδιάμεσων αρχείων εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο 2017, ωστόσο η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι υλοποιήθηκε μόνο μέρος της προβλεπόμενης διαδικασίας και συγκεκριμένα αυτό που αφορούσε τη λήψη αρχείου με τους προβλεπόμενους μηνιαίους τόκους για το έτος 2017.

9. Αδυναμίες στη βεβαίωση και τεκμηρίωση του αριθμού των τετραγωνικών μέτρων της ιδιόκτητης κατοικίας, στην οποία ο αιτητής/δικαιούχος διαμένει, για σκοπούς εφαρμογής της σχετικής διάταξης του Νόμου.

Στο άρθρο 13(α) του Ν.109(Ι)/2014 καθορίζονται τα κριτήρια/προϋποθέσεις που απαιτούνται όσον αφορά στην ακίνητη ιδιοκτησία που κατέχουν οι αιτητές για να δύνανται να καταστούν δικαιούχοι για παροχή ΕΕΕ. Μεταξύ αυτών και συγκεκριμένα σύμφωνα με την τρίτη επιφύλαξη του εν λόγω άρθρου (τροποποίηση του Νόμου με ισχύ από την 1.8.2015), προβλέπεται όπως η ιδιόκτητη κατοικία στην οποία διαμένει ο αιτητής ή/και δικαιούχος δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχει ο ίδιος ή/και οποιοδήποτε άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 13(α), εφόσον η κατοικία αυτή δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα. Συναφώς αναφέρεται ότι οι αρχικές διατάξεις προέβλεπαν ότι η ιδιόκτητη κατοικία στην οποία διαμένει ο αιτητής ή/και δικαιούχος δεν λαμβάνεται υπόψη, εφόσον η κατοικία αυτή δεν υπερβαίνει τα 150 τετραγωνικά μέτρα στις περιπτώσεις που ο αιτητής ή/ο δικαιούχος είναι μονήρης και εφόσον δεν υπερβαίνει τα 300 τετραγωνικά μέτρα στις άλλες περιπτώσεις.

Από τον δειγματοληπτικό έλεγχο περιπτώσεων στον οποίο προέβη η Υπηρεσία μας διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

(α) Δεν υπάρχει επαρκής μηχανισμός ελέγχου/επιβεβαίωσης του αριθμού των τετραγωνικών μέτρων της ιδιόκτητης κατοικίας, ως αναφέρεται πιο πάνω, ο οποίος δηλώνεται από τον ίδιο τον αιτητή στην αίτηση. Τόσο ο τίτλος ιδιοκτησίας που ζητείται να υποβάλλεται όσο και η σχετική πληροφόρηση που λαμβάνεται από την ΥΔΕΠ μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το Τμήμα Κτηματολογίου δεν φαίνεται να είναι, για όλες τις περιπτώσεις, επαρκής για επιβεβαίωση ώστε να διασφαλίζεται πέραν πάσης αμφιβολίας η ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθετικής διάταξης (πριν αλλά και μετά την τροποποίηση).

(β) Όπως πληροφορηθήκαμε, με την έναρξη της εφαρμογής του Νόμου και καταχώρισης των αιτήσεων που παραλήφθηκαν, δόθηκαν προφορικές οδηγίες στους αρμοδίους όπως κατά την καταχώριση των αιτήσεων στις οποίες οι αιτητές παρέλειψαν να δηλώσουν τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων στο κατάλληλο μέρος του εντύπου της αίτησης, να καταχωρίζονται στο σχετικό πεδίο του μηχανογραφημένου συστήματος για ΕΕΕ τιμές 149 ή 150 τετραγωνικά μέτρα, ούτως ώστε οι αιτήσεις αυτές να έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο

εξέτασης/αξιολόγησης. Ο χειρισμός αυτός δεν φαίνεται να διασφάλιζε ότι εφαρμόστηκαν ορθά οι νομοθετικές διατάξεις και συγκεκριμένα ότι όσοι τελικά εγκρίθηκαν για παροχή ΕΕΕ πληρούσαν τα κριτήρια/προϋποθέσεις της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση με αριθμό αίτησης 20466, στην οποία, καταχωρίστηκαν 149 τετραγωνικά μέτρα ως εμβαδό της κύριας κατοικίας της οικογενειακής μονάδας, χωρίς να έχει προσκομιστεί κανένα αποδεικτικό και χωρίς αυτό να έχει δηλωθεί από τον ίδιο τον αιτητή στην αίτησή που υπέβαλε. Όπως πληροφορηθήκαμε το στοιχείο αυτό καταχωρίστηκε μετά από τηλεφωνική επικοινωνία με τον αιτητή.

Συναφώς αναφέρεται ότι σύμφωνα με σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο (V_Applications), το οποίο μάς δόθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου, από σύνολο 5.395 αιτήσεων στις 29.7.2016, με τύπο διαμονής «Ιδιόκτητη Κατοικία» οι 482 και 345 αιτήσεις με καταχωρισμένο εμβαδό 149 και 150 τετραγωνικά μέτρα, αντίστοιχα κατέστησαν υποψήφιες για πληρωμή.

Σύσταση: Ενόψει των πιο πάνω και έχοντας υπόψη ότι οι αδυναμίες αφορούν στην ορθή εφαρμογή νομοθετικής διάταξης και όχι κάποιας διαδικασίας που υιοθετήθηκε/αποφασίστηκε εσωτερικά, η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι το ΥΕΠΚΑ και η ΥΔΕΠ θα πρέπει, σε συνεργασία ενδεχομένως με άλλες υπηρεσίες/τμήματα/φορείς που διαθέτουν τέτοια πληροφόρηση να εξεύρει τρόπους και μηχανισμούς ελέγχου που να διασφαλίζουν ότι όσοι καθίστανται δικαιούχοι για την παροχή ΕΕΕ πληρούν πέραν πάσης αμφιβολίας το κριτήριο όσον αφορά στην ακίνητη ιδιοκτησία. Να εξεταστεί το ενδεχόμενο επαναξιολόγησης/επανεξέτασης περιπτώσεων υφιστάμενων δικαιούχων που, σύμφωνα με όσα αναφέρονται και πιο πάνω, δεν έτυχαν επαρκούς διερεύνησης ή/και τεκμηρίωσης.

Ο Γενικός Διευθυντής εξέφρασε την άποψη ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης για το πραγματικό μέγεθος της κατοικίας και με δεδομένο ότι το εμβαδό των 300 τ.μ. αφορά σχετικά μεγάλες κατοικίες θεωρεί ότι ο έλεγχος που διεξάγεται από την ΥΔΕΠ δηλαδή στοχευμένα για τις περιπτώσεις που υπάρχουν στοιχεία/ενδείξεις ότι υπερβαίνουν το πιο πάνω εμβαδό είναι στο παρόν στάδιο ικανοποιητικός. Επιπρόσθετα μάς πληροφόρησε ότι εξετάζονται και άλλοι τρόποι ελέγχου, η εφαρμογή των οποίων θα είναι δυνατή όταν η ΥΔΕΠ στελεχωθεί επαρκώς.

10. Περιπτώσεις ληπτών ΕΕΕ που χρήζουν επαναξιολόγησης ή παρακολούθησης εντός ή εκτός των πλαισίων της κοινωνικής παρέμβασης.

Κατά τον δειγματοληπτικό έλεγχο εντοπίστηκαν οι πιο κάτω περιπτώσεις για τις οποίες θεωρούμε ότι δεν λήφθηκαν έγκαιρα μέτρα για επαναξιολόγηση ή κοινωνική παρέμβαση ή άλλα ενδεχομένως μέτρα διαπίστωσης/επαλήθευσης των δεδομένων.

10.1 Περιπτώσεις για επαναξιολόγηση.

- (α) **Αρ. αίτησης ΜΣ 41475.** Πρόκειται για Κύπρια πολίτη που λάμβανε ΕΕΕ από το Νοέμβριο του 2014 μέχρι και τον Ιανουάριο του 2016, οπότε και τερματίστηκε για να διερευνηθεί επώνυμη καταγγελία που έγινε για αδήλωτη εργοδότησή της αλλά και διερεύνηση σε σχέση με το ενοικιαζόμενο από αυτήν υποστατικό, αφού υπήρχε πληροφορία ότι η λήπτρια δεν διαμένει στη διεύθυνση που δηλώνει, αλλά συμβιώνει με άλλο πρόσωπο σε άλλη διεύθυνση και ότι ο συμβίος της είναι ο ιδιοκτήτης της κατοικίας που η αιτήτρια δήλωσε ότι ενοικιάζει για την περίοδο από 1.6.2015-1.6.2016. Μέχρι τον Αύγουστο του 2016 (μήνας ελέγχου), δεν είχε διεκπεραιωθεί η εξέταση της καταγγελίας από τις ΥΚΑ, στις οποίες

στάληκε από τις 26.1.2016 για σχετική διερεύνηση. Η αίτηση έκτοτε τέθηκε στην κατάσταση «Επανεξέταση». Την 1.2.2016 η πιο πάνω υπέβαλε το σχετικό έντυπο ΕΕΕ.6 «Αλλαγή στοιχείων αιτητή/δικαιούχου ΕΕΕ» στο οποίο δήλωσε ότι είχε συνάψει γάμο στις 25.11.2015, καθώς και την αλλαγή διεύθυνσης διαμονής, προσκομίζοντας νέο συμβόλαιο ενοικίασης, για άλλο χώρο διαμονής, στο όνομα του συζύγου της, για την περίοδο από 1.12.2015-30.11.2016. Από τα έγγραφα που προσκόμισε όντως ο από 25.11.2015 σύζυγος είναι ο ιδιοκτήτης του διαμερίσματος για το οποίο προσκόμισε ενοικιαστήριο έγγραφο για την περίοδο 1.6.2015-1.6.2016.

Μέχρι και την ημερομηνία συμπλήρωσης του ελέγχου η ΥΔΕΠ δεν είχε ενημερώσει το ΜΣ με οποιοσδήποτε αλλαγές (π.χ. καταχώριση συζύγου) ούτε και ζητήθηκε οποιαδήποτε διερεύνηση για κατοχή ακίνητης ιδιοκτησίας, ταμειακά διαθέσιμα κ.ά. του συζύγου. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε για τυχόν σχετικές εξελίξεις. Η αίτηση παραμένει για αρκετούς μήνες σε κατάσταση επανεξέτασης. Αναμένεται όπως διερευνηθεί και το ενδεχόμενο συμβίωσης πριν το γάμο.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι η καταγγελία διερευνήθηκε, η αίτηση τερματίστηκε και στάληκε επιστολή για ανάκτηση του ποσού.

- (β) **Αρ. αίτησης ΜΣ 1563.** Πρόκειται για Κύπρια πολίτη που υπέβαλε αίτηση ΕΕΕ στις 24.7.2014, δηλώνοντας ότι είναι άγαμη και ότι έχει ένα εξαρτώμενο τέκνο (με ημερομηνία γέννησης 10.10.2013). Άρχισε να λαμβάνει ΕΕΕ από τον Δεκέμβριο του 2014, στη βάση προέγκρισης και στις 16.5.2016 ενημέρωσε, μέσω του εντύπου ΕΕΕ.6, ότι συζεί με άτομο με προοπτική τη σύναψη γάμου. Η ΥΔΕΠ προέβη σε τερματισμό παροχής ΕΕΕ αφού προέβη σε επανυπολογισμό του λαμβάνοντας υπόψη και τα εισοδήματα του συμβίου. Τελικά, όπως διαφάνηκε ο συμβίος ήταν ο πατέρας του παιδιού που είχε αρχικά δηλωθεί από την μητέρα του στην αίτηση, με ημερ. γέννησης τις 10.10.2013. Δεν φαίνεται να έγινε οποιαδήποτε διερεύνηση για την σχέση του πατέρα με την δικαιούχο για την περίοδο πριν τις 16.5.2016 και συγκεκριμένα από τότε ουσιαστικά υπήρξε συμβίωση. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα πρέπει να υπολογιστούν τυχόν υπερπληρωμές.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ανέφερε ότι δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία για να ζητηθεί σχετική έκθεση από τις ΥΚΕ αλλά και αν ζητείτο τέτοια έκθεση θα ήταν δύσκολο να διαπιστωθεί από τότε υπήρχε συμβίωση. Ωστόσο για τον χειρισμό τέτοιων παρόμοιων περιπτώσεων η ΥΔΕΠ αντλεί σχετικά στοιχεία από το ΜΣ του Τομέα για τη παροχή του επιδόματος Τέκνου τα οποία συγκρίνει με στόχο τον εντοπισμό τέτοιων περιπτώσεων για τον κατάλληλο χειρισμό τους.

10.2 Περιπτώσεις για παρακολούθηση εντός ή εκτός των πλαισίων της κοινωνικής παρέμβασης. Για τις πιο κάτω περιπτώσεις η Υπηρεσία μας συνέστησε όπως δρομολογηθούν όλες οι ενδεικνυόμενες ενέργειες για εξέταση και ρύθμιση των διαπιστώσεων που τις αφορούν.

- (α) **Αρ. αίτησης ΜΣ 29572:** Αφορά σε μονήρη κύπρια, ηλικίας 75, με ημερομηνία αίτησης 12.8.2014, η οποία δήλωσε στην αίτησή της ότι διαμένει μόνη. Έχοντας υπόψη τη πολιτική που ακολουθείται (σε περίπτωση συμβίωσης γίνεται αποκοπή του 10% του Ελάχιστου Καλαθιού Διαβίωσης), παρακαλείσθε όπως μας πληροφορήσετε πως η ΥΔΕΠ, βεβαίωσε το γεγονός ότι η εν λόγω διαμένει μόνη της, καθώς και ότι

εξακολουθεί να διαμένει μόνη της. Παρακαλείσθε όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο υπάρχει οποιοσδήποτε μηχανισμός παρακολούθησης των εν λόγω παραμέτρων πέραν από την υποχρέωση των ιδίων των αιτητών για υποβολή σχετικής δήλωσης τυχόν αλλαγών στα δεδομένα τους.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι η ΥΔΕΠ αποδέχεται τις δηλώσεις των αιτητών ότι διαμένουν μόνοι όταν δεν υπάρχουν στοιχεία/καταγγελία περί του αντιθέτου. Επιπρόσθετα μας πληροφόρησε ότι η πληροφορία αυτή δεν μπορεί να επιβεβαιώνεται για το σύνολο των αιτήσεων, με βάση τις υφιστάμενες δυνατότητες της ΥΔΕΠ.

- (β) **Αρ. αιτήσεων ΜΣ 26485 και 26466:** Πρόκειται για 2 κύριους αιτητές οι οποίοι στις αιτήσεις τους, ημερ. 8.9.2014, δήλωσαν ότι ζούσαν στην ίδια κατοικία ο ένας με τον άλλο, αφού ήταν αρραβωνιασμένοι, ενώ στην ίδια κατοικία δήλωσαν ότι μένει και η μητέρα της αιτήτριας, δεδομένα που δεν φαίνεται να λήφθηκαν υπόψη από την ΥΔΕΠ. Δεν φαίνεται όμως να λήφθηκε υπόψη ούτε και το μετέπειτα σημείωμα/υπεύθυνη δήλωση του αρραβωνιαστικού (ΜΣ 26466), ημερ. 26.5.2015, ότι συμβιώνει με την αιτήτρια (ΜΣ 26485). Οι δύο αιτήσεις έτυχαν χειρισμού, ως ανεξάρτητες οικογενειακές μονάδες, ενώ σε καμία από τις δύο (ιδιαίτερα της αιτήτριας) λήφθηκε υπόψη το γεγονός της συγκατοίκησης της αιτήτριας με τη μητέρα της, αφού θα έπρεπε να αφαιρείται το 10% (παρόλο που κάποιους μήνες αφαιρέθηκε αργότερα, έγινε διόρθωση και επιστράφηκαν τα ποσά). Η παροχή του ΕΕΕ τερματίστηκε και στις 2 περιπτώσεις λόγω εξεύρεσης εργασίας.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι καθορίστηκε νέα διαδικασία διαχείρισης των αλλαγών στοιχείων των αιτητών ή/και δικαιούχων ούτως ώστε να διασφαλίζεται ο κατάλληλος και έγκαιρος χειρισμός τους.

- (γ) **Αρ. αίτησης ΜΣ 6103.** Περίπτωση δικαιούχου ΕΕΕ ο οποίος δεν υπογράφει άνεργος στη ΔΥΑ. Δεν παραπέμφθηκε για ΚΠ.
- (δ) **Αρ. αίτησης ΜΣ 9434.** Περίπτωση δικαιούχου ΕΕΕ, μονογονιού με ένα εξαρτώμενο η οποία δεν υπογράφει άνεργος στη ΔΥΑ. Δεν παραπέμφθηκε για ΚΠ.
- (ε) **Αρ. αίτησης ΜΣ 10228.** Περίπτωση μονήρη δικαιούχου ΕΕΕ, η οποία δεν υπογράφει άνεργος στη ΔΥΑ. Δεν παραπέμφθηκε για ΚΠ.
- (στ) **Αρ. αίτησης ΜΣ 14428.** Περίπτωση οικογενειακής μονάδας δικαιούχων ΕΕΕ, όπου οι 2 γονείς δεν υπογράφουν άνεργοι (με εξαίρεση την περίοδο Μαρτίου – Ιουνίου 2016 όπου ο σύζυγος εργάστηκε). Δεν παραπέμφθηκε για ΚΠ.

11. Λήπτες ΕΕΕ που λαμβάνουν, ως άτομα με αναπηρία, επιπρόσθετο μηνιαίο αναπηρικό επίδομα καθώς και επίδομα στα πλαίσια εφαρμογής μέτρων κοινωνικής συνοχής ατόμων με αναπηρία.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.109(Ι)/2014 «άτομο με αναπηρία» σημαίνει πρόσωπο το οποίο έχει μακροχρόνιες σωματικές, πνευματικές, διανοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές, οι οποίες, κατά την αλληλεπίδρασή τους με διάφορα εμπόδια, δυνατόν να εμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του στην κοινωνία σε ίση βάση με άλλους και το οποίο πιστοποιείται ως πρόσωπο με σοβαρή ή ολική αναπηρία από το Σύστημα Αξιολόγησης της Αναπηρίας (ΣΑΑ) (σύστημα που

εφαρμόζει το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες (ΤΚΕΑΑ), ή να έχει εγκριθεί ως λήπτης δημόσιου βοηθήματος ως ανάπηρο άτομο με βάσει τις διατάξεις του περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, μέχρι να πιστοποιηθεί ως άτομο με σοβαρή ή ολική μακροχρόνια σωματική ή/και πνευματική ή/και διανοητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία από το ΣΑΑ, εφόσον κληθεί για πιστοποίηση ή πρόσωπο που πιστοποιείται από το ΣΑΑ ως πρόσωπο με μέτρια νοητική αναπηρία.

Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 34(2) του πιο πάνω Νόμου, σε άτομο με αναπηρία το οποίο καθίσταται δικαιούχο ΕΕΕ παρέχεται και μηνιαίο ποσό ίσο με €226, ως αναπηρικό επίδομα. Επιπρόσθετα το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 79.820, ημερ. 24.11.2015, ενέκρινε τη συνέχιση της καταβολής του επιπρόσθετου μηνιαίου επιδόματος ύψους €142,38 σε όλα τα ανάπηρα άτομα που καθίστανται δικαιούχοι ΕΕΕ και σε όσους συνεχίζουν να λαμβάνουν ΔΒ, μέχρι να μεταφερθούν ως δικαιούχοι στο ΕΕΕ.

Από σχετική πληροφόρηση που λάβαμε από τους αρμόδιους λειτουργούς, διαπιστώθηκε ότι αξιολογήθηκαν μόνο 508 άτομα στο ΤΚΕΑΑ (55 πρώην λήπτες ΔΒ) από τους 2.058 (198 πρώην λήπτες ΔΒ) που παραπέμφθηκαν, ενώ 10.612 (8.541 πρώην λήπτες ΔΒ) είχαν δηλώσει ανάπηροι στην αίτησή τους για ΕΕΕ.

Έχοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις, ως αναφέρονται πιο πάνω, σύμφωνα με τις οποίες τα πιο πάνω επιδόματα συνεχίζουν να καταβάλλονται σε πρώην λήπτες ΔΒ που μεταβιβάζονται από το ΔΒ στο ΕΕΕ, μέχρι να πιστοποιηθούν ως άτομα με αναπηρία (κατά την έννοια του νόμου) από το ΣΑΑ, εφόσον κληθούν για πιστοποίηση, καθώς και την καθυστέρηση που φαίνεται να υπάρχει τόσο στην παραπομπή τους από την ΥΔΕΠ για αξιολόγηση όσο και στην καθυστέρηση, λόγω φόρτου εργασίας, στην εξέταση και έκδοση του σχετικού πορίσματος από το Κέντρο Αξιολόγησης Λευκωσίας του ΤΚΕΑΑ, η Υπηρεσία μας εκφράζει τις ανησυχίες της για την καθυστέρηση που σημειώνεται στην αξιολόγηση των αιτητών γενικά και ειδικότερα των πρώην ληπτών ΔΒ που λάμβαναν και συνεχίζουν να λαμβάνουν από την ΥΔΕΠ τα υπό αναφορά επιδόματα, μέχρι να πιστοποιηθούν ως άτομα με αναπηρία από το ΣΑΑ, με τη μετάβαση τους από το ΔΒ στο ΕΕΕ και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ατόμων που η αναπηρία τους, ενόσω ήταν λήπτες ΔΒ, δεν ήταν μόνιμη και έρχονταν συνεχούς επαναξιολόγησης και προσκόμισης νέων ιατρικών πιστοποιητικών. Οι εν λόγω περιπτώσεις θεωρούμε ότι θα πρέπει να παραπέμπονται από την ΥΔΕΠ, κατά προτεραιότητα, για αξιολόγηση.

Ενδεικτικά παραθέσαμε την περίπτωση με αρ. 41404, πρώην λήπτη ΔΒ, στον οποίο καταβάλλονταν από τις ΥΚΕ τα υπό αναφορά επιδόματα ως ανάπηρο άτομο στη βάση ιατρικής βεβαίωσης (Υ.Κ.Ε.73/με διάγνωση ελαφρά νοητική στέρωση/ επιληψία), η οποία έληγε στις 31.12.2015. Με την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης του για ΕΕΕ από τις ΥΚΕ, αυτή μαζί με το τυποποιημένο έντυπο «Έντυπα/Πληροφορίες των ΥΚΕ (φάκελο Δ.Β.) βοηθητικά για τη μεταβίβαση από το ΔΒ στο ΕΕΕ» που συμπληρώθηκε από τον αρμόδιο λειτουργό των ΥΚΕ, στις 31.10.2014, μεταβιβάστηκε στην ΥΔΕΠ για εξέταση και λήψη τελικής απόφασης. Το εν λόγω άτομο συνέχισε να λαμβάνει τα επιδόματα ως ανάπηρο άτομο μέχρι και τον Οκτώβριο του 2015 μέσω του ΔΒ. Από τον Νοέμβριο του 2015 μέχρι και τον Αύγουστο του 2016 (μήνας ελέγχου) έλαβε από την ΥΔΕΠ (με το ΕΕΕ) τα επιδόματα ως ανάπηρο άτομο, παρόλο που η ιατρική βεβαίωση έληξε στις 31.12.2015. Θεωρήθηκε, δηλαδή ότι εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου, ως πρώην λήπτης μέχρι να πιστοποιηθεί ως άτομο με αναπηρία από το ΣΑΑ.

Σύσταση: Το θέμα της καθυστέρησης στην αξιολόγηση των ατόμων με αναπηρία θα πρέπει να συζητηθεί με το ΥΕΠΚΑ και το ΤΚΕΑΑ για την εξεύρεση τρόπων απάμβλυνσής του. Η ΥΔΕΠ να προβεί, το συντομότερο δυνατό, σε διερεύνηση ώστε να εντοπιστούν όλες οι περιπτώσεις πρώην ληπτών ΔΒ (με ληγμένα ιατρικά πιστοποιητικά), ως αναφέρεται πιο πάνω, και να προβεί στις ενδεικνυόμενες ενέργειες για διόρθωση ή την παραπομπή τους, αμέσως για αξιολόγηση, ανάλογα με την περίπτωση. Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι η επιλογή για παραπομπή των πρώην ληπτών ΔΒ που δήλωσαν ως ανάπηρα άτομα θα πρέπει να γίνεται ανάλογα με την αξιολόγηση των δεδομένων τους (κατηγοριοποίησή τους π.χ. είδος της ασθένειας, μονιμότητα/ληγμένα πιστοποιητικά κ.ά.).

Όπως αντιλαμβανόμαστε σε περίπτωση που αποδειχθεί με την αξιολόγηση και την έκδοση του πορίσματος από το ΚΑΑ ότι δεν είναι δικαιούχοι, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις (Ν.109(Ι)/2014), η αξιολόγηση θα ισχύει από τον ουσιώδη χρόνο αξιολόγησης και ως εκ τούτου τα ποσά που καταβλήθηκαν σε μη δικαιούχους δεν θα μπορούν να ανακτηθούν.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι η αξιολόγηση των περιπτώσεων αναπηρίας υλοποιείται σύμφωνα με τη δυνατότητα των Κέντρων Αξιολόγησης Αναπηρίας (ΚΑΑ) του ΤΚΕΑΑ. Όπως μας ενημέρωσε με την έναρξη εφαρμογής της νομοθεσίας λειτουργούσε μόνο το ΚΑΑ Λευκωσίας και από τον Μάιο του 2017 λειτουργεί στη Λεμεσό δεύτερο ΚΑΑ και για την κάλυψη των αναγκών αξιολόγησης τα ΚΑΑ εργάζονται και υπερωριακά. Μας ενημέρωσε επίσης ότι δόθηκε προτεραιότητα στην αξιολόγηση της αναπηρίας νέων αιτητών ΕΕΕ (ιδιαίτερα ανήλικων προσώπων και προσώπων κάτω των 28 ετών), ενώ οι πρώην λήπτες ΔΒ θα αξιολογηθούν σταδιακά κατά ομάδες, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας.

12. Έλεγχος στη σύνθεση της οικογενειακής μονάδας.

Στα πλαίσια ελέγχου που διενεργήθηκε στις πληρωμές του Μαΐου 2016 από λειτουργό του λογιστηρίου της ΥΔΕΠ, με σκοπό τη βεβαίωση της ορθότητας του ύψους του επιδόματος, εντοπίστηκαν 150 περίπου περιπτώσεις που στην αίτηση τους δήλωναν ως μόνοι γονείς (γονέας χωρίς σύζυγο που ζει με ένα τουλάχιστον ανήλικο τέκνο) και για τις οποίες λογικά αναμενόταν όπως στο ΜΣ του ΕΕΕ, στο σχετικό πεδίο για τα εισοδήματά τους, να εμφανίζεται, μέσω της διασύνδεσης με το ΜΣ του Τομέα για τη διαχείριση του επιδόματος Τέκνου, επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας (που ως μόνοι γονείς λογικά έπρεπε να λαμβάνουν). Εμφανίζονταν όμως ότι λάμβαναν μόνο επίδομα τέκνου.

Επειδή η πιο πάνω διαπίστωση ενδεχομένως να υποδηλούσε την ύπαρξη διαφορετικής σύνθεσης στην οικογενειακή μονάδα μεταξύ των δύο ΜΣ, επιλέχθηκαν από την πιο πάνω λειτουργό οι πρώτες, κατά σειρά, 28 περιπτώσεις για περαιτέρω διερεύνηση με στόχο να διαπιστωθούν οι λόγοι και κατά πόσο αυτοί επηρέαζαν τη συνέχιση καταβολής του ΕΕΕ. Οι λόγοι εστιάζονταν ουσιαστικά σε δήλωση στον Τομέα διαχείρισης του επιδόματος τέκνου για ύπαρξη συμβίου (και ενδεχομένως ύπαρξη άλλου εισοδήματος) ή/και σε εκκρεμότητες στην υποβολή των απαραίτητων πιστοποιητικών/βεβαιώσεων στον εν λόγω Τομέα για να καταβληθεί επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας, πέραν του επιδόματος τέκνου. Όπως διαπιστώσαμε οι 28 αυτές αιτήσεις τέθηκαν σε κατάσταση «Επανεξέταση» και ζητήθηκαν σχετικά παραστατικά/στοιχεία (ανάλογα με την περίπτωση). Μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης του ελέγχου κάποιες αιτήσεις τερματίστηκαν ή/και υπολογίστηκε υπερπληρωμή ενώ άλλες βρίσκονταν ακόμη σε κατάσταση «Επανεξέταση» επειδή εκκρεμούσε η υποβολή των παραστατικών/στοιχείων που ζητήθηκαν.

Όπως διαφάνηκε, ενώ η ΥΔΕΠ κατά την εξέταση αιτήσεων είχε τα εν λόγω δεδομένα και ενδείξεις, παρέλειψε να προβεί σε περαιτέρω διερεύνηση, με αποτέλεσμα κάποιες αιτήσεις να εγκριθούν, ενώ δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις.

Συστάσεις.

(α) Να εξεταστούν όλες οι περιπτώσεις που εντοπίστηκαν κατά τον πιο πάνω έλεγχο και να γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις. Σε περίπτωση που δεν πάρθηκαν αμέσως μέτρα, για αποφυγή τέτοιων αδυναμιών/ελλείψεων, να εξεταστούν και να διορθωθούν και μεταγενέστερα εγκριθείσες περιπτώσεις που ενδεχομένως υπάρχουν.

(β) Να εξευρεθεί μηχανισμός ελέγχου και συντονισμού της ΥΔΕΠ και του Τομέα Διαχείρισης του Επιδόματος Τέκνου, ώστε να διασφαλίζεται η αλληλοενημέρωση και ανάλογη αξιοποίηση των διαθέσιμων από αυτές δεδομένων/στοιχείων και εγγράφων με τρόπο που να αποφεύγονται οι πιο πάνω αδυναμίες/ελλείψεις ή/και επανυποβολή των ίδιων στοιχείων. Να εξευρεθεί τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ΜΣ του ΕΕΕ και του Επιδόματος Τέκνου κάθε μήνα (όσον αφορά στη σύνθεση της οικογένειας) όχι μόνο κατά την εξέταση της αίτησης για έγκριση, αλλά και στις αλλαγές που τυχόν επισυμβαίνουν στη σύνθεση της οικογενειακής μονάδας ήδη δικαιούχων ώστε να γίνονται έγκαιρα οι σχετικές διορθωτικές ενέργειες.

(γ) Συστήνεται όπως καθοριστεί εύλογο χρονικό διάστημα για την προσκόμιση των στοιχείων/παραστατικών που ζητούνται και σε περίπτωση μη προσκόμισης η αίτηση να τερματίζεται. Δεν ενδείκνυται να παραμένουν, για μεγάλο διάστημα ή επ' αόριστο οι αιτήσεις σε κατάσταση «Επανεξέταση» και να χρήζουν συνεχούς παρακολούθησης με ότι αυτό συνεπάγεται σε διοικητικό κόστος, ανεξάρτητα του ότι τερματίζεται η καταβολή του ΕΕΕ.

(δ) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο άσκησης ποινικής δίωξης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 31 του περί Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος Νόμου.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ανέφερε ότι οι συστάσεις μας υιοθετούνται και θα υλοποιηθούν.

13. Δικαιούχοι ΕΕΕ που έλαβαν οικονομική βοήθεια σε μετρητά σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11 του Ν.109(Ι)/2014.

Σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο με τίτλο «Παροχή βοήθειας σε μη δικαιούχο», ανεξάρτητα από τις διατάξεις της νομοθεσίας, ο Υπουργός δύναται να παρέχει βοήθεια σε πρόσωπο το οποίο δεν λαμβάνει μηνιαίο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και βρίσκεται σε εξαιρετικά επείγουσα ή/και έκτακτη ανάγκη ως αποτέλεσμα προσωπικών περιστάσεων ή απροσδόκητης ή έκτακτης κατάστασης που αντιμετωπίζει και ενεργώντας για το σκοπό αυτό, ο Υπουργός δύναται να επιτρέψει με τρόπο που αποφασίζει την πληρωμή ποσού για κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών χωρίς την ανάγκη διεξαγωγής πλήρους έρευνας σε σχέση με το πρόσωπο αυτό ή και με βάση τα αποτελέσματα της κοινωνικής παρέμβασης εφόσον οι ανάγκες αυτές δεν καλύπτονται από άλλους κρατικούς πόρους ή από άλλη πηγή.

Με την επιστολή της ημερ. 27.11.2014, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εξουσιοδότησε τη Διευθύντρια ΥΚΕ να παρέχει την αναγκαία βοήθεια που προνοείται στο πιο πάνω άρθρο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, μεταξύ των οποίων και στην περίπτωση που αυτεπάγγελα αποφασίσει, στη βάση στοιχείων που έχει ενώπιόν της, ότι υπάρχει επείγουσα

ανάγκη για παροχή βοήθειας σε πρόσωπο του οποίου τα εισοδήματα δεν επαρκούν για κάλυψη της ανάγκης αυτής.

Η Υπηρεσία μας στη βάση καταλόγου σε ηλεκτρονική μορφή που μας δόθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας (ΕΓΕ) Λευκωσίας, και αφορούσε ποσά που κατέβαλαν το ΕΓΕ και τα Γραφεία Κοινωνικών Υπηρεσιών Λευκωσίας σε μετρητά, ως έκτακτα βοηθήματα σε άτομα που είχαν επείγουσες ανάγκες, προέβη σε στοχευμένη διερεύνηση περιπτώσεων που επιλέγησαν, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο κάποια από τα εν λόγω άτομα κατέστησαν αργότερα δικαιούχοι ΕΕΕ και αν η ΥΔΕΠ έλαβε υπόψη τα εν λόγω ποσά που τους καταβλήθηκαν σε μετρητά για αποφυγή της διπλοκάλυψης αναγκών.

Από τη διερεύνηση εντοπίστηκαν οι πιο κάτω περιπτώσεις στις οποίες καταβλήθηκαν ποσά σε μετρητά, στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 11 και για την ίδια χρονική περίοδο κατέστησαν δικαιούχοι ΕΕΕ και τους καταβλήθηκε ΕΕΕ. Σύμφωνα με τους αρμόδιους λειτουργούς των ΥΚΕ, τα ποσά που καταβλήθηκαν στις εν λόγω περιπτώσεις αφορούσαν κάλυψη εξόδων διαβίωσής τους.

(α) Περίπτωση Α. Η εν λόγω περίπτωση έλαβε, σύμφωνα με τον κατάλογο που μας δόθηκε από το ΕΓΕ Λευκωσίας, συνολικό ποσό €2.230 σε μετρητά για την περίοδο Ιανουαρίου 2015–Οκτωβρίου 2015. Σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν τον Αύγουστο του 2016 από το ΜΣ του ΕΕΕ, το εν λόγω άτομο κατέστη και δικαιούχο ΕΕΕ, από 1.12.2014. Άρχισε να του καταβάλλεται ΕΕΕ από τον Οκτώβριο του 2015 και τον Δεκέμβριο του 2015 του καταβλήθηκαν αναδρομικά για την περίοδο Δεκεμβρίου 2014 μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2015.

(β) Περίπτωση Β. Η εν λόγω περίπτωση αφορά μόνο γονέα με δύο εξαρτώμενα τέκνα και έλαβε, σύμφωνα με τον κατάλογο που μας δόθηκε, συνολικό ποσό €1.500 σε μετρητά για κάποιους μήνες κατά την περίοδο Φεβρουαρίου 2015-Ιουλίου 2015. Σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν τον Αύγουστο του 2016 από το ΜΣ του ΕΕΕ, ο εν λόγω κατέστη δικαιούχος ΕΕΕ, άρχισε να του καταβάλλεται ΕΕΕ από τον Αύγουστο του 2015 και τον ίδιο μήνα του καταβλήθηκαν αναδρομικά για την περίοδο Οκτωβρίου 2014 μέχρι και τον Ιούλιο του 2015.

(γ) Περίπτωση Γ. Στο εν λόγω άτομο καταβλήθηκε ποσό ύψους €500 μετρητά τον Ιούλιο του 2015 και Σεπτέμβριο του 2015, ενώ παράλληλα άρχισε να του καταβάλλεται και ΕΕΕ από τον Ιούλιο του 2015.

Σύσταση: Σε συνεργασία με το ΥΕΠΚΑ και ΥΚΕ η ΥΔΕΠ να εξεύρει τρόπους ενημέρωσής της για τα ποσά που καταβάλλονται στα πλαίσια του άρθρου 11 από όλα τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας καθώς και μηχανισμούς ελέγχου που να διασφαλίζουν τις επικαλύψεις ίδιων αναγκών. Συστήνεται όπως εξεταστούν όλες οι περιπτώσεις που έλαβαν μέχρι σήμερα χρηματική βοήθεια σε μετρητά με σκοπό τον εντοπισμό παρόμοιων περιπτώσεων και να γίνουν, εκεί που διαπιστωθεί κάλυψη ίδιων αναγκών, οι απαραίτητες ενέργειες για ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν (ανάλογα με τα δεδομένα κάθε περίπτωσης).

14. Εισοδήματα από εργασία μισθωτού και αυτοτελώς εργαζόμενου.

(α) Σε σημείωμα της προς την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερ. 22.8.2016, με θέμα διαδικασία ελέγχου αιτήσεων ΕΕΕ, με το οποίο η τότε Προϊστάμενη της ΥΔΕΠ διαβίβασε για έγκριση, ενόψει της αλλαγής στη διαδικασία εξέτασης, τη Λίστα Ελέγχου Πληρότητας των αιτήσεων, και εισηγήθηκε όπως κατά τη εν λόγω διαδικασία μην καταχωρίζονται στο ΜΣ του ΕΕΕ τα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με την αίτηση που αφορούν τα εισοδήματα από εργασία

μισθωτού και αυτοτελώς εργαζόμενου (όπως αναφέρονται στο σημείο 13 της υπό αναφορά Λίστας «Εισοδήματα από εργασία μισθωτού» και ιδιαίτερα στο σημείο 14 «Εισοδήματα από εργασία αυτοτελώς εργαζόμενου») για τον αιτητή και τα μέλη της οικογένειάς του, δεδομένου, όπως αναφέρει, ότι τα στοιχεία αυτά αντλούνται, μέσω διασύνδεσης, από το ΜΣ των ΥΚΑ. Ιδιαίτερα σε σχέση με το εισόδημα αυτοτελώς εργαζόμενου δημιουργήθηκαν, όπως αναφέρει, προβλήματα στα αρχικά στάδια της εξέτασης των αιτήσεων διότι τα στοιχεία της αίτησης δεν συμφωνούσαν με τα στοιχεία των ΥΚΑ. Η εισήγηση αυτή εγκρίθηκε από την Υπουργό στις 24.8.2016.

Ζητήσαμε να πληροφορηθούμε κατά πόσο έτυχε εφαρμογής η πιο πάνω εγκριθείσα εισήγηση καθότι όπως ενημερωθήκαμε η τακτική που ακολουθείται από την ΥΔΕΠ είναι η καταχώριση των στοιχείων που αφορούν μόνο στους μισθωτούς (σημείο 13) ενώ για τους αυτοτελώς εργαζόμενους όχι, τακτική που δεν φαίνεται να συνάδει με την ακόλουθη νομοθετική πρόνοια.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.109(Ι)/2014, ως έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα, «εισόδημα από εργασία αυτοτελώς εργαζόμενου» σημαίνει τη διαφορά του κύκλου εργασιών που ο αυτοτελώς εργαζόμενος πραγματοποιεί σε μια περίοδο δώδεκα μηνών και των εξόδων που πραγματοποιούνται κατά την ίδια περίοδο για τους σκοπούς του επαγγέλματός του. Σύμφωνα επίσης με τις επιφυλάξεις του άρθρου 12 «Νοείται ότι για οποιοδήποτε εισόδημα δηλώνεται από τον αυτοτελώς εργαζόμενο θα λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα του ιδίου κατά την περίοδο των δώδεκα μηνών που προηγείται της αίτησής του για παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος» και «Νοείται περαιτέρω ότι το κατώτατο όριο (δική μας υπογράμμιση) που λαμβάνεται υπόψη ως εισόδημα για τους σκοπούς της νομοθεσίας είτε σε περίπτωση που ο μισθωτός είναι συγγενής με τον ιδιοκτήτη ... είτε σε περίπτωση αυτοτελώς εργαζόμενου, είναι το ποσό των ασφαλιστέων αποδοχών που αναφέρεται στους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, τηρουμένου του δικαιώματος υποβολής ένστασης όπως προβλέπεται στους Κανονισμούς αυτούς». Επιπρόσθετα οι αυτοτελώς εργαζόμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν μαζί με την αίτησή τους αποδεικτικά στοιχεία για τα ακαθάριστα εισοδήματά (τέσσερις (4) τελευταίες φορολογικές δηλώσεις στο ΦΠΑ, αντίγραφο φορολογικής δήλωσης στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και βεβαίωση εισοδήματος από λογιστή/ελεγκτή). Επίσης στο Εγχειρίδιο του υποσυστήματος πληρωμών ΕΕΕ (Α.1.2.1) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, επιλογή από το σύστημα του μεγαλύτερου ποσού εισοδήματος μεταξύ της αίτησης και της διασύνδεσης με ΥΚΑ. Όσον αφορά στο ΦΠΑ αναφέρεται ότι το ετήσιο καθαρό κέρδος στην αίτηση, διαιρείται δια 12 για να υπολογίζεται το μηνιαίο ποσό και θα συγκρίνεται με τη διασύνδεση από ΦΠΑ. Το ποσό από ΦΠΑ θα συγκριθεί με το ποσό των ΥΚΑ και αν προκύπτει διαφορά πέραν του 25%, το δικαίωμα πληρωμής για ΕΕΕ θα απορρίπτεται από το σύστημα και θα τίθεται υπό εξέταση από λειτουργό.

(β) Αρ. αίτησης ΜΣ 61126. Αφορά σε αιτητή που στην αίτησή του, με ημερ. παραλαβής 8.8.2014, δήλωσε ότι ήταν άνεργος και κατέστη δικαιούχος ΕΕΕ από την 1.10.2014. Λόγω ύπαρξης άλλων εισοδημάτων (πληρωμή λόγω πλεονασμού) η καταβολή του ΕΕΕ άρχισε από τον Μάιο του 2015. Στη συνέχεια, όπως διαφάνηκε, ο εν λόγω δικαιούχος εργοδοτήθηκε (από τις 14.9.2015 με μηνιαίες απολαβές €1.215) αλλά παρέλειψε να ενημερώσει για το γεγονός αυτό την ΥΔΕΠ, ως όφειλε (άρθρο 26(1)). Η καταβολή ΕΕΕ συνεχίστηκε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2015 περιλαμβανομένου και χριστουγεννιάτικου επιδόματος. Και αυτό γιατί το εισόδημα, μέσω της διασύνδεσης των ΥΚΑ, λήφθηκε από την ΥΔΕΠ τον Ιανουάριο του 2016 (τελευταίος διαθέσιμος μισθός στο σύστημα των ΥΚΑ), ενόψει της καθυστέρησης

που φαίνεται να υπάρχει στην καταχώριση του εισοδήματος από εργασία μισθωτών προσώπων στο ΜΣ των ΥΚΑ (ενδεχομένως και αυτοτελώς εργαζομένων) που έχει ως αποτέλεσμα την καθυστερημένη λήψη πληροφόρησης από τη διασύνδεση και καθυστερημένη ενημέρωση του ΜΣ του ΕΕΕ. Η Υπηρεσία μας διαπίστωσε επίσης ότι με τη λήψη της πιο πάνω πληροφόρησης τερματίστηκε η καταβολή του ΕΕΕ στο εν λόγω άτομο, αφού, λόγω εισοδημάτων, δεν ήταν πια δικαιούχο αλλά η κατάσταση (στάδιο) της αίτησης στο ΜΣ παρέμεινε η ίδια, αντί να τεθεί στην κατάσταση «επανεξέταση» ώστε το ΜΣ αυτόματα να προχωρήσει σε υπολογισμό υπερπληρωμής και σε τερματισμό της αίτησης. Η διαδικασία τερματισμού της συγκεκριμένης αίτησης και υπολογισμού της υπερπληρωμής αλλά και διόρθωση της αδυναμίας που υπήρχε στο ΜΣ έγινε κατόπιν υπόδειξης από την Υπηρεσία μας κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Ενόψει των πιο πάνω ζητήσαμε να πληροφορηθούμε:

- (i) Αν η ΥΔΕΠ προέβη σε στοχευμένη διερεύνηση για εντοπισμό όλων των περιπτώσεων (πριν τη διόρθωση της διαδικασίας) παρόμοιων με την πιο πάνω και κατά πόσο έγινε επανεξέτασή τους.
- (ii) Αν για τη μη γνωστοποίηση/απόκρυψη του γεγονότος εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του άρθρου 31 (ποινικό αδίκημα).

Ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι δεν έχει γίνει οποιαδήποτε στοχευμένη διερεύνηση ούτε και έχουν μέχρι σήμερα καταχωριστεί οποιεσδήποτε ποινικές υποθέσεις.

Σύσταση: Να καθοριστούν και να υιοθετηθούν διαδικασίες και μηχανισμοί ελέγχου που να διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων και χρήση όλων των διαθέσιμων από την ΥΔΕΠ δεδομένων/πληροφοριών ούτως ώστε να πληρώνονται τα ορθά ποσά αλλά και για πρόληψη της δημιουργίας ή/και περιορισμό των υπερπληρωμών.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι στο ΜΣ καταχωρίζονται τα εισοδήματα από εργασία που δηλώνονται στην αίτηση για ΕΕΕ τόσο των μισθωτών όσο και των αυτοτελώς εργαζόμενων. Εάν τα εισοδήματα αυτά έχουν διαφορά από αυτά που αντλούνται μέσω των διασυνδέσεων, τότε το ΜΣ λαμβάνει ως εισόδημα το μεγαλύτερο από τα δύο ποσά. Μάς πληροφόρησε επίσης ότι για τους αυτοτελώς εργαζόμενους το εισόδημα συγκρίνεται με τα στοιχεία που λαμβάνονται από τη διασύνδεση με το Τμήμα Φορολογίας που αφορούν στο ΦΠΑ και εκεί όπου διαπιστωθεί σημαντική διαφορά τότε η αίτηση τίθεται σε προσωρινό τερματισμό και διερευνάται/εξετάζεται. Η Υπηρεσία μας θα είναι σε θέση να εκφράσει άποψη κατά πόσο ακολουθούνται οι εν λόγω διαδικασίες όταν διενεργήσει σχετικό έλεγχο, ενώ σύμφωνα με πρόσφατη προφορική πληροφόρηση που είχαμε η διαδικασία σύγκρισης με τα στοιχεία από το ΦΠΑ γίνεται μόνο σε κάποιες περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης.

15. Δικαιούχοι/Αιτητές ΕΕΕ για τους οποίους υπάρχει ανώνυμη ή επώνυμη καταγγελία για εργοδότηση/απασχόληση.

Με την εφαρμογή του Ν.109(Ι)/2014, και ιδιαίτερα κατά το 2015 και εντεύθεν, η ΥΔΕΠ γίνεται δέκτης επώνυμων και ανώνυμων καταγγελιών μέσω τηλεφώνου, ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mails) ή επιστολών, οι οποίες αφορούν συνήθως εργοδότηση/απασχόληση δικαιούχων ΕΕΕ, που οι ίδιοι δεν δηλώνουν με σκοπό την εξασφάλιση του ΕΕΕ. Για τον τρόπο διαχείρισής τους είχαν ζητηθεί, από την τότε Προϊστάμενη της ΥΔΕΠ, διαχρονικά σχετικές οδηγίες από τον Γενικό Διευθυντή

ΥΕΠΚΑ, σύμφωνα με τις οποίες οι καταγγελίες αυτές διαβιβάζονται, μέσω του Υπουργείου, στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΚΑ) για διενέργεια σχετικών επιθεωρήσεων. Κάποιες από τις καταγγελίες που λαμβάνονται, όπως αναφέρεται σε σχετικά σημειώματα, είναι ασαφείς και αόριστες, χωρίς επαρκή στοιχεία για διερεύνηση. Ο Γενικός Διευθυντής ΥΕΠΚΑ στην επιστολή του, ημερ. 17.7.2015, είχε δώσει οδηγίες όπως στις περιπτώσεις όπου επιθεωρητές διαπιστώνουν απασχόληση που δεν είχε δηλωθεί, να γίνεται «Προσωρινός Τερματισμός» (της καταβολής του ΕΕΕ) και να αποστέλλεται αμέσως επιστολή στον δικαιούχο με την υπόδειξη του ευρήματος και να ζητούνται οι απόψεις/εξηγήσεις του, με επισήμανση των ευθυνών του έναντι του νόμου, ενώ σε περιπτώσεις ανώνυμων καταγγελιών να ζητείται από τις ΥΚΑ διενέργεια αιφνιδιαστικής επιθεώρησης για διακρίβωση γεγονότων και να ενημερώνεται το Υπουργείο.

Εντούτοις στο σημείωμα, ημερ. 2.6.2016, προς τον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ, αναφέρεται ότι για τις πλείστες περιπτώσεις που αποστέλλονται στις ΥΚΑ για διερεύνηση παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στη διερεύνηση και την αποστολή στην ΥΔΕΠ των αποτελεσμάτων/ευρημάτων. Αυτό όμως θεωρούμε ότι έχει ως αποτέλεσμα και καθυστέρηση στον ανάλογο χειρισμό/διόρθωση τους από την ΥΔΕΠ, κυρίως στις περιπτώσεις που χρειάζεται να υπολογιστούν και υπερπληρωμές με όλες τις συνέπειες που μπορεί αυτό να συνεπάγεται στις δυσκολίες ανάκτησής τους και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που το ΕΕΕ τερματίζεται.

Συναφώς αναφέρεται ότι παρόμοια προβλήματα/καταστάσεις παρουσιάζονταν και κατά την εφαρμογή του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου από τις ΥΚΕ με τη διαφορά ότι οι ΥΚΕ διέθεταν το εργαλείο όπως διενεργούν κατ' οίκον επισκέψεις (ενδεχομένως και απροειδοποίητων) για λήψη σχετικών πληροφοριών ή/και διερεύνηση, στο μέτρο του δυνατού, ανάλογα με το περιεχόμενο των καταγγελιών. Σημειώνουμε ότι κατ' οίκον επισκέψεις διενεργούνταν τόσο πριν από την έγκριση καταβολής του ΔΒ, όσο και κατά τη διάρκεια που οι αιτητές συνέχιζαν να είναι λήπτες ΔΒ, ακριβώς για να λαμβάνεται η αναγκαία πληροφόρηση περιλαμβανομένης και πληροφόρησης για την απασχόληση, στο μέτρο του δυνατού αλλά και για να διαπιστώνονται τυχόν αλλαγές στα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα.

Η Υπηρεσία μας χαιρέτησε την εισαγωγή των νέων διατάξεων για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, αδήλωτων αποδοχών και παράνομη εργασία (Ν.52(Ι)/2017 που τροποποιεί τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο και δημοσιεύτηκε στις 2.6.2017) και ζήτησε όπως ενημερωθεί για τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την εφαρμογή των προβλεπόμενων διατάξεων.

Σύσταση: Ενόψει των πιο πάνω και έχοντας υπόψη ότι τέτοια θέματα δεν εμπόδιζαν στην έννοια της ΚΠ (σχετική είναι και η επιστολή της Διευθύντριας ΥΚΕ, ημερ. 19.10.2016) η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι η ΥΔΕΠ σε συνεννόηση με το αρμόδιο Υπουργείο θα πρέπει να επανεξετάσει τα ζητήματα που προκύπτουν στα πλαίσια και του Ν. 52(Ι)/2017 και να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης και κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου και έγκαιρου εντοπισμού της αλλαγής των δεδομένων (στις περιπτώσεις που οι ίδιοι δεν δηλώνουν ως είναι υπόχρεοι), οι οποίοι να διασφαλίζουν ότι το ΕΕΕ παρέχεται στα άτομα που είναι πραγματικά δικαιούχοι. Εισηγηθήκαμε τη δημιουργία ειδικού Μητρώου για την παρακολούθηση και έλεγχο των καταγγελιών όπου θα καταχωρίζονται συνοπτικά σχετικά στοιχεία για τη καταγγελία, διερεύνηση και λήψη μέτρων.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι θα δρομολογηθεί η δημιουργία του ειδικού μητρώου ως η σύστασή μας. Μας ενημέρωσε επίσης ότι έχει προωθηθεί για ψήφιση

από τη Βουλή Νομοσχέδιο με τίτλο «ο περί σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων» σύμφωνα με το οποίο θα συσταθεί μια νέα Υπηρεσία με στόχο την διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις σχετικών νομοθεσιών περιλαμβανομένης και της νομοθεσίας του ΕΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας. Εν αναμονή της ψήφισης και στη βάση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου έχουν μετονομαστεί τα υφιστάμενα Μικτά Κλιμάκια Επιθεωρητών του ΥΕΠΚΑ σε Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων στην οποία έχουν δοθεί οδηγίες όπως διερευνά κατά προτεραιότητα καταγγελίες που αφορούν σε δικαιούχους ΕΕΕ.

16. Καταβολή μειωμένης Κοινωνικής Σύνταξης ή τμηματικής Θεσμοθετημένης Σύνταξης και ΕΕΕ.

Για το πιο πάνω θέμα η Υπηρεσία μας απέστειλε επιστολή με τον ίδιο αριθμό φακέλου, ημερ. 14.4.2016, στην οποία γίνεται αναφορά σε σχετικές αδυναμίες/ελλείψεις και σύστησε όπως εντοπιστούν οι περιπτώσεις για τις οποίες καταβάλλεται μειωμένο ποσό Κοινωνικής Σύνταξης (ΚΣ) και τμηματική Θεσμοθετημένη Σύνταξη (άρα έχουν σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή από άλλη πηγή) έτσι ώστε να αναθεωρηθεί το ύψος του ΕΕΕ που καταβάλλεται. Αναφέραμε επίσης ότι για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που αναφέραμε ενδεχομένως να προκύπτει και θέμα υπερπληρωμών.

Στην απαντητική επιστολή, ημερ. 25.1.2017, αναφέρεται ότι, ζητήθηκε από το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΔΥΚΑ) σχετικό αρχείο ώστε να αντιπαραβληθεί με τα στοιχεία της ΥΔΕΠ και να προωθηθούν οι ενδεικνυόμενες αναπροσαρμογές και ότι τον Νοέμβριο 2016 ο ΔΥΚΑ διαβίβασε στην ΥΔΕΠ ηλεκτρονικό αρχείο με τα στοιχεία για τις συντάξεις εξωτερικού, τα οποία καταχωρίστηκαν στο ΜΣ και λήφθηκαν υπόψη στην αναπροσαρμογή των εισοδημάτων και συνεπώς του ΕΕΕ.

Από περαιτέρω διερεύνηση του θέματος και τη πληροφόρηση που λάβαμε από αρμόδιους λειτουργούς των ΥΚΑ και την ΥΔΕΠ, διαπιστώσαμε ότι τα στοιχεία που καταχωρίστηκαν στο ΜΣ ΕΕΕ λήφθηκαν από αναθεωρημένο αρχείο που στάληκε από τον ΔΥΚΑ στην ΥΔΕΠ τον Ιανουάριο του 2017 και το οποίο αφορούσε στους τότε ενεργούς λήπτες μειωμένης κοινωνικής σύνταξης και το ποσό της σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής από το εξωτερικό που δηλώθηκε στις ΥΚΑ για σκοπούς υπολογισμού της μειωμένης ΚΣ.

Ενόψει των πιο πάνω η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε τα ακόλουθα:

(α) Προκύπτει ανάγκη καθορισμού, σε συνεννόηση με τις ΥΚΑ, των παραμέτρων/στοιχείων που θα περιλαμβάνονται στο σχετικό αρχείο/αρχεία που θα παραλαμβάνονται από την ΥΔΕΠ καθώς και της συχνότητας λήψης τους ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται σε σχέση με τις απαιτήσεις και την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του νόμου που η ΥΔΕΠ διαχειρίζεται. Και αυτό γιατί στο αρχείο που λήφθηκε, όπως αναφέρεται πιο πάνω, εκ πρώτης όψεως δεν φαίνεται να περιλήφθηκαν λήπτες ΚΣ που δεν προσκόμισαν τα ζητούμενα από τις ΥΚΑ παραστατικά για την σύνταξη εξωτερικού που λαμβάνουν οπότε και αναστάληκε η καταβολή της. Επιπρόσθετα η Υπηρεσία μας, έχοντας υπόψη τις διαδικασίες ζήτησης και παραλαβής από τις ΥΚΑ των στοιχείων για το ύψος της ΚΣ συνέστησε όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο η ΥΔΕΠ να λαμβάνει ενδιάμεσα αρχεία ώστε να ενημερώνεται έγκαιρα το ΜΣ της ΥΔΕΠ για όσους, με τη προσκόμιση των παραστατικών, επαναρχίζει η καταβολή της ΚΣ καθώς και για τους νέους αιτητές που καθίστανται δικαιούχοι κατά την περίοδο μέχρι τη λήψη του

επόμενου κυρίως αρχείου, με στόχο την πρόληψη των υπερπληρωμών και τον περιορισμό των δυσκολιών για τη λήψη μέτρων για την ανάκτησή τους.

(β) Περιπτώσεις δικαιούχων ΕΕΕ για τις οποίες λαμβάνεται πληροφόρηση, μέσω της σχετικής διασύνδεσης, ότι τερματίστηκε η καταβολή της ΚΣ θα πρέπει να τυγχάνουν διερεύνησης. Και αυτό γιατί ο τερματισμός καταβολής της ΚΣ ενδεχομένως να υποδηλοί ότι η άλλη σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή που λαμβάνει από άλλη πηγή ξεπέρασε το καθορισμένο ύψος της ΚΣ οπότε η ΥΔΕΠ πλέον και όχι οι ΥΚΑ θα πρέπει να ζητούν να διαχειρίζονται (ζήτηση και παραλαβή) τις βεβαιώσεις/πιστοποιήσεις για την επικαιροποίηση της άλλης σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής σύμφωνα με την τακτική που θα καθοριστεί.

(γ) Στην επιστολή μας, ημερ. 14.4.2016, είχαμε συστήσει ανάλογη εξέταση και των περιπτώσεων που καταβάλλεται από τις ΥΚΑ τμηματική Θεσμοθετημένη Σύνταξη, δηλαδή περιπτώσεις που λαμβάνουν σύνταξη από το εξωτερικό. Όπως αναφέραμε πιο πάνω το αρχείο που παραλήφθηκε από την ΥΔΕΠ αφορούσε τελικά τις συντάξεις (ύψος ποσού) που είχαν σχέση με δικαιούχους ΚΣ και όχι τμηματικής Θεσμοθετημένης Σύνταξης. Η πληροφόρηση για τα άτομα που λαμβάνουν τμηματική σύνταξη μπορεί να ληφθεί από τις ΥΚΑ, ωστόσο πληροφόρηση όσον αφορά στο ύψος της σύνταξης που παίρνουν από το εξωτερικό δεν είναι διαθέσιμη. Για αυτό και η ΥΔΕΠ θα πρέπει να υιοθετήσει μηχανισμό/διαδικασία λήψης της πληροφόρησης και τακτικής επικαιροποίησης αφού αποτελεί εισόδημα για τους δικαιούχους ΕΕΕ.

Σύσταση: Να καθοριστεί το περιεχόμενο, η διαδικασία και η συχνότητα λήψης αρχείου/αρχείων ώστε να διασφαλίζεται η εξασφάλιση όλης της απαιτούμενης πληροφόρησης για την εφαρμογή από την ΥΔΕΠ των σχετικών νομοθετικών διατάξεων. Να μελετηθούν τυχόν αδυναμίες/ελλείψεις, όπως αναφέρονται πιο πάνω και να δρομολογηθούν ενέργειες εξασφάλισης πρόσθετων πληροφοριών για την ΚΣ καθώς και λήψη των διαθέσιμων πληροφοριών για τυχόν λήπτες ΕΕΕ που με βάση τα στοιχεία των ΥΚΑ πέραν από την σύνταξη που λαμβάνουν από το ΤΚΑ έχουν εισόδημα από σύνταξη που λαμβάνουν από το εξωτερικό. Η Υπηρεσία μας ζήτησε όπως πληροφορηθεί για τον τρόπο με τον οποίο ενημερώθηκε το ΜΣ του ΕΕΕ με τα εισοδήματα εξωτερικού (αυτόματα μέσω του μηχανογραφικού συστήματος ή χειρογραφικά). Σε περίπτωση που γίνεται χειρογραφικά, θα πρέπει να τηρούνται σχετικά στοιχεία ώστε να διευκολύνεται ο έλεγχος και παρακολούθηση των εν λόγω ενεργειών.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς ενημέρωσε ότι οι πιο πάνω συστάσεις θα μελετηθούν περαιτέρω σε συνεργασία με τις ΥΚΑ.

17. Καθυστερημένα Έσοδα/Υπερπληρωμές/Συμψηφισμός του ΕΕΕ με άλλες παροχές ή/και άλλα οφειλόμενα ποσά.

17.1 Μη υποβολή Έκθεσης Καθυστερημένων Εσόδων – Έντυπο Γ.Λ. 20. Σε αντίθεση με την Οδηγία 42 των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών η ΥΔΕΠ δεν υπέβαλε στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, με αντίγραφο στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, αναλυτική έκθεση για τα έσοδα που παραμένουν καθυστερημένα και ανείσπρακτα στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και αφορούσαν το ΕΕΕ. Όπως εκτενώς αναφέρεται πιο κάτω, τα εν λόγω έσοδα αφορούν σε υπερπληρωμές του ΕΕΕ που δημιουργήθηκαν με την έναρξη πληρωμών στα πλαίσια εφαρμογής του Ν.109(Ι)/2014.

17.2 Εξαγωγή στοιχείων από το ΜΣ όσον αφορά στα καθυστερημένα και ανείσπρακτα ποσά (υπερπληρωμές) του ΕΕΕ. Από σχετικά σημειώματα και πρακτικά συναντήσεων του Μαΐου του 2016 διαπιστώσαμε ότι η ΥΔΕΠ (Λογιστήριο) είχε ζητήσει όπως η Μονάδα Μηχανογράφησης του ΥΕΠΚΑ προχωρήσει στην ετοιμασία κατάστασης υπερπληρωμών για το ΕΕΕ, με σκοπό την υποβολή της στα πλαίσια των απαιτήσεων της Εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1747, ημερ. 13.10.2015. Σύμφωνα όμως με το σημείωμα, ημερ. 9.5.2016, από έλεγχο που διενεργήθηκε στην κατάσταση αυτή από λειτουργό του Λογιστηρίου διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία της κατάστασης/καταλόγου που ετοιμάστηκε δεν αντιστοιχούσαν με τα δεδομένα του ΜΣ, γι' αυτό και ζητήθηκε ετοιμασία διορθωμένης κατάστασης. Ζητήθηκε επίσης όπως δημιουργηθεί στο ΜΣ κατάλληλη οθόνη για διευκόλυνση της παρακολούθησης των υπερπληρωμών καθώς και νέα οθόνη για τις εισπράξεις/επιστροφές από τους δικαιούχους ή τρίτα πρόσωπα έναντι των οφειλόμενων ποσών, που υπήρχαν στο Λογιστήριο, χωρίς να καταχωρίζονται στο ΜΣ. Για την επίλυση των εν λόγω ζητημάτων πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ στις 19.5.2016, στην οποία παρευρέθηκε και η Προϊσταμένη Μονάδας Πληροφορικής του ΥΕΠΚΑ, και σύμφωνα με τα Πρακτικά που τηρήθηκαν δόθηκαν οδηγίες για δημιουργία των εν λόγω καταστάσεων/οθονών, ωστόσο μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης του ελέγχου (Οκτώβριο του 2016), εκκρεμούσε η δημιουργία τους.

Συναφώς αναφέρθηκε ότι σύμφωνα με ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο μας δόθηκε από λειτουργό του Λογιστηρίου της ΥΔΕΠ, το οποίο αφορούσε κατάσταση των υπερπληρωμών του ΕΕΕ μέχρι και τις 5.7.2016 (ημερ. ετοιμασίας του αρχείου από τη Μονάδα Πληροφορικής), δημιουργήθηκαν από την έναρξη καταβολής του ΕΕΕ €2,9 εκ. υπερπληρωμές, ενώ το ανείσπρακτο υπόλοιπο τους (αφαιρουμένων των εισπράξεων μέσω αποκοπής δόσεων από επόμενες πληρωμές στους δικαιούχους) ανερχόταν, κατά την εν λόγω ημερομηνία, σε €2,4 εκ.

Η Υπηρεσία μας προέβη σε δειγματοληπτικό έλεγχο στις 9 περιπτώσεις που εμφανίζονταν στο πιο πάνω αρχείο και αφορούσαν τα μεγαλύτερα ποσά (€4.490-€8.850) και όπως διαπιστώσαμε οι σχετικές υπερπληρωμές οφείλονταν σε διάφορους λόγους και συγκεκριμένα στην απόκρυψη στοιχείων από τους αιτητές ή/και στη παράλειψη ή μη έγκαιρη ενημέρωση της ΥΔΕΠ για αλλαγές στα δεδομένα τους (διατροφή, μη ενημέρωση ότι ήταν παντρεμένοι ή/και παράλειψη να ενημερώσουν ότι ο/η σύζυγος διέμενε με την υπόλοιπη οικογένεια). Επίσης σε μία περίπτωση η υπερπληρωμή δημιουργήθηκε λόγω αναδρομικής λήψης σύνταξης ανικανότητας και σε μία άλλη λόγω εφάπαξ πληρωμών πλεονασμού και ασθενείας/ανεργίας (αφορούσαν σε περιόδους που λάμβαναν το ΕΕΕ). Υποδείξαμε και πάλι ότι και σε αυτές τις περιπτώσεις παρατηρήσαμε ότι τα εν λόγω άτομα δεν επιβαρύνθηκαν με χρηματική επιβάρυνση ύψους €100 βάσει του άρθρου 26(2) που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

17.3 Συμψηφισμός του ΕΕΕ με άλλες παροχές ή οφειλόμενα ποσά προς το Κράτος. Στο άρθρο 28 του Ν.109(Ι)/2014 αναφέρεται ότι «τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας σε περίπτωση που πρόσωπο εισέπραξε ή/και επωφελήθηκε οποιοδήποτε ποσό το οποίο έλαβε ως αποτέλεσμα παράλειψής του να αποκαλύψει ουσιώδες γεγονός ή λόγω ανακριβούς δήλωσής του σχετικά με ουσιώδες γεγονός, ανεξάρτητα αν τέτοια παράλειψη ή δήλωση ήταν δόλια ή όχι ή/και το οποίο δεν δικαιούτο με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας, τότε οποιοδήποτε ποσό που το πρόσωπο αυτό οφείλει προς το Υπουργείο δύναται να συμψηφίζεται από τον Προϊστάμενο Υπηρεσίας, περιλαμβανομένου και τμηματικού συμψηφισμού, με

οποιαδήποτε ποσά τα οποία το Υπουργείο οφείλει προς το πρόσωπο αυτό με τον τρόπο και τη διαδικασία που καθορίζεται σε Διάταγμα που εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (2) του άρθρου 36 και ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Νοείται ότι δύναται να συμψηφιστούν και ποσά που έχουν καταστεί οφειλόμενα με βάση τον περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται».

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (α) **Διαδικασία συμψηφισμού.** Δεν εκδόθηκε το προβλεπόμενο από το πιο πάνω άρθρο Διάταγμα που να καθορίζει τον τρόπο και τη διαδικασία συμψηφισμού. Συναφώς αναφέρεται ότι η τότε Προϊστάμενη της ΥΔΕΠ στις 16.3.2016 με ηλεκτρονικό μήνυμα της ενημέρωσε τη Μονάδα Μηχανογράφησης ότι θα πρέπει να γίνουν διευθετήσεις ώστε να αρχίσουν οι αποκοπές των υπερπληρωμών, με κάποιες διαφοροποιήσεις στα συμφωνηθέντα ποσά και συγκεκριμένα για συνολικές υπερπληρωμές μέχρι €50 (αντί €200) θα αποκόπτονται σε μία δόση και υπερπληρωμές πέραν των €50 θα αποκόπτονται σε 15 δόσεις. Όπως διαπιστώσαμε οι πιο πάνω οδηγίες τυγχάνουν εφαρμογής.
- (β) **Συμψηφισμός ποσών που έχουν καταστεί οφειλόμενα με βάση τον περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο.** Αναφορά για το εν λόγω θέμα έγινε και στην επιστολή μας προς τη Διευθύντρια ΥΚΕ με αρ. Φακ. 26.15.004.001, ημερ. 31.1.2017 (παρ. 14(α)). Συγκεκριμένα ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει αν έχει τεθεί σε εφαρμογή η επιφύλαξη του άρθρου 28 σύμφωνα με την οποία δύναται να συμψηφιστούν και ποσά που έχουν καταστεί οφειλόμενα με βάση τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο και με ποιο τρόπο η διαδικασία ανάκτησής τους στη βάση των προνοιών του πιο πάνω άρθρου ή/και μέσω του συστήματος συμψηφισμού και αν ναι, σε ποιές/πόσες περιπτώσεις. Σύμφωνα με την απαντητική της επιστολή με αρ. Φακ. 5.22.01, ημερ. 31.1.2017, στις περιπτώσεις ληπτών ΔΒ που υπάρχουν υπερπληρωμές και οι οποίες μεταφέρθηκαν για παροχή ΕΕΕ, οι ΥΚΕ ενημερώνουν την ΥΔΕΠ για τις δικές της ενέργειες. Δεν μας δόθηκαν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία.

Υποδείξαμε ότι σύμφωνα με τη μηχανογραφημένη Έκθεση Καθυστερημένων Εσόδων των ΥΚΕ, τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2015, τα οποία αφορούν κυρίως σε υπερπληρωμές σε λήπτες ΔΒ, ανέρχονταν σε €36 εκ., σε σύγκριση με €36,3 εκ. στις 31.12.2014.

Μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης του ελέγχου, ενόψει της μη ολοκλήρωσης του υποσυστήματος διαχείρισης υπερπληρωμών, ως αναφέρεται στο (β) πιο πάνω, δεν είχε ενημερωθεί το ΜΣ του ΕΕΕ με τις εν λόγω υπερπληρωμές ούτε φαίνεται να έγινε οποιαδήποτε ενέργεια ανάκτησής τους από την ΥΔΕΠ. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε για τις περιπτώσεις ληπτών ΔΒ (και το ύψος των υπερπληρωμών) οι οποίες μεταφέρθηκαν για παροχή ΕΕΕ, και για τις οποίες οι ΥΚΕ, όπως αναφέρεται πιο πάνω ενημέρωσαν την ΥΔΕΠ για τις δικές της ενέργειες.

- (γ) **Συμψηφισμός άλλων οφειλόμενων ποσών.** Στο άρθρο 13 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (38(Ι)/2014) προβλέπεται ότι «ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου και τηρουμένων των διατάξεων του εκάστοτε ισχύοντος περί Προϋπολογισμού Νόμου, ο Γενικός Λογιστής δύναται, κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή προς άλλο ειδικό ταμείο: Νοείται ότι, ο Γενικός Λογιστής, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, δύναται να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή ειδικό ταμείο πληροφορίες και στοιχεία για σκοπούς εφαρμογής του παρόντος άρθρου». Σχετική είναι και η εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1714, ημερ. 20.11.2013.

Όσον αφορά στον χειρισμό αιτημάτων που δέχθηκε η ΥΔΕΠ από άλλα Τμήματα/Φορείς (Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, Απόφαση Τεχνικής Επιτροπής Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημόσιων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών) για συμψηφισμό οφειλών με το ΕΕΕ (ολόκληρο ή με δόσεις) που τα εν λόγω άτομα λαμβάνουν, στα πλαίσια του πιο πάνω άρθρου και εγκυκλίου, η τοποθέτηση της ΥΔΕΠ ήταν αρνητική και συγκεκριμένα ότι τέτοια αιτήματα δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά καθότι κάτι τέτοιο δεν προνοείται στον Ν. 109(Ι)/2014 (άρθρο 28) και καθότι για το εν λόγω θέμα έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες από την Υπουργό. Όπως διαφάνηκε από σχετική με το θέμα αλληλογραφία και σχετικά σημειώματα και οδηγίες το ΕΕΕ το οποίο αποσκοπεί στην κάλυψη των ελάχιστων αναγκών διαβίωσης προσώπων/οικογενειών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς συμψηφισμού με οφειλές δικαιούχων του ΕΕΕ ή μελών της οικογένειάς τους. Σε σημείωμα της Υπουργού, σε σχετικό φάκελο της Διοίκησης του Υπουργείου, ημερ. 31.3.2016, αναφέρει ότι έχει μιλήσει με τη Γενική Λογίστρια για το θέμα αυτό και εξήγησε τη θέση της. Το ΕΕΕ δεν είναι κατάλληλο επίδομα για αποκοπή και συμψηφισμό οφειλών. Αναφέρει επίσης ότι η Γενική Λογίστρια συμφώνησε και θα αναμένουν και γραπτή απάντησή της. Δεν έχει εντοπιστεί από την Υπηρεσία μας η εν λόγω γραπτή απάντηση.

Ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε κατά πόσο η πιο πάνω πολιτική ακολουθείται σε όλες τις περιπτώσεις ή αν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξαιρέσεις όπως για παράδειγμα αποκοπή δόσεων αν οι ιδιαίτερες συνθήκες/χαρακτηριστικά της περίπτωσης το επιτρέπουν ή σε περίπτωση εκτέλεσης απόφασης δικαστηρίου που διατάπτει πληρωμή έναντι χρέους ή εξόδων με κατακράτηση δόσεων από το ΕΕΕ.

Συστάσεις:

(α) Να δρομολογηθούν, το συντομότερο δυνατό, οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την πλήρη ανάπτυξη και εφαρμογή ενός κατάλληλα δομημένου υποσυστήματος υπερπληρωμών (μέρος του ΜΣ του ΕΕΕ), το οποίο να παρέχει την αναγκαία πληροφόρηση για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης των υπερπληρωμών αλλά και τις απαιτήσεις της υποχρέωσης υποβολής κάθε χρόνο της κατάστασης καθυστερημένων εσόδων. Εκκρεμεί η υποβολή Έκθεσης Καθυστερημένων Εσόδων μέχρι 31.12.2015.

(β) Εξέταση των λόγων δημιουργίας υπερπληρωμών και λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων για τη αντιμετώπιση των αδυναμιών/προβλημάτων καθώς και εισαγωγή επαρκών μηχανισμών που να αποτρέπουν τη δημιουργία τους. Υιοθέτηση ενός ικανοποιητικού μηχανισμού παρακολούθησης και ανάκτησης των υπερπληρωμών που δημιουργήθηκαν. Θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη να καθοριστεί διαδικασία λήψης έγκαιρων και επαρκών μέτρων, περιλαμβανομένων και νομικών μέτρων, για την ανάκτηση των υπερπληρωμών που δημιουργήθηκαν και που αφορούν σε περιπτώσεις που τερματίστηκε ήδη η παροχή ΕΕΕ.

Η Υπηρεσία μας εκτιμά ότι το ποσό των υπερπληρωμών θα έχει ανοδική πορεία ενόψει των συνοπτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση του όγκου των αιτήσεων που υποβλήθηκαν με την ψήφιση της νέας επιδοματικής πολιτικής, της μη ύπαρξης εξ αρχής μηχανισμών ελέγχου (μέσω επιτόπιων ελέγχων), δηλαδή κατά την εξέταση της αίτησης, της δυνατότητας για καταβολή ΕΕΕ στη βάση προέγκρισης, καθώς και της συνέχισης καταβολής αναπηρικού επιδόματος και μέτρων κοινωνικής συνοχής σε πρώην λήπτες ΔΒ με αναπηρίες μέχρις ότου αξιολογηθούν.

(γ) Να προωθηθεί η έκδοση του προβλεπόμενου από το άρθρο 28 Διατάγματος που να καθορίζει τον τρόπο και τη διαδικασία συμψηφισμού. Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 αναφορικά με τον συμψηφισμό ποσών που έχουν καταστεί οφειλόμενα με βάση τον περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο. Θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη όπως το ΥΕΠΚΑ σε συνεννόηση με την ΥΔΕΠ και τις ΥΚΕ καθορίσει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί γιατί δεν νοείται η μία Υπηρεσία να παραπέμπει στην άλλη την ευθύνη χωρίς να έχει καθοριστεί ο τρόπος και η διαδικασία χειρισμού τους. Συστήσαμε ιδιαίτερη προσοχή και καθορισμό διαδικασίας ενημέρωσης της ΥΔΕΠ και του ΜΣ για τις εκκρεμείς υπερπληρωμές ΔΒ σε άτομα στα οποία η παροχή ΔΒ διακόπηκε, πριν την έναρξη ισχύος του Νόμου για την παροχή ΕΕΕ (επομένως δεν λογίζονται πρώην λήπτες ΔΒ) και οι οποίοι, ενδεχομένως, υπέβαλαν αίτηση (άλλο τύπο αίτησης και όχι ΕΕΕ.4) και κατέστησαν δικαιούχοι για παροχή ΕΕΕ.

Ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι η ΥΔΕΠ έχει ήδη υποβάλει αναλυτική έκθεση για τα έσοδα που παραμένουν καθυστερημένα και ανείσπρακτα στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Μάς πληροφόρησε επίσης ότι το υποσύστημα του ΜΣ για τον έλεγχο, παρακολούθηση και διαχείριση υπερπληρωμών και υποπληρωμών έχει πλήρως αναπτυχθεί.

Όσον αφορά στη συνέχιση καταβολής αναπηρικού επιδόματος και μέτρων κοινωνικής συνοχής σε πρώην λήπτες ΔΒ με αναπηρίες μέχρις ότου αξιολογηθούν ο Γενικός Διευθυντής εξέφρασε την άποψη ότι δεν τίθεται θέμα δημιουργίας υπερπληρωμών αφού η συνέχιση καταβολής των εν λόγω επιδομάτων στην συγκεκριμένη κατηγορία προβλέπεται στο Νομοθεσία. Η Υπηρεσία μας συμφωνεί με την υπόδειξη αυτή, ωστόσο η καθυστέρηση στην αξιολόγηση της εν λόγω κατηγορίας στις περιπτώσεις που τελικά δεν θα εγκριθούν σημαίνει την καταβολή ποσών τα οποία σε περίπτωση που εξετάζονταν έγκαιρα δεν θα καταβάλλονταν και τα οποία δεν μπορούν να ανακτηθούν.

18. Επίδομα ενοικίου για ενοικιαζόμενη κατοικία.

Σύμφωνα με το άρθρο 16, σε αιτητή ή/και δικαιούχο ο οποίος διαμένει σε κατοικία για την οποία καταβάλλεται ενοίκιο είτε από τον ίδιο είτε από άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας παρέχεται επίδομα ενοικίου, σύμφωνα με όρους που ρητά αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο. Μεταξύ των όρων αυτών είναι ότι το ενοίκιο

καταβάλλεται εφόσον ισχύει έγκυρη σύμβαση ενοικίασης και ότι το μέρος του ΕΕΕ που αναλογεί στο ενοίκιο καταβάλλεται απευθείας στον ιδιοκτήτη του υποστατικού με παράλληλη ενημέρωση των άλλων αρμόδιων αρχών με την επιφύλαξη ότι τυχόν αξιώσεις για ζημιές ή άλλα αιτήματα ιδιοκτητών των ενοικιαζόμενων κατοικιών δεν ικανοποιούνται. Ορίζεται επίσης το ύψος του μηνιαίου ποσού ενοικίου (ορισμός και υπολογισμός με βάση τους σχετικούς Κανονισμούς).

Από δειγματοληπτικό έλεγχο στον οποίο προέβη η Υπηρεσία μας παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

18.1 Διαπίστωση της ύπαρξης του ενοικιαζόμενου υποστατικού και της διαμονής του αιτητή σε αυτό. Η αποδοχή των ενοικιαστηρίων εγγράφων που προσκομίζονται για την έγκριση παροχής του πιο πάνω επιδόματος χωρίς να ζητούνται και να εξετάζονται οποιαδήποτε άλλα περαιτέρω παραστατικά (π.χ. πληρωμή λογαριασμών ηλεκτρισμού, νερού ή τηλεφώνου επ' ονόματί τους ή βεβαίωση αρμόδιας τοπικής αρχής), ή/και χωρίς διεξαγωγή επιτόπιας επίσκεψης (όπως γινόταν, από λειτουργούς των ΥΚΕ, στα πλαίσια της εφαρμογής των διατάξεων για την παροχή ΔΒ) για να διαπιστωθεί κατά πόσο η ενοικιαζόμενη κατοικία είναι υπαρκτό υποστατικό και κατά πόσο ο αιτητής πραγματικά διαμένει σε αυτή, εγκυμονεί κινδύνους λόγω, ενδεχομένως, προσκόμισης εικονικών συμβολαίων ενοικίασης. Συναφώς αναφέρεται ότι πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, στις περιπτώσεις που ο αιτητής ή/και δικαιούχος αιτείται επίδομα ενοικίου για ενοικιαζόμενη κατοικία η οποία ανήκει σε συγγενή του (κατά την έννοια του νόμου), εξετάζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου πρόσθετα στοιχεία, τα οποία καθορίστηκαν με την εγκύκλιο Αρ. ΕΕ-5/2016, ημερ. 7.3.2016.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε να εξεταστεί το ενδεχόμενο όπως σε όλες τις περιπτώσεις, πέραν των πιστοποιητικών που αναγράφονται στην αίτηση ως απαραίτητα να υποβληθούν, ζητούνται και άλλα πρόσθετα πιστοποιητικά.

Όπως μας πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής η ΥΔΕΠ ζητεί ήδη πρόσθετα παραστατικά, πέραν του συμβολαίου ενοικίασης, προς επιβεβαίωση. Ωστόσο η Υπηρεσία μας δεν έχει εντοπίσει οτιδήποτε στους φυσικούς φακέλους ή άλλη ένδειξη ότι ζητήθηκαν τέτοια στοιχεία για τις περιπτώσεις που έτυχαν ελέγχου.

18.2 Ύψος μηνιαίου ενοικίου σε σχέση με τα εισοδήματα που δηλώνονται. Εντοπίστηκε περίπτωση (αρ. αίτησης ΜΣ 36023), που προσκόμισε σύμβαση ενοικίασης με μηνιαίο ενοίκιο ύψους €530 και €40 κοινόχρηστα. Στην εν λόγω δικαιούχο καταβάλλεται ΕΕΕ ύψους €480 (ελάχιστο καλάθι διαβίωσης) και επίδομα ενοικίου ύψους €154 (τόσο δικαιούται σύμφωνα με τους Κανονισμούς), δηλαδή συνολικό ποσό €634. Επομένως το άτομο αυτό έχει στη διάθεση του για διαβίωση καθαρό μηνιαίο εισόδημά μόνο €64, γεγονός που υποδηλοί, ενδεχομένως, ύπαρξη άλλου εισοδήματος και ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι κατά την εξέταση της αίτησης θα πρέπει, πέραν των ελέγχων που γίνονται για διαπίστωση (μέσω των διασυνδέσεων) της ορθότητας των δεδομένων που δηλώνονται, να διερευνώνται και τυχόν άλλες ενδείξεις που προκύπτουν από τα διαθέσιμα στοιχεία, όπως στην πιο πάνω περίπτωση.

18.3 Επίδομα ενοικίου για ενοικιαζόμενη κατοικία που ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο του αιτητή/δικαιούχου. Σύμφωνα με την εγκύκλιο Αρ. ΕΕ-5/2016, ημερ. 7.3.2016, για την οποία γίνεται αναφορά στην παράγραφο 18.1 πιο πάνω, οι αιτήσεις ληπτών δημοσίου βοηθήματος που έχουν ενοικιαστήρια συμβόλαια με συγγενείς

μέχρι τέταρτου βαθμού θα εξετάζονται από τις ΥΚΕ. Στην περίπτωση της αίτησης με αριθμό ΜΣ 66829, η Υπηρεσία μας δεν εντόπισε οποιαδήποτε παραστατικά/στοιχεία ή σχετικό σημείωμα στον φυσικό ή στον ηλεκτρονικό φάκελο για σχετικές ενέργειες που να τεκμηριώνουν ότι έγινε διερεύνηση.

Σύσταση: Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης και διευκόλυνσης του ελέγχου, θα πρέπει να καταχωρίζονται όλα τα σχετικά με τις πιο πάνω διερευνήσεις στοιχεία που τεκμαίρουν τη διενέργειά τους.

19. Τήρηση φυσικών φακέλων αιτητών/δικαιούχων – Αδυναμίες στη φύλαξη των σχετικών εγγράφων/στοιχείων.

Σε επιτόπιο έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μας περί τα τέλη του 2015 διαπίστωσε αδυναμίες στον τρόπο τήρησης των φυσικών φακέλων των αιτητών/δικαιούχων και συγκεκριμένα στην αρχειοθέτησή σε αυτούς των σχετικών αιτήσεων/εγγράφων καθώς και στη φύλαξή τους (σε φοριαμούς που δεν κλειδώνονταν που ήταν τοποθετημένοι σε χώρο με πρόσβαση ακόμη και του κοινού που ανέμενε να εξυπηρετηθεί από λειτουργούς της ΥΔΕΠ). Οι διαπιστώσεις μας αυτές τέθηκαν υπόψη της τότε Προϊσταμένης της ΥΔΕΠ, η οποία και έδωσε αμέσως οδηγίες να κλειδωθούν οι φοριαμοί και να δρομολογηθούν διαδικασίες διαχείρισής τους όσον αφορά στην έκδοση/παραλαβή τους σε/από λειτουργούς. Εντούτοις, μέχρι και τη συμπλήρωση του ελέγχου που διενεργήθηκε το 2016, η κατάσταση σε σχέση με τον τρόπο τήρησης των φακέλων και αρχειοθέτηση σε αυτούς των σχετικών εγγράφων εξακολουθούσε να παραμένει η ίδια. Συγκεκριμένα κάθε αίτηση, με όλα τα σχετικά έγγραφα και δικαιολογητικά έχει τοποθετηθεί σε θύλακα (rocket file) στον οποίο αναγράφεται ο μοναδικός αριθμός που δίδεται στην αίτηση. Ο εν λόγω φάκελος θεωρείται, σύμφωνα με την εγκύκλιο αρ. ΕΕΕ-01/2015, ημερ. 2.1.2015, «Διοικητικός Φάκελος» της αντίστοιχης αίτησης και οποιαδήποτε διακίνησή του θα γίνεται με ευθύνη του Αρχείου της ΥΔΕΠ. Όπως όμως διαπιστώσαμε για την αρχειοθέτηση της αίτησης και των σχετικών εγγράφων και δικαιολογητικών που υποβλήθηκαν μαζί ή μεταγενέστερα δεν εφαρμόζονται βασικοί κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας των αρχείων. Συγκεκριμένα όλα τα πιο πάνω έγγραφα τοποθετούνται λυτά στον θύλακα/φάκελο, δηλαδή δεν στερεώνονται με κορδόνια που είναι συνδεδεμένα στον θύλακα/φάκελο, δεν αριθμούνται με αύξοντα αριθμό, ούτε γίνεται αναφορά ή διασταυρούμενη αναφορά για σύνδεση των εγγράφων για διευκόλυνση των χρηστών στον εντοπισμό και τη μελέτη προηγούμενης αλληλογραφίας ούτε και τηρείται οποιοδήποτε Φύλλο Σημειώματος με τα εισερχόμενα/εξερχόμενα έγγραφα που καταχωρίζονται στον θύλακα/φάκελο (περιεχόμενο φακέλου). Η μη τήρηση με τον ενδεδειγμένο τρόπο των φυσικών φακέλων, τους οποίους η Υπηρεσία μας θεωρεί, δεδομένης και της μη σάρωσης των εν λόγω εγγράφων στο ΜΣ, απαραίτητους για την εξέταση και παρακολούθηση κάθε περίπτωσης από τους αρμόδιους λειτουργούς της ΥΔΕΠ αλλά και τον έλεγχο από λειτουργούς της Υπηρεσίας μας, δεν διευκολύνει τους χρήστες τους και εγκυμονεί κινδύνους απώλειας εγγράφων ηθελημένης ή μη, γεγονός που δεν διασφαλίζει την πληρότητα των διαθέσιμων στοιχείων/πληροφοριών για κάθε περίπτωση.

Συστάσεις:

(α) Να ληφθούν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των πιο πάνω αδυναμιών/ελλείψεων και γενικότερα την εφαρμογή των ισχυόντων στη δημόσια υπηρεσία κανόνων λειτουργίας για την τήρηση αρχείων και καταχώριση αλληλογραφίας. Ενδεχομένως, σε πρώτο στάδιο, να δοθούν οδηγίες για εφαρμογή

των εν λόγω κανόνων από συγκεκριμένη ημερομηνία μέχρις ότου ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις για τη πλήρη ρύθμιση του θέματος.

(β) Από σχετική πληροφόρηση που λάβαμε από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΜΕΚΤ), βρισκόταν στο στάδιο ωρίμανσης το Έργο «Δημιουργία Κεντρικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας», που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή» 2014-2020. Στην επιστολή της η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ) προς τον Γενικό Διευθυντή ΥΕΠΚΑ, ημερ. 1.9.2016, τον πληροφορεί ότι μπορεί να προχωρήσει στην έναρξη υλοποίησης των προτεινόμενων Δράσεων του πιο πάνω Έργου. Όπως σημειώνεται στην ίδια επιστολή, για τις εν λόγω δράσεις έχει δεσμευθεί συγκεντρωτική πρόνοια της ΓΔ ΕΠΣΑ και ποσό ύψους €1.074.000 (€449.000 για το 2016 και €625.000 για το 2017) για επτά Δράσεις, το οποίο θα παραχωρείται ύστερα από υποβολή ξεχωριστών αιτημάτων, όταν παρίσταται ανάγκη πληρωμών. Μία από τις Δράσεις που αναφέρονται είναι αυτή με τίτλο «Διαγωνισμός για την εξασφάλιση συστήματος ψηφιοποίησης αιτήσεων και εγγράφων», με ποσό €250.000 για το 2017. Εκκρεμούσε, μέχρι τη συμπλήρωση του ελέγχου, η υποβολή Τεχνικού Δελτίου Έργου. Ζητήσαμε όπως η Υπηρεσία μας πληροφορείται για τυχόν σχετικές εξελίξεις, αφού η υλοποίηση του εν λόγω έργου είναι συνυφασμένη με τις πιο πάνω αδυναμίες/ελλείψεις.

Όπως μάς πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής καταβάλλεται προσπάθεια βελτίωσης των διαδικασιών τήρησης του αρχείου της ΥΔΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη την υποστελέχωση της Υπηρεσίας, και σημαντική βελτίωση αναμένεται να υπάρξει με την ολοκλήρωση του υπό εξέλιξη έργου της ψηφιοποίησης του αρχείου της ΥΔΕΠ.